

T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
2018-YL-026

**6360 SAYILI KANUNUN KAPATILAN KÖYLERE/YENİ
MAHALLELERE ETKİSİ: AYDIN ÖRNEĞİ**

HAZIRLAYAN
Yunus TEKÇE

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Fatma Neval GENÇ

AYDIN – 2018

T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
AYDIN

Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Yunus TEKÇE tarafından hazırlanan “6360 Sayılı Kanunun Kapatılan Köylere/Yeni Mahallelere Etkisi: Aydın Örneği” başlıklı tez, 27.04.2018 tarihinde yapılan savunma sonucunda aşağıda isimleri bulunan jüri üyelerince kabul edilmiştir.

	Ünvanı, Adı Soyadı	Kurumu	İmzası
Başkan:			
Üye :			
Üye :			

Jüri üyeleri tarafından kabul edilen bu Yüksek Lisans tezi, Enstitü Yönetim Kurulunun tarih sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Ahmet Can BAKKALCI

Enstitü Müdürü.V

T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
AYDIN

Bu tezde sunulan tüm bilgi ve sonuçların, bilimsel yöntemlerle yürütülen gerçek deney ve gözlemler çerçevesinde tarafımdan elde edildiğini, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kuralların gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

... / ... / 2018

Yunus TEKÇE

ÖZET

6360 SAYILI KANUNUN KAPATILAN KÖYLERE/ YENİ MAHALLELERE ETKİSİ: AYDIN ÖRNEĞİ

Yunus TEKÇE

Yüksek Lisans Tezi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Fatma Neval GENÇ

2018, XXVII + 133 sayfa

6360 sayılı Kanunun yerel yönetim sisteminde idari yapılanma, belediyelerin mali yapısı, yerel halkın siyasete katılımı, kamu hizmetlerin sunumunda ve yerel yönetim birimlerinin sorumluluk alanı gibi birçok konuda önemli ve köklü değişikliğe neden olmuştur.

6360 sayılı Kanun kapsamında 16 olan büyükşehir belediye sayısı 30'a yükselmiş, büyükşehir belediye sınırları içerisindeki belde belediyelerin ve köylerin tüzel kişiliği kaldırılarak birer mahalleye dönüştürülmüştür. Türk yerel yönetim sisteminde köklü geçmişi olan İl Özel İdareleri de kapatılarak yerine Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmuştur. Büyükşehir belediye sınırlarını il sınırı olarak belirlenmiş böylelikle bir bütünlük sağlamayı amaçlamışlardır.

6360 sayılı Kanun ile büyükşehir belediye statüsü kazanan Aydın'da bu önemli değişim ve dönüşüm hareketinden etkilenmiştir. İl sınırları içerisinde yer alan 490 köy ve 36 belde belediyesi kapatılarak mahalleye dönüştürülmüştür. Araştırmamız kapsamında 490 köy içinden 100 eski köy/yeni mahalle muhtarıyla anket çalışması yapılmış, toplanan veriler SPSS 16 Statistics programı ile değerlendirilmiş, 6360 sayılı Kanunla köylerin kapatılması yerine yeni mahalleler kurulmasının idari, hizmet ve yönetsel olarak olumsuz bir gelişmeye neden olduğu hipotezi test edilmiştir.

ANAHTAR KELİMELEER: Yerel Yönetim, Büyükşehir Belediyesi, 6360, Kapatılan Köyler

ABSTRACT

THE EFFECT OF THE LAW NUMBERED 6360 TO THE CLOSED VILLAGES THAT HAVE BECOME THE NEW NEIGHBOURHOOD: THE EXAMPLE OF AYDIN PROVINCE

Yunus TEKÇE

Graduate Thesis, Department of Political Science and Public Administration

Supervisor: Prof. Dr. Fatma Neval GENÇ

2018, XXVII + 133 pages

The Law No. 6360 caused a significant and radical change in many areas such as administrative structure in the local administration system, financial structure of the municipalities, participation of the local people in politics, presentation of public services and responsibility of the local government units.

Within the scope of Law No. 6360, the number of municipalities increased from 16 to 30, and the municipalities within the municipality borders of the metropolitan municipalities and the legal entities of the villages were removed and converted into neighborhoods. Special Provincial Administrations, which have a long history in the Turkish local government system, have been closed and Investment Monitoring and Coordination Presidency has been established instead. The metropolitan municipal boundaries are designated as provincial boundaries and thus intended to provide an integrity.

With the Law No. 6360, the city of Aydın, which acquired the status of a municipality, was influenced by this significant change and transformation. 490 villages and 36 municipalities located within the provincial borders were closed and transformed into neighborhoods. Within the scope of our research, a questionnaire study was conducted with 100 old villages / new neighborhood residents from 490 villages and collected data were evaluated with SPSS 16 Statistics program. Hypothesis test that the establishment of new neighborhoods instead of closure of villages by Law No. 6360 caused administrative, service and managerial negative development It was.

KEYWORDS: Local Government, Metropolitan Municipality, 6360, Closed Villages

ÖNSÖZ

“6360 Sayılı Kanunun Kapatılan Köylere/Yeni Mahallelere Etkisi: Aydın Örneği” konulu tezimin hazırlanma sürecinde bana yol gösteren, bilgi ve tecrübelerini paylaşarak kıymetli zamanlarını ayıran danışma hocam Prof. Dr. Fatma Neval GENÇ’e teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmam boyunca desteğini ve katkılarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Halil MUTİOĞLU hocama, Ahmet ÜNLÜ hocama ve Mehmet Ali ÇAMDERE’ye teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmam süresince yaşadığım zorlu zamanlarda anlayış ve yardımlarını esirgemeyen, ellerinden gelen tüm fedakarlığı yapan başta annem Solmaz TEKÇE’ye, babam Namık TEKÇE’ye, abim Kadir TEKÇE’ye ve değerli arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Anket ve görüşmeler için kıymetli zamanlarını ayırarak bu çalışmanın oluşmasını sağlayan başta muhtarlarımıza ve Nazilli Belediye Başkanı Haluk ALICI’ya teşekkür ederim.

Yunus TEKÇE

İÇİNDEKİLER.

KABUL VE ONAY SAYFASI.....	iii
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİM SAYFASI.....	v
ÖZET	vii
ABSTRACT	ix
ÖNSÖZ.....	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ	xv
TABLolar DİZİNİ.....	xvii
EKLER DİZİNİ	xxv
KISALTMALAR DİZİNİ	xxvii
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM	7
1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	7
1.1. Yerel Yönetim Kavramı.....	7
1.2. Türkiye’de Yerel Yönetim Reformlarını Etkileyen Dinamikler.....	8
1.2.1. İç Dinamikler	9
1.2.2. Dış Dinamikler	9
1.3. Metropoliten Alan Kavramı.....	10
1.4. Türkiye’de Büyükşehir Belediye Yapılanmasına İhtiyaç Duyulma Nedenleri	11
1.5. Türkiye’de Büyükşehir Belediye Sisteminin Tarihsel Gelişim	12
1.5.1. 3030 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu	13
1.5.2. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu	13
1.5.3. 5747 Sayılı Kanunun Büyükşehir Yapılanmasına Etkisi	14
2. BÖLÜM	15
2. 6360 SAYILI KANUN VE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE SİSTEMİ	15
2.1. 6360 Sayılı Kanunun Gerekçesi	15
2.2. 6360 Sayılı Yasa ile Gelen Değişiklikler.....	16

2.3. 6360 Sayılı Yasa Hakkında Yapılan Eleştiriler.....	18
2.3.1. Kanun Hakkında Yapılan Olumlu Eleştiriler	18
2.3.2. Kanun Hakkında Yapılan Olumsuz Eleştiriler	19
2.4. Büyükşehir Belediyeleri	22
2.4.1. Büyükşehir Belediyelerinin Organları	25
2.4.1.1. Büyükşehir Belediye Meclisi	25
2.4.1.2. Büyükşehir Belediye Encümeni	25
2.4.1.3. Büyükşehir Belediye Başkanı	25
2.5. Büyükşehir Belediyelerinin Gelir ve Giderleri.....	26
2.6. Aydın İlinin Özellikleri	30
2.6.1. Aydın İlinin Tarihi	30
2.6.2. Aydın İlinin Coğrafyası	31
2.6.3. Aydın İlinin Nüfusu	31
2.6.4. Aydın İlinin Ekonomisi	33
2.7. Aydın'ın Büyükşehir Belediye Olma Süreci	36
2.8. 6360 Sayılı Yasayla Aydın'da Ortaya Çıkan Durum	37
3. BÖLÜM.....	42
3. 6360 SAYILI KANUNUN KAPATILAN KÖYLERE/YENİ MAHALLELERE ETKİSİ HAKKINDA BİR ALAN ARAŞTIRMASI: AYDIN ÖRNEĞİ.....	42
3.1. Araştırmanın Amacı, Önemi ve Yararları	42
3.2. Araştırmanın Yöntemi, Evreni ve Örneklemi	43
3.3. Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi	48
4. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	115
5. KAYNAKLAR.....	123
7. EKLER.....	129
ÖZGEÇMİŞ.....	133

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Aydın İlinin İlçeleri ve Komşu İller	31
---	----

TABLolar DİZİNİ

Tablo 2.1. 6360 Sayılı Yasa Öncesi ve Sonrası Türkiye’de İdari Durum	17
Tablo 2.2. 6360 sayılı Kanun Öncesi Büyükşehir Olan İller	23
Tablo 2.3. 6360 sayılı Kanun İle Büyükşehir Olan İller	23
Tablo 2.4. Büyükşehir Belediyesi ve Büyükşehir İlçe Belediyelerinin Yerel Yönetim Paylarında ki Değişimi	27
Tablo 2.5. Büyükşehir Belediyelerinin Yerel Yönetim Paylarındaki Artış.....	28
Tablo 2.6. Aydın İlinin Nüfus Özellikleri	32
Tablo 2.7. Aydın İlinin İlçe Nüfusları ve Yüz Ölçümleri	32
Tablo 2.8. Aydın İli Yıllara Göre İthalat ve İhracat Verileri (Bin ABD Doları).....	33
Tablo 2.9. 2014 Yılı Aydın Organize Sanayi Bölgelerine Ait Bilgiler	33
Tablo 2.10. Aydın İli Tarımsal Ürün ve Üretim Verileri	34
Tablo 2.11. Yasa Sonrası Aydın İlinde Kapatılan Belde Belediyeleri	38
Tablo 2.12. Büyükşehir İlçe Belediyelerine Mahalle Olarak Bağlanan Köy ve Beldelere İlişkin Bilgiler	39
Tablo 2.13. Genel Seçimlerde Aydın İli Oy Dağılımı ve Milletvekili Durumu.....	40
Tablo 2.14. Aydın İli ve İlçelerin Yerel Seçim Sonuçları	41
Tablo 3.1. Çalışma Evreni Tablosu	43
Tablo 3.2. Örneklem Tablosu	45
Tablo 3.3. Kriter Tablosu	46
Tablo 3.4. Belediyelerin Özelliklerine Göre Gruplandırılması	47
Tablo 3.5. Anket Sorularının Güvenilirlik Oranları	48
Tablo 3.6. Katılımcıların Demografik Özellikleri	48
Tablo 3.7. “Büyükşehir Belediyesi Sınırlarının il Sınırlarına Kadar Genişlemiş Olması Vatandaşa Daha Etkin Hizmet Sunulması Açısından Olumlu Bir Gelişmedir” Sorusunun Analizi	49
Tablo 3.8. “Büyükşehir Belediyesi Sınırlarının il Sınırlarına Kadar Genişlemiş Olması Vatandaşa Daha Etkin Hizmet Sunulması Açısından Olumlu Bir Gelişmedir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi... 50	

Tablo 3.9. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki Köylerin/Beldelerin Mahalleye Dönüştürülmesini Uygun Buluyorum” Sorusunun Analizi.....	51
Tablo 3.10. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki Köylerin/Beldelerin Mahalleye Dönüştürülmesini Uygun Buluyorum” Sorusunun Yeni Mahallerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	53
Tablo 3.11. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki Köylerin/Beldelerin Mahalleye Dönüştürülmesini Uygun Buluyorum” Sorusuyla İlçe Merkezine Uzaklık Arasındaki Anlamlılık Testi	54
Tablo 3.12. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki İl Özel İdarelerinin Kapatılmasını Uygun Buluyorum” Sorusunun Analizi	55
Tablo 3.13. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki İl Özel İdarelerinin Kapatılmasını Uygun Buluyorum” Sorusunun Yeni Mahallerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	55
Tablo 3.14. “Büyükşehir Belediyesi (İl) Sınırlarındaki Mahalli İdare Birliklerinin Kapatılmasını Uygun Buluyorum” Sorusunun Analizi.....	56
Tablo 3.15. “Büyükşehir Belediyesi (İl) Sınırlarındaki Mahalli İdare Birliklerinin Kapatılmasını Uygun Buluyorum” Sorusunun Yeni Mahallerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	57
Tablo 3.16. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin, İmar ve Planlama Bütünlüğü Sağladığını Düşünüyorum” Sorusunun Analizi	58
Tablo 3.17. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin İmar ve Planlama Bütünlüğü Sağladığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	58
Tablo 3.18. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin Ulaşım Planlamasında Bütünlüğü Sağladığını Düşünüyorum” Sorusunun Analizi	59
Tablo 3.19. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin Ulaşım Planlamasında Bütünlüğü Sağladığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	59
Tablo 3.20. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesi Mahallemizde Altyapı Planlamasında Bütünlük Sağlamamıştır” Sorusunun Analizi	60
Tablo 3.21. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesi Mahallemizde Altyapı Planlamasında Bütünlük Sağlamamıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	60
Tablo 3.22. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin Mahallemizde sunulan Hizmetlerin Maliyetlerini Arttırdığını Düşünüyorum” Sorusunun Analizi	61
Tablo 3.23. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin Mahallemizde Sunulan Hizmetlerin Maliyetlerini Arttırdığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	61

Tablo 3.24. “Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı’nın Çalışmalarını Olumlu Bulmaktayım” Sorusunun Analizi	62
Tablo 3.25. “Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı’nın Çalışmalarını Olumlu Bulmaktayım” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	63
Tablo 3.26. “Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı’nın Çalışmalarını Olumlu Bulmaktayım” Sorusu ile Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi	63
Tablo 3.27. “Büyükşehir Belediyesi Statüsünün Yönetici-Vatandaş İlişkilerini Güçlendirdiğini Düşünüyorum” Sorusunun Analizi	63
Tablo 3.28. “Büyükşehir Belediyesi Statüsünün Yönetici-Vatandaş İlişkilerini Güçlendirdiğini Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	64
Tablo 3.29. “Büyükşehir Belediyesi Düzenlemesiyle Yeni ilçelerin Kurulması Olumlu Olmuştur” Sorusunun Analizi.....	64
Tablo 3.30. “Büyükşehir Belediyesi Düzenlemesiyle Yeni ilçelerin Kurulması Olumlu Olmuştur” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	65
Tablo 3.31. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahallemizde Sunulan Yerel Hizmetlerde Verimliliğin Arttığını Düşünüyorum” Sorusunun Analizi	65
Tablo 3.32. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahallemizde Sunulan Yerel Hizmetlerde Verimliliğin Arttığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	66
Tablo 3.33. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahallemizde Sunulan Yerel Hizmetlerde Verimliliğin Arttığını Düşünüyorum” Sorusu ile Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi	67
Tablo 3.34. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahalle Halkının Yerel Kamu Hizmetlerine Ulaşımı Kolaylaşmıştır” Sorusunun analizi.....	67
Tablo 3.35. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahalle Halkının Yerel Kamu Hizmetlerine Ulaşımı Kolaylaşmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	68
Tablo 3.36. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Yazışmaları/Bürokrasiyi Artırdığını Düşünüyorum” Sorusunun analizi.....	68
Tablo 3.37. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Yazışmaları/Bürokrasiyi Artırdığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	69
Tablo 3.38. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Ardından Gelen Su Faturalarına Şikâyetler Artmıştır” Sorusunun Analizi.....	70

Tablo 3.39. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Ardından Gelen Su Faturalarına Şikâyetler Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	70
Tablo 3.40. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Ardından Gelen Su Faturalarına Şikâyetler Artmıştır” Sorusuna Verilen Cevaplar İle Katılımcıların İlçe Merkezine Uzaklığı Arasındaki Anlamlılık Testi	71
Tablo 3.41. “Köyden Dönüşen Mahallelerde Ulaşım Alakalı Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi	71
Tablo 3.42. “İlçe Belediyelerinin Sorumluluk Sahasının Genişlemesi Hizmet Sunumunda Aksamalara Neden Olmaktadır” Sorusunun Analizi.....	71
Tablo 3.43. “İlçe Belediyelerinin Sorumluluk Sahasının Genişlemesi Hizmet Sunumunda Aksamalara Neden Olmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	74
Tablo 3.44. “İlçe Belediyelerinin Sorumluluk Sahasının Genişlemesi Hizmet Sunumunda Aksamalara Neden Olmaktadır” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi	75
Tablo 3.45. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle, Bağlı Olduğumuz İlçe Belediyelerinin Büyükşehir Belediyesine Bağımlılığı Artmıştır” Sorusunun analizi	76
Tablo 3.46. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle, Bağlı Olduğumuz İlçe Belediyelerinin Büyükşehir Belediyesine Bağımlılığı Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	76
Tablo 3.47. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle, Bağlı Olduğumuz İlçe Belediyelerinin Büyükşehir Belediyesine Bağımlılığı Artmıştır” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi	77
Tablo 3.48. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle İlçe Belediyelerinin Temsil İmkânı Azalmıştır (Temsil Adaletsizliği)” Sorusunun Analizi	77
Tablo 3.49. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle, İlçe Belediyelerinin Temsil İmkânı Azalmıştır (Temsil Adaletsizliği)” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	77
Tablo 3.50. “Büyükşehir Düzenlemeleri Sonrasında Halkın Altyapı Konusundaki Şikâyetleri Artmıştır” Sorusunun Analizi	78
Tablo 3.51. “Büyükşehir Düzenlemeleri Sonrasında Halkın Altyapı Konusundaki Şikâyetleri Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	79
Tablo 3.52. “Büyükşehir Düzenlemesi Sonrasında Mahallemizde Ulaşım Şikâyetleri Artmıştır” Sorusunun Analizi.....	79

Tablo 3.53. “Büyükşehir Düzenlemesi Sonrasında Mahallemizde Ulaşım Şikâyetleri Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	80
Tablo 3.54. “Büyükşehir Düzenlemesi Sonrasında Mahallemizde İmar Düzenlemeleri Konusundaki Şikâyetler Artmıştır” Sorusunun Analizi	80
Tablo 3.55. “Büyükşehir Düzenlemesi Sonrasında Mahallemizde İmar Düzenlemeleri Konusundaki Şikâyetler Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	81
Tablo 3.56. “Büyükşehir Düzenlemesiyle Büyükşehir Belediyesi İle Aramızda Koordinasyon Sorunları Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi	81
Tablo 3.57. “Büyükşehir Düzenlemesiyle Büyükşehir Belediyesi İle Aramızda Koordinasyon Sorunları Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	82
Tablo 3.58. “Büyükşehir Düzenlemesiyle Büyükşehir Belediyesi İle Aramızda Koordinasyon Sorunları Yaşanmaktadır” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi	82
Tablo 3.59. “Büyükşehir Belediyesi İle İlçe Belediyeleri İmar Yetkilerinin Bölüşümünde ve Uygulanmasında Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi.....	82
Tablo 3.60. “Büyükşehir Belediyesi İle İlçe Belediyeleri İmar Yetkilerinin Bölüşümünde ve Uygulanmasında Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	83
Tablo 3.61. “Eski Köylere/Yeni Mahallelere Hizmet Götürme Konusunda Personel Açısından Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi	84
Tablo 3.62. “Eski Köylere/Yeni Mahallelere Hizmet Götürme Konusunda Personel Açısından Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	84
Tablo 3.63. “Belediyeler Kapatılan Köylere/ Yeni Mahallelere Hizmet Getirme Konusunda Teknik Ekipman, Araç-Gereç Sorunu Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi.....	85
Tablo 3.64. “Belediyeler Kapatılan Köylere/ Yeni Mahallelere Hizmet Getirme Konusunda Teknik Ekipman, Araç-Gereç Sorunu Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	85
Tablo 3.65. “Büyükşehir Belediye Düzenlemesiyle Belediyelerle Mülki İdarelerle Arasında Görev ve Yetki Çatışmaları Yaşanmaktadır “ Sorusunun Analizi.....	86
Tablo 3.66. “Büyükşehir Belediye Düzenlemesiyle Belediyelerle Mülki İdarelerle Arasında Görev ve Yetki Çatışmaları Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	86

Tablo 3.67. “Büyükşehir Belediye Düzenlemesiyle Belediyelerle Mülki İdarelerle Arasında Görev ve Yetki Çatışmaları Yaşanmaktadır “ Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi	88
Tablo 3.68. “Büyükşehir Düzenlemesi Yerel Demokrasi Açısından Uygun Değildir” Sorusunun Analizi	88
Tablo 3.69. “Büyükşehir Düzenlemesi Yerel Demokrasi Açısından Uygun Değildir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi ..	88
Tablo 3.70. Büyükşehir Düzenlemesi Yerel Demokrasi Açısından Uygun Değildir” Sorusu İle Katılımcıların İlçe Belediyelerine Olan Uzaklıkları Arasındaki Anlamlılık Testi.....	89
Tablo 3.71. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezine Uzak Olması Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Analizi.....	89
Tablo 3.72. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezine Uzak Olması Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	90
Tablo 3.73. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezine Uzak Olması Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusu İle Katılımcıların İlçe Belediyelerine Olan Uzaklıkları Arasındaki Anlamlılık Testi	90
Tablo 3.74. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezi İle Arasında Coğrafi Engeller Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Analizi	91
Tablo 3.75. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezi İle Arasında Coğrafi Engeller Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	91
Tablo 3.76. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Hizmet Etkinliğini Azaltmıştır” Sorusunun Analizi	92
Tablo 3.77. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Hizmet Etkinliğini Azaltmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	92
Tablo 3.78. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Hizmet Etkinliğini Azaltmıştır” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi	92
Tablo 3.79. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Tarım ve Hayvancılık Faaliyetlerini Olumsuz Etkilemiştir” Sorusunun Analizi	93
Tablo 3.80. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Tarım ve Hayvancılık Faaliyetlerini Olumsuz Etkilemiştir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	93
Tablo 3.81. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Tarım ve Hayvancılık Faaliyetlerini Olumsuz Etkilemiştir” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi.....	94

Tablo 3.82. “Büyükşehir Düzenlemesi Merkeziyetçiliği Artırmıştır” Sorusunun Analizi....	94
Tablo 3.83. “Büyükşehir Düzenlemesi Merkeziyetçiliği Artırmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	95
Tablo 3.84. “Büyükşehir Düzenlemesi Yerelleşmeyi Artırmıştır” Sorusunun Analizi.....	96
Tablo 3.85. “Büyükşehir Düzenlemesi Yerelleşmeyi Artırmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	96
Tablo 3.86. “Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Arasındaki Siyasi Çekişmeler Mahallemizde Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Analizi	97
Tablo 3.87. “Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Arasındaki Siyasi Çekişmeler Mahallemizde Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	97
Tablo 3.88. “Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Arasındaki Siyasi Çekişmeler Mahallemizde Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi	99
Tablo 3.89. “Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Arasındaki Siyasi Çekişmeler Mahallemizde Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi.....	99
Tablo 3.90. “Tüzel Kişiliği Kaldırılan Belde ve Köylerde Yaşayanlarda Aidiyet Sorunu Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi	100
Tablo 3.91. “Tüzel Kişiliği Kaldırılan Belde ve Köylerde Yaşayanlarda Aidiyet Sorunu Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	100
Tablo 3.92. “Eski Orman Köylerine/Yeni Mahallelere Hizmet Götürmede Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi	101
Tablo 3.93. “Eski Orman Köylerine/Yeni Mahallelere Hizmet Götürmede Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	101
Tablo 3.94. “Büyükşehir Belediyesi Modeli Öncesine Geri Dönülmelidir” Sorusunun Analizi.....	102
Tablo 3.95. “Büyükşehir Belediyesi Modeli Öncesine Geri Dönülmelidir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	102
Tablo 3.96. “Büyükşehir Belediyesi Modeli Öncesine Geri Dönülmelidir” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi	103
Tablo 3.97. “Büyükşehir Belediyelerinin İlçelerde Yerel Hizmet Ofisleri Açılmalıdır” Sorusunun Analizi	103

Tablo 3.98. “Büyükşehir Belediyelerinin İlçelerde Yerel Hizmet Ofisleri Açılmalıdır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	104
Tablo 3.99. “Büyükşehir Belediyelerinin İlçelerde Yerel Hizmet Ofisleri Açılmalıdır” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi	105
Tablo 3.100. “Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden İlçe Belediyelerine ve Büyükşehir Belediyesine Ayrılan Paylar Yeniden Düzenlenmelidir” Sorusunun Analizi.....	105
Tablo 3.101. “Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden İlçe Belediyelerine ve Büyükşehir Belediyesine Ayrılan Paylar Yeniden Düzenlenmelidir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	105
Tablo 3.102. “Mahalli İdare Birlikleri Yeniden Kurulmalıdır” Sorusunun Analizi	106
Tablo 3.103. “Mahalli İdare Birlikleri Yeniden Kurulmalıdır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	107
Tablo 3.104. “Mahalli İdare Birlikleri Yeniden Kurulmalıdır” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi	108
Tablo 3.105. “Köylere Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusunun Analizi.....	108
Tablo 3.106. “Köylere Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi.....	108
Tablo 3.107. “Köylere Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusu ile Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi.....	109
Tablo 3.108. “Belde Belediyelerine Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusunun Analizi	109
Tablo 3.109. “Belde Belediyelerine Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi	110
Tablo 3.110. “Belde Belediyelerine Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi.....	110
Tablo 3.111. “Belde Belediyelerine Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi	111
Tablo 3.112. 6360 Düzenlemesine İlişkin Katılımcı Muhtarların Görüşleri	111

EKLER DİZİNİ

Ek1. Anket Formu	129
------------------------	-----

KISALTMALAR DİZİNİ

AB : Avrupa Birliği

AKP : Adalet ve Kalkınma Partisi

CHP : Cumhuriyet Halk Partisi

IMF : Uluslararası Para Fonu

MHP : Milliyetçi Hareket Partisi

OECD : Organization for Economic Cooperation and Development

OSB : Organize Sanayi Bölgesi

SEGE : Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi Araştırması

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu

v.b. : Ve benzeri

YİKB : Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

GİRİŞ

Kamu yönetim kurumları, toplumun kaynaklarını kullanarak vatandaşlarının istek ve ihtiyaçları doğrultusunda; kaliteli, hızlı ve verimli hizmet sunma amacı güden birimlerdir. Bu birimler, dünya üzerindeki kamu yönetim anlayışının değişmesine paralel olarak değişim göstermektedir. Ayrıca, bu değişim ve gelişim sürecinin önemli tetikleyicileri olarak iç ve dış dinamikler gösterilmektedir.

Kamu yönetimi, merkezi yönetim kurumları ve yerel yönetim kurumları eliyle gerçekleşmektedir. Değişen şartlar göz önünde bulundurulduğunda merkezi yönetim kurumlarında alınan kararlar, faaliyetler ve organizasyonlar yerelde istenilen sonucu vermekten uzak görünmektedir. Bu durumun, kamu yönetim kurumlarının öncelikli amacı olan kaliteli, hızlı ve verimli hizmet anlayışına zarar vereceği düşünülmektedir. Ayrıca bölgeler arasındaki sosyal, kültürel ve ekonomik farklılıklar göz ardı edilmekte, her bölgede aynı verim alınamamaktadır. Merkezi yönetim örgütlenmesindeki katı bürokrasi anlayışı karşılaşılan diğer bir zorluktur. Bu katı bürokrasi anlayışının kamu yönetiminde az kaynakla maksimum hizmet sunulmasına da engel olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda merkezi yönetim kurumlarından yerel yönetim kurumlarına yetki ve görev aktarımı söz konusu olmuştur. Bölgeyi tanıyan insanlar tarafında; bölge insanının ekonomik, sosyal ve kültürel durumları göz önünde bulundurularak, vatandaşların ihtiyaçlarına hızlı, kaliteli ve çözüm odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Türkiye’de de bu çerçevede çeşitli yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bunlardan en önemlisi 06/12/2012 tarihli 28489 sayılı resmi gazetede yayımlanan 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun olmuştur. Türkiye’de bulunan 16 büyükşehir belediye sayısı 30’a çıkmış, 6360 sayılı Yasayla; Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van olmak üzere toplam 14 il büyükşehir belediye statüsü kazanmıştır. Büyükşehir belediye sınırları, il mülki sınırlarına kadar genişletilmiş, büyükşehir belediye sınırları içerisindeki tüm belde belediyeler ve köylerin tüzel kişiliklerine son verilip, bunlar mahalleye dönüştürülmüştür.

6360 sayılı Yasayla değişen diğer bir konu ise, büyükşehir illerde il özel idarelerin ve mahalli idare birliklerinin kapatılmasıdır. Yasa, yerelde sunulan hizmetleri tek bir çatı

altında toparlamak amacıyla olup, bu kapsamda il özel idareleri ve mahalli idare birliklerinin görevlerini büyükşehir belediyelerine aktarmıştır. Yasanın amacı, kamu hizmetlerinde çağa uygun standardı yakalamak ve bu standartlardan kırsalda yaşayan vatandaşın faydalanmasını sağlamaktır. Bu kapsamda Türkiye’de bulunan ve büyükşehir belediye sınırları içerisinde yer alan köylerde ve beldelerde yasanın amaçlanan hedeflere ulaşp ulaşmadığı merak konusu olmuştur. Ayrıca büyükşehir belediye sınırları il sınırlarına kadar genişletilmiş, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri kapatılmış, yerine Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları (YİKB) kurulmuştur. Yeni yasayla birçok değişiklik yaşanmış ve bu değişiklikler yerelde yaşayan halkı önemli ölçüde etkisi altına almıştır.

Çalışmanın temelini oluşturan değişiklik olan köylerin kapatılması ve mahalleye dönüştürülmesi, Cumhuriyet döneminden bu zamana köylere yönelik yapılan çalışmaların başında gelmekte; 18.03.1924 tarih ve 442 Sayılı Köy Kanunu'nun çıkarılmasının ardından en önemli ve kapsamlı değişikliklik olarak görülmektedir.

Tezin birinci bölümünde tezle ilgili genel bilgiler verilmektedir. İkinci bölümünde kavramsal çerçeve sunulmakta, yerel yönetim reformlarını etkileyen dinamikler, büyükşehir belediyelerine ihtiyaç duyulma sebepleri ve büyükşehir belediye yapılanmasının tarihsel gelişimi aktarılmaktadır.

Tezin üçüncü bölümünde 6360 sayılı Yasanın gerekçesi, yasayla gelen değişiklikler, yasa hakkında yapılan eleştiriler, Aydın ilinin genel özellikleri ve 6360 sayılı Yasa ile Aydın ilinde ortaya çıkan durum hakkında bilgiler yer almaktadır.

Tezin dördüncü bölümünde 6360 sayılı Yasa ile büyükşehir belediye statüsü kazanan Aydın’ın kapatılan köy/yeni mahalleleri hakkında yapılan alan araştırması yer almaktadır. Bu bağlamda Aydın’da kapatılan 100 eski köy/ yeni mahalle muhtarıyla yapılan anket formunun değerlendirmesi yer alıp, araştırmanın hipotezleri SPSS 16 programıyla çözümlenmiş ve aktarılmıştır.

Tezin Amacı

Tezin amacı, 6360 sayılı Yasayla büyükşehir belediye sınırlarında tüzel kişiliklerini kaybetmiş köylerin/yeni mahallelerin, 6360 sayılı Yasa değişikliğinden nasıl etkilendiğini ortaya koymaktır. Bu kapsamda Aydın ili içerisinde yer alan köylerden yola çıkarak, yasa ve sonuçları hakkında ortaya çıkan tablo değerlendirilecektir.

6360 sayılı Yasanın Aydın ilinde kapatılan köylerde; kamu hizmetlerinin sunumuna olan etkilerini, kapatılan köylerin (yeni mahalle) bundan nasıl etkilendiğini, kanunun çıkarılma gayesi olan kamu hizmetlerinin sunulmasında yerellik ilkesinin yerindeliği, hedeflenen etkin ve kaliteli hizmet anlayışının kapatılan köylere nasıl yansıdığını ve yasayla getirilen değişikliklerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları ortaya koymaktır.

Araştırmanın diğer amaçları ise; büyükşehir belediye sınırlarının il mülki sınırlara kadar genişlemiş olmasının yerindeliği, bu yasayla köylerin ve beldelerin tüzel kişiliğinin kaldırılmasının uygunluğu, köylerde uzaklık ya da coğrafi engellerin kamu hizmeti sunulmasında aksamalara yol açıp açmadığı, büyükşehir belediye ve büyükşehir ilçe belediyelerinin farklı siyasi partiden olmasının siyasi çekişmeye yol açıp açmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır.

Tezin Hipotezi

“6360 sayılı Kanun ile köylerin kapatılması yerine yeni mahalleler kurulması idari, hizmet ve yönetsel olarak olumsuz bir gelişmedir” çalışmanın temel hipotezidir. Çalışmada ortaya koymak istenilen amaçlara yönelik analizleri yapabilmek için sınanan alt hipotezler şunlardır:

HİPOTEZ 1 : “İl özel idarelerin ve mahalli idare birliklerin kapatılması, köylere sunulan hizmeti olumsuz etkilemiştir.”

HİPOTEZ 2 : “Yasanın amacı yerelleşmek iken ortaya çıkan durum yerelde merkezîyetçi bir yapı kazandırmıştır.”

HİPOTEZ 3: “ Yeni mahallelerin ilçe merkezine uzaklığı hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir.”

HİPOTEZ 4 : “Belediyeler arasında yaşanan siyasi çekişme kapatılan köylerde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir.”

HİPOTEZ 5 : “ İlçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemiş olması yeni mahallelerde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir.

Materyal ve Yöntem

Tezde, Türkiye’de uygulanan mevcut belediyeçilik anlayışı, büyükşehir belediyelerinin sorunları, belde ve köy yönetiminde karşılaşılan sorunlar, yetki ve sorumluluklarda yaşanan yerel yönetim sorunları, 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un getirdiği değişiklikler ve yasanın kamu hizmetlerini sunulmasında getirdiği değişiklikleri açıklayabilmek için konularla ilgili kaynak taraması ve literatür taraması yapılmıştır.

Çalışmada, olgu ve olayları nesnelleştirerek sayısal olarak ifade edilebilir bir şekilde ortaya koyan nicel araştırma yönteminden ziyade; davranış ve deneyimleri tanımlamak için olayları doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya koyan araştırma türü, nitel araştırma yöntemi uygulanmıştır.

Araştırma için iki türlü evrenden bahsetmek mümkündür. Bunlardan birisi genel evren, öteki ise çalışma evrenidir. Genel evrenin büyüklüğü ve ulaşılmasının zor hatta imkânsız olması sebebiyle oluşabilecek yanlış anlaşılmalara gidermek için çalışma evreni kavramı ortaya çıkarılmıştır. Çalışma evreni aslında ulaşılabilen evrendir (Karasar, 2012:110).Türkiye’de bulunan 30 büyükşehir belediyesi içinde yer alan ve 6360 sayılı Yasayla kapatılan 16.082 köy araştırmanın genel evrenidir. Araştırma çalışma evrenini ise Aydın ilinde yer alan ve 6360 sayılı yasayla kapatılan 490 köy oluşturmaktadır.

Araştırma örneklemini, Aydın ilinde tüzel kişiliği kaldırılan 490 köy, içerisinde yer alan 100 eski köy/yeni mahalle oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini için, amaçlı örneklem çeşitlerinden tabakalı amaçsal örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Belirlenmiş olan 100 eski köy/yeni mahalle ilçe merkezine uzaklık kriteri göz önünde tutularak seçilmiştir.

Tezin alan araştırması için 6’sı demografik soru olmak üzere toplam 49 sorudan oluşan, 3 seçenekli Likert tipi anket formu kullanılmıştır. Anket formu örneği Ek:1’de yer almaktadır.

Literatür Özetleri

Çalışma iki aşamalı bir çalışma olup, çalışmanın birinci bölümü konu hakkında kaynak taraması, ikinci bölümünü ise anket uygulaması şeklinde olmuştur. Konu hakkında literatürde yer alan bilgiler aşağıdaki gibidir:

Sağirekmekçi (2015), “Yerelleşme- Merkezileşme Tartışmaları Bağlamında Türkiye’de Mahalleye Dönüşen Köy Yönetimlerinin Mevcut Durumu: Hatay Örneği” adlı yüksek lisans tez çalışması incelenmiştir. Bu çalışmada 6360 sayılı Kanunun kapatılan köylere yeni mahallelere etkisi araştırılmış, bu bağlamda 151 kapatılan köy/yeni mahalle muhtarı örneklem olarak kullanılarak anket uygulaması yapılmıştır.

Kalpaklıoğlu (2017), “6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Etkilerinin Değerlendirilmesi (Ordu Büyükşehir Belediyesi Örneği)” adlı yüksek lisans tez çalışması incelenmiştir. Bu çalışmada 6360 sayılı Kanunun kırsal kesime etkisi araştırılmış, bu bağlamda kırsalda yaşayan 96 vatandaş örneklem olarak kullanılarak anket uygulaması yapılmıştır.

Bahadır (2017), “6360 Sayılı Büyükşehir Yasası’nın Muhtarlıklar Üzerine Sosyo-Ekonomik Etkileri: Vakfıkebir/Trabzon Örneği” adlı yüksek lisans tez çalışması incelenmiştir. Bu çalışmada 6360 sayılı Kanunun kapatılan köylere yeni mahallelere etkisi Trabzon’un Vakfıkebir ilçesindeki 40 mahalle örneklem alınarak araştırılmıştır.

Genç ve Korkın (2017), “6360 Sayılı Kanun’la Tüzel Kişiliği Kaldırılan Belde Belediyelerinde Halkın Uygulamaya İlişkin Algısı: Atça (Sultanhisar-Aydın) Örneği” makalesi incelenmiştir. Makalede, 6360 sayılı Yasa ile tüzel kişiliğine son verilen belde belediyelerinde ortaya çıkan tablo hakkında bilgi vermektedir.

Çamdere (2017), “6360 Sayılı Kanunun Kamu Hizmetlerinin Sunumuna Etkisi: Denizli Büyükşehir Belediyesi Örneği” adlı yüksek lisans tez çalışması incelenmiştir. Bu çalışmada 6360 sayılı Kanunun Denizli iline etkisi araştırılmış, 38 belediye yöneticisi ile anket yapılmıştır.

Dik (2014), “6360 Sayılı Kanun Bağlamında Köylerin Mahalleye Çevrilmesi Sorunu” adlı makalesinde kanunun uygulamasından doğacak sorunları yerel demokrasi bağlamında analiz etmeyi amaçlamıştır.

Emini (2009), “Türkiye’de Yerel Yönetimler Reformunun İç ve Dış Dinamikleri” adlı makalesinde Türkiye’de yapılan yerel yönetim reformlarının tetikleyici unsurlarından bahsetmiştir.

Genç (2014), “6360 Sayılı Kanun ve Aydın’a Etkileri” adlı makalesinde 6360 sayılı Kanunun Aydın’da ortaya çıkardığı durum, yasanın gelecekte Aydın için neler getireceği, neler götüreceği konusunda öngörülerde bulunmuş ve çözüm önerileri getirmiştir.

İzci ve Turan,M (2013) “Türkiye’de Büyükşehir Belediyesi Sistemi ve 6360 Sayılı Yasa ile Büyükşehir Belediyesi Sisteminde Meydana Gelen Değişimler: Van Örneği” adlı makalede 6360 sayılı Yasa ile meydana gelen değişiklikler Van ili örnek alınarak aktarılmıştır.

Kapsam ve Sınırlılıklar

Çalışma zaman kısıtlılığı ve yeterli kaynak olmaması sebebiyle Aydın ili ile sınırlı tutulmuştur. Konu hakkında gerekli literatür taraması yapılması, anket formunun hazırlanması, örneklem belirlenmesi, görüşme yapılacak muhtarların iletişim bilgilerinin temin edilmesi, görüşmelerin yapılması, görüşmelerden elde edilen verilerin SPSS programıyla analizlerinin yapılması ve yazıya aktarılması çalışmanın planını oluşturmaktadır.

Anket uygulamaları esnasında çeşitli zorluk ve güçlüklerle karşılaşmıştır. Yaşanılan tüm zorluklara rağmen örneklem için belirlenen 100 eski köy/ yeni mahalle muhtarıyla anket görüşmesi başarıyla sağlanmıştır. Köylerin birbirinden uzak mesafelerde olması sebebiyle ulaşımın zor olması, ekonomik ve zaman kısıtlılıkları, anket uygulamasını yüz yüze yapılmasını olanaksız kılmaktadır. Anket uygulamamızın 9’u yüz yüze, 91’i ise muhtarlardan randevu alarak telefon görüşmesiyle sağlanmıştır. Anket çalışmaları 2016 yılı Aralık ve 2017 yılı Mart ayı arasında yapılmıştır. Toplamda 1000 dakikanın üzerinde telefon görüşmesi yapılmıştır.

1. BÖLÜM.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Çalışmanın bu bölümünde; yerel yönetim kavramı, devletleri yerel yönetim reformlarına sürükleyen sebepler, metropoliten kavramı, büyükşehir belediye yapılanmasına ihtiyaç duyulma sebepleri ve Türkiye’de büyükşehir belediye siteminin tarihsel gelişimi ele alınmıştır.

1.1. Yerel Yönetim Kavramı

Yerel yönetim “ ademi merkeziyet” olarak da bilinen siyasal bir kavramdır. Devlet, tarihsel süreç içerisinde kamu hizmet ve uygulamalarının yürütülmesi amacıyla oluşturulmuştur. Her işin merkezden yönetilmesini isteyen merkeziyetçi yaklaşım ile bu gücün halka daha yakın yerel birimlere ve ayrı teşekküllere dağıtılması fikrini savunan adem-i merkeziyet düşüncesi çatışmıştır (Karaarslan, 2007:5). Gerçekte yerel yönetimler bağımsız siyasal kurumlar değildir. Yerel yönetimler; devlet yapısı içinde, yönetimin bütünlüğü çerçevesinde, belli bir özerklikten yararlanan kuruluşlardır (Keleş, 1997: 10). Yerel yönetimler; kavram olarak merkezi yönetim dışında yerel bir topluluğun ortak bir gereksinimini karşılamak amacıyla oluşturulan, karar organları doğrudan halk tarafından seçilen, demokratik ve özerk bir yönetim birimi, bir kamusal örgütlenme modeli olarak tanımlanabilir (Karaarslan, 2007: 11). Yerel yönetimler, demokrasi kültürünün yerleşmesine ve gelişmesine katkıda bulunan kamu tüzel kişileridir. Uluslararası Toplum Bilimleri Ansiklopedisi, yerel yönetimleri, “bir devletin ya da bölgesel yönetimin alt birimi olan, göreceli olarak küçük bir alanda, sınırlı sayıdaki kamusal politikaların belirlenmesi ve uygulanması ile görevli ve yetkili kılınmış bir kamu kuruluşu” olarak tanımlamaktadır (Keleş, 2014: 25). Daha geniş tanıma göre ise yerel yönetimler; belirli coğrafi alan içerisinde yaşayan insanların, kendilerini ilgilendiren konularda hizmet üretmek amacıyla kurulan, bu coğrafi alanda yaşayan bireyler tarafından seçilmiş organlar tarafından yönetilen, yasalarla belirlenmiş görevlere ve yetkilere, özel gelirlere, bütçeye ve personele sahip, merkez yönetimi ile ilişkilerinde yönetsel özerklikten yararlanan kamu tüzel kişileridir (Yalçındağ, 1993: 123).

1982 Anayasasının 127. maddesine göre de yerel yönetimler; “ il, belediye veya köy halkının yerel ortak gereksinimlerini karşılamak üzere kurulmuş, esasları yasada belirtilen

ve karar organları, yasada belirtilen seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Yerel yönetimlerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir” şeklinde tanımlanmıştır.

Yerel yönetimler, gerek demokratik hayatta oynadıkları roller, gerekse kamu hizmetlerinin halka sunulmasında ve erişiminde yükledikleri fonksiyonlar sebebiyle yerel halkın yönetime katılmasının ilk aşamasıdır (Toprak,2013: 1). Yerel yönetimler yalnızca bir hizmet kuruluşu değil aynı zamanda demokratik siyasi kurumlar olarak yeni işlevler üstlenmektedirler (Parlak, 2014: 8). Vatandaşların demokratik ilkelere alışmalarını ve demokratik davranışlara sahip olmalarını sağlar. Yerelde demokrasi kültürünün gelişmesi ve yerleşmesi, ülke genelinde köklü değişiklikleri ve gelişmeleri beraberinde getirir. Bu bağlamda yerel yönetimler “demokratik terbiye” kuruluşlarıdır (Küçükaycan, 2013: 4).

Kamu hizmetlerinin hepsini, ülkelerin başkentlerinden yürütmek mümkün değildir. Bu mümkün olsa bile, hizmetlerin verimliliği ve etkinliği azalır, toplumsal fayda gerçekleştirilemez. Mahalli şartların farklılığı, mekânsal uzaklık, halkın yönetime katılması ve halka daha iyi hizmet sunma gibi sorun ve ihtiyaçlar yerel yönetimleri ortaya çıkarmıştır.

1.2. Türkiye’de Yerel Yönetim Reformlarını Etkileyen Dinamikler

20.yüzyılın ikinci yarısından itibaren pek çok ülke, dünyada yaşanan hızlı değişim ve gelişmelerden etkilenmiştir. Devletler; ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel, teknik ve idari sistemlerinde köklü değişim ve dönüşüm gerçekleştirme yolunda önemli adımlar atmışlardır. Önceki dönemde oluşmuş olan devlet örgütlenmesinin kurumları, kavramları ve işleyişi; farklı neden, düzey ve perspektiflerle sorgulanıp eleştirilmiş ve birçok açıdan aşındırılmıştır (Gökçe ve Turan, 2007: 176). Merkeziyetçi yapılardan yerel yapılara, hizmette halka dönüklük, vatandaşların yaşam kalitesinin artırılması gibi çabalar yerel yönetim ve kentsel sorunlar konusunda yeni anlayış ve örgütlenmelere yol açmıştır (Ökmen, 2003:118). Demokratik sistemde asıl önemli olan, halkın kendini ilgilendiren işlerin yönetimine katılması, bu amaçla oluşturulan organlarda görev alması, yöneticilerini sürekli etkilemeye ve denetlemeye çalışmasıdır. Kamu yönetiminin demokratikleştirilme çabaları, yerelleşme eğilimleri, temel hak ve özgürlüklere yapılan vurgu yönetimlerin önemini bir kat daha arttırmıştır. (Eryılmaz, 2011: 148-149). Bu gelişmeler neticesinde devletin görev ve sorumlulukları yeniden tanımlanmış, bürokrasinin azaltılması ve yetki alanının daraltılması

gibi çok konu tartışılmış ve önlemler bir bir hayata geçirilmeye başlanmıştır (Karaarslan, 2007: 132).

Türkiye’de 20.yüzyıla kadar yaşanan yerel yönetim reformları, yönetim sisteminin vatandaşların beklentisine ve isteklerine yeterli hizmet sunamamasından kaynaklı iç dinamiklerin tetiklediği reformlardır. Fakat 21. yüzyıl ile birlikte, küresel ölçekteki gelişmelerin doğurduğu reform gerekleri etkili olmuştur (Emini, 2009: 36). Türkiye’de gerçekleşen yerel yönetim reformlarını etkileyen dinamikleri, iç dinamikler ve dış dinamikler olarak sınıflandırmak mümkündür.

1.2.1. İç Dinamikler

Türk yerel yönetim sisteminde yaşanan yapısal ve işlevsel sorunlar, büyük ölçüde liyakate ve katılımcılığa dayanmayan, saydamlık, hesap verebilirlik, stratejik planlama gibi etkin ve çağdaş yönetimin temel niteliklerinden yoksun yönetim uygulamalarını içeren bir görünüm sergilemesinden kaynaklanmaktadır (Çetin, 2010: 25). Merkeziyetçilik, vesayet uygulamaları, demokratik katılım yetersizliği, örgütlenme ve personel sorunları katı bürokrasi anlayışı, siyasal yozlaşmaların yaşanması, kalitesiz ve liyakatsiz personel istihdamı gibi sorunlar yerel yönetim sistemimizde karşılaşılan diğer sorunlardır.

Yerel yönetimlerin özerk ve demokratik birer yapıya kavuşamamalarında, merkezi yönetimin, başkent ve taşradaki örgütlerinde aşırı merkeziyetçiliğin ağır basmasının büyük etkisi görülmektedir (Ökmen, 2003: 122). Yönetimsel ve mali merkeziyetçilik, yönetim sistemimizi çıkmaza sokmakta, zaman ve kaynak israfına yol açmaktadır (Yılmaz, 2007: 6). 2004 ve sonrası gerçekleştirilen yerel yönetim reformlarında, kamu hizmetlerini yerel yönetimlere devrederek verimliliği ve kaliteyi arttırmak temel amaç olmuştur (Çiçek, 2014: 61).

1.2.2. Dış Dinamikler

Ülkemizde yapılan reformlara etki eden dış dinamikleri; küreselleşme, neo-liberalizmin etkili olması, küresel aktörlerin dünya sisteminde etkin birer oyuncu olmaları, yerelleşmenin ivme kazanması ve yeni kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde değerlendirebiliriz.

Küreselleşme, her geçen gün dünyanın farklı alanlarını nüfuzu altına almaya devam etmekte ve bu sayede bünyesine kattığı yeni açılım ve devinimler ile mevcut yapısını sürekli

bir biçimde uyarlamaktadır (Bayar, 2008: 25). Küreselleşme sınırları aşan ve ülke içerisinde var olan siyasi yapının denetim mekanizmasına zorluklar üretmektedir. Kamu yönetiminin yapılanması, merkez-yerel ilişkileri ve demokrasi pratikleri başta olmak üzere pek çok konu bu süreçten etkilenmektedir (Yılmaz, 2007: 220). En geniş anlamda küreselleşme, yeniliklerin tüm dünya ölçeğinde çeşitli enstrümanlar aracılığıyla çeşitli şekillerde mobilize olmasıdır. Buradaki yenilikler ifadesinin kapsamında; mal ve hizmetler, teknoloji, kültür, demokratik olaylar, her tür olay ve olgular, insanlar ve kavramlar yer almaktadır (Akatay, 2011: 10). Küreselleşmenin yerel güçlere ve doğal dinamiklere ağırlık vererek yerelleşmeyi öne çıkartması, karar ölçeklerini küçültürken, demokratik yapılanmanın önünü açtığı savunulmaktadır (Çetinkaya, 2012: 85-86). Örgüt ve yönetim anlayışından demokratikleşmeye, etkin ve verimli hizmet sunma ilkelerinden modern yönetim tekniklerine iki binli yıllarda yerel yönetimlerin görünümünü belirleyen birçok alanda kendini göstermekte, ağırlığını duyurmaktadır (Ökmen ve Parlak, 2008: 219).

1980’li yıllardan itibaren refah devlet anlayışının önemini kaybetmesi ve yerini neo-liberal politikaların alması Türk kamu yönetimi için bir dönüm noktası olmuştur. Tüm dünyayı etkisi altına alan yeni anlayışlar ülke içinde kök salmış, merkeziyetçi yapıyla devam edilmesi olanaksız hale gelmiştir (Yay ve Aktel, 2015: 6). Neo-liberalizm, devletin birçok hizmet ve faaliyet alanından çekilmesi gerektiği, daha planlı, daha az bir bürokrasi anlayışıyla ve yerele inisiyatif veren bir model ön görmektedir (Kesgin, 2015: 163-164).

AB uyum sürecinin yanı sıra Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu (IMF), ve Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) gibi küresel aktörler yapacakları mali yardımlar karşılığında Türkiye’de kamu yönetiminin yeniden şekillenmesi ve yerel yönetimlerde reformun yapılması gerekliliği üzerinde durmuştur. Hızla gelişen diğer dış dinamikler de göz önünde tutularak yerelleşme vurgusunun ön plana çıktığı görülmüştür. Türkiye 1991 yılında Avrupa Yerel Yönetimler Özerlik Şartı’na taraf olmuş, fakat bu şartta düzenlenen bazı hususlara çekince koymuştur.

1.3. Metropoliten Alan Kavramı

“Metro” (ana, asıl) ve “Polis” (kent) sözcüklerinden meydana gelen “Metropolis” kavramı ve benzer anlamdaki “Metropol” ile “Metropolitene” kavramları büyük ölçekli kentleri diğerlerinden ayırt etmek için, sanayi devriminden sonra ortaya çıkan büyük yerleşim yerleri için kullanılmaya başlanmış ve genel kabul görmüştür. Kent merkezine

bağlı olarak gelişmiş, bir veya daha fazla alt düzeyde merkezlere sahip, büyük ölçekli yerel hizmetlerin sunulduğu, nüfus yoğunluğunun yaşandığı yerleşim yeri olarak tanımlamak mümkündür (Oktay, 2016: 52-53). Diğer bir tanımda metropoliten alan, nüfusun yoğun olduğu, sosyal, ekonomik ve yönetim açısından değerlendirildiğinde o bölgenin merkezi konumunda yer alan bölgedir. Kamu ve özel sektörün buralarda faaliyet göstermesi, eğitim ve sanat yönünden de birer merkez olmaları nedeniyle sembol şehir konumundadırlar (Bölükbaşı, 2011: 16).

1.4. Türkiye’de Büyükşehir Belediye Yapılanmasına İhtiyaç Duyulma Nedenleri

Sanayi devrimi ile birlikte nüfus yığılmalarının ortaya çıkması, küçük ölçekler için geliştirilmiş olan yönetim modellerini sıkıntıya sokmuştur. Demokrasinin ve yerel yönetimlerin dayandığı temel ilkeler sorgulanmış ve tartışılmıştır. Modernleşme ve kapitalist yönetim anlayışı, diğer dış dinamiklerinde etkisiyle değişen dünya şartları da metropoliten şehirlerin yapılarının daha karmaşık bir hal almasına, sorunların çözümünün zor olmasına neden olmuştur. Hizmet ihtiyaçlarının çeşitlenmesi ve buna karşın yerel kamu hizmetlerinin sunumunda ve koordinasyonunda ortaya çıkan güçlükler de bu şehirlerde yeni yönetim modeli arayışlarını gündeme getirmiştir (Altan ve Karaca: 2016:554).

Türkiye’de metropol kavramı, 1960’lı yıllardan sonra sağlıklı kentleşme politikalarının yaşama geçirilememesinden kaynaklı olarak ülke gündemine girmiştir. 1950’lerden sonra yaşanan hızlı kentleşme, genel yerleşme politikalarının yaşama geçirilememesi nedeniyle orta ve küçük kentlerin gelişmeleri tam olarak sağlanamamıştır. Büyük kentler, küçük ölçekli yerleşim yerleri için planlanan yönetim modelleriyle çok fazla sorunların yaşandığı yerleşim yerleri haline gelmiştir. 1965-1984 yılları arasında metropoliten yönetimlerin kurulması yönünde birçok çalışma yapılmış fakat çalışmalar yasal zeminde yer bulamamıştır. Çalışmalarda metropoliten yönetimlerin yetki ve sorumluluklarının geniş tutulması dikkat çeken bir noktadır. Büyük şehirlerde 1965-1984 yılları arasında yaşanan sorunların çözümü merkezi yönetimin eliyle yapılmıştır. 1984 yılından sonra merkezi yönetim, görev ve sorumluluklarının büyük bölümünü yerel yönetimlere devretmiştir (Tekel, 2006: 76).

Türkiye’de büyük şehirler; nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu, ekonomik ve sosyal hareketliliğinin yoğun olduğu, katma değeri yüksek merkezler olması dolayısıyla yerel yönetim sistemimizde büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla hızlı kentleşme, kentlerin

saçaklanması, küçük belediyeler, plansız metropolleşme, ölçek sorunlarını giderme amacıyla, atılan önemli adımlardan biri de büyükşehir belediyelerini kurmak olmuştur (Genç, 2014:2). Ölçek ekonomisinden faydalanma, birimler ve ilçeler arası koordinasyonu sağlama, alt birimlerin sunmuş olduğu hizmetlerin uygunluğunu denetleme, çevre yönetimi ve yerel ekonomik kalkınma gibi birçok avantaj büyükşehir belediye yönetim modelini vazgeçilmez kılmaktadır (Altan ve Karaca: 2016:556).

1.5. Türkiye’de Büyükşehir Belediye Sisteminin Tarihsel Gelişim

Türk İdare Tarihi, Osmanlı’dan bu yana bir reformlar tarihi olarak görülmektedir. Yerel yönetim birimleri olan belediyeler, il özel idareleri, köylerin tarihsel kökenleri Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar uzanmaktadır. Yerel yönetim olgusu, gelişmiş ülkelerde endüstri devriminin ortaya çıktığı ve modern anlamdaki yerel yönetim örgütlenmesinin hayata geçirildiği 18. ve 19. yüzyıllarda başlamış olup ekonomik ve toplumsal değişmeye paralel bir gelişme izlemiştir (Berk, 2003: 49-50). İstanbul Şehremaneti, 1855 yılında ilk belediye teşkilatı olarak kurulmuştur. 1868 yılında İstanbul’un 14 belediye dairesine bölünmesiyle bu müdahalenin ilk metropoliten örnek olarak nitelendirilmesine sebep olmuştur.

Kamu yönetiminin çağdaş gereksinim ve ihtiyaçları sunamaması, yeniden yapılanma ihtiyacını doğurmuş, toplumdaki tüm kesimler bu konuda talep ve beklenti içerisine girmiştir. Yerel yönetim reformlarının; küreselleşme ve yerelleşme unsurlarının getirdiği etkinin bir sonucu olarak, büyük kurumsal yapıya sahip, saydam, hesap verebilir, halkın ihtiyaç ve beklentilerine hızlı, kaliteli cevap verebilen bir yönetim sistemi kurmaya yönelik çalışmalara yöneldiği söylenebilir. Halka en yakın kamusal birimler olarak reform çalışmalarında yerel yönetimleri önemli ve etkin kılmaktadır. Yerel yönetimlerin yeniden yapılandırılmasındaki temel amaç, çağdaş gelişmeleri günün koşullarına uyarlayarak, halkın talep ve beklentilerini daha kaliteli, daha hızlı ve daha verimli hizmetin gerçekleşmesini sağlanmasıdır.

Türkiye’de özellikle 1990’lı yıllarda ve yeni yüzyılın ilk yıllarında, genelde kamu yönetiminde, özelde yerel yönetimlerde hızlanan yeniden yapılanma girişimleri, somut sonuçlar vermiş ve reform yasaları bir bir yürürlüğe girmeye başlamıştır (Parlak ve Sobacı, 2012:107). Reform sürecinde il özel idareleri, belediyeler ve köyler, köklü ve kapsamlı bir değişime tabi kılınmış, sistem büyük ölçüde değiştirilmiştir.

1.5.1. 3030 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu

Büyükşehir belediyeleri Türk belediyeciliğine 1984 yılında girmiş olan üst kademe belediyelerdir. 3030 sayılı Kanun ile Ankara, İstanbul ve İzmir’de iki kademeli belediye kurulmuştur. Buna göre, bir yerde büyükşehir belediyesi kurulması için, belediye sınırları içinde birden fazla ilçenin bulunması, eğer yoksa öncelikle merkezi idare tarafından en az iki ilçenin kurulması öngörülmüştür (İzci ve Turan, 2013: 123). 3030 Sayılı Kanunda nüfus ölçütünün bulunmamasıyla birlikte büyükşehir ve ilçe belediyeleri statüleri netlik kazanmıştır. İnsan yerleşimlerinin belli merkezlerde yoğunlaşmasıyla kentleşme süreci büyük ivme kazanmıştır. Bunun yanı sıra, yeni kapitalist ekonominin karmaşık yapısı eski örgüt yapılarının etkinlik, verimlilik ve hizmet üretme olanaklarının tartışılmasına sebep olmuştur. 2003’te 5019 sayılı Kanun ve bunun yanında 5025 ve 5026 sayılı Kanunlar da büyükşehir belediyelerinin genişleme süreci açısından önemli girişimlerdir (Genç, 2014: 2).

1.5.2. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu

Metropolitan bölge yönetimine ilişkin olarak en önemli gelişmelerden birisini de; 23.07.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5216 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyelerinin kuruluş ve görevlerinin belirlenmesi olmuştur (Keser ve Gökmen, 2012:26). 3030 sayılı Kanun, büyükşehir belediyesi kurulabilmesi için herhangi bir nüfus şartı öngörmemektedir. Ancak 5216 sayılı Kanun bir ilin büyükşehir belediye olarak kurulabilmesi için fiziki yerleşim durumları, ekonomik gelişmişlik düzeyleri de dikkate alınarak son nüfus sayımının 750.000’den fazla olması şartını getirmiştir. Bu hüküm ile artık büyükşehir belediyesi kurulabilmesi için ön koşullar getirilmiş ve siyasi nedenlerle büyükşehir belediyesi kurulması zorlaştırılmıştır (Urhan, 2008: 91). Bu yasa uygulamasıyla büyükşehir belediyelerinin yapmış oldukları işlemlerin ve faaliyetlerin vali tarafından onaylanmasına son verilmiştir. Bu hukuki kabul, hizmetlerin niteliğinin farklılığı, seçimle oluşmuş karar organlıklarına sahiplik gibi konularda da özerk oldukları düşünülmektedir. (Zengin, 2014: 97). Bu uygulama siyasal iktidarın yerel yönetimleri ön plana çıkartmak istediği ve vesayet yetkisinin hafifletildiği anlamını taşımaktadır. Büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyeleri arasındaki yetki bölüşümü belirlenmiştir. Kanunun esas amacı büyükşehir belediyelerinin yönetimini yeniden düzenlemek; hizmetlerin etkin, verimli, planlı ve uyum içinde uygulanabilirliğini sağlamaktır.

1.5.3. 5747 Sayılı Kanunun Büyükşehir Yapılanmasına Etkisi

5747 sayılı Büyükşehir Belediye Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla o dönem mevcut sekiz büyükşehirde ilçe örgütü kurularak, ilk kademe belediyeleri ilçe belediyelerine dönüştürülmüş; çeşitli büyükşehirlerde yeni ilçeler kurulmuş ve genişletme anlayışı devam etmiştir (Genç, 2014:2). Bu kanunun diğer önemli özelliklerinden bir tanesi, büyükşehir belediyesi sisteminin iki kademeliye dönüşmesinden dolayı 43 tane yeni ilçe kurulmasına sebep olmuştur. Diğer ise nüfusu 2.000'in altında olduğu tespit edilen 862 belediyenin, köye dönüştürülerek kapatılması düzenlemesidir (Zengin, 2014: 101). Kapatılması planlanan küçük belediyelerin yaşamış olduğu mali sorunlar yasanın gerekçesinde belirtilmiştir. Nüfus büyüklükleri yeterli olmamasından kaynaklı olarak mali yapı bozulmuş ve bu belediyeler birer borç üreten belediyeler konumunda yer almışlardır (Canpolat, 2010: 94). Kanunun büyükşehirlerle ilgili kısmının yürürlüğe girmesine karşılık, , az nüfuslu belediyelerin köy sistemi içine alınma uygulaması yargı kararı sonucunda yürürlüğe girmemiştir (Canbolat, 2010: 79).

2. BÖLÜM

2. 6360 SAYILI KANUN VE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE SİSTEMİ

1984 yılından günümüze gelindiğinde, kentlerin büyümesine paralel olarak büyükşehir belediyeleriyle ilgili olarak çözüme kavuşturulmak istenen sorunlarda başarılı olduğu söylenemez. 3030 sayılı Yasa, 5216 sayılı Yasa ve 5747 sayılı Yasa büyükşehir belediyelerinin sorunlarına yeterli çözüm getirememiş ve beklentileri karşılamamıştır. Bu kapsamda kanun koyucu büyükşehir belediye modelinde köklü değişiklikler getirecek olan yasal düzenlemeyi muhalefet partilerin ve akademisyenlerin çeşitli yönlerden eleştirmesine karşın meclisten geçirmiştir. “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 6 Aralık 2012 yılında resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2.1. 6360 Sayılı Kanun Gerekçesi

Metropolitan kentler; küreselleşen dünya düzeninde gerek ekonomik yatırımların odağı olması, gerek ulaşım ve ekonomideki gelişmişlik seviyelerine bakıldığında ulusal ekonominin kalkınmada lokomotif görevi görülmesine sebep olmuştur. Kanunun genel gerekçesinde de yer aldığı üzere, idare sistemimiz merkezi idare ve mahalli idare olmak üzere iki ana eksenle oluşmakta, mahalli idare birlikleri yerinden yönetim anlayışı çerçevesinde hizmet sunumlarını gerçekleştirmektedir. Sunulan bu hizmetler vatandaşların hayat kalitesini ve günlük yaşantısını doğrudan etkilemektedir. Yerel yönetimlerin demokratik katılıma katkısı da göz önünde bulundurularak, çağa uygun hizmet üreten kapasitelere sahip birimler haline getirilmesi ve geliştirilmesi kanunun genel gerekçesinde yer almaktadır.

Kanunun gerekçesinde yer alan ifadeleri şu şekilde özetleyebiliriz:

- Büyükşehir belediyeleri içinde yer alan yerel yönetim birimlerinin büyük ölçekli planlar yapma kapasitesinden uzak olması ve makro politikalara duyulan ihtiyaç,
- Çok sayıda yerel yönetim biriminin sorumlu olması planlamada ve koordinasyonda aksamalara neden olmakta,
- Ölçek ekonomisinden faydalanılmadığı için kaynak israfının ortaya çıkması,

- Geniş ölçekte hizmet sunulacağından; iş gücünün uzmanlaşacağı, yeterli teknik ekipman ve araç gereçle donatılacağı ve teknolojik gelişmelerden yeterli ölçüde faydalanacağı aktarılmış,
- Bütünleştirilmiş yerel yönetim birimleri açısından daha adil bir ortamın olacağı,
- İl düzeyinde oluşturulacak imar planlamalarıyla imar uygulamalarında bir bütünlük sağlamak olarak gerekçeleri sıralayabiliriz.

Gerekçede, konut talebindeki artışın, arsa spekülasyonunu, kaçak ve gecekondu benzeri yapılaşmayı teşvik ettiğinden; dolayısıyla kent estetiğinin bozulduğundan da bahsedilmiştir (Zengin,2014: 97).

2.2. 6360 Sayılı Yasa ile Gelen Değişiklikler

Yeni büyükşehir sistemi idari, mali, siyasi, imar ve planlama düzeni bakımından birçok alanda yapısal değişikliklere yol açmıştır. 6360 sayılı Yasayla idari yapıda, belediyelerinin mali yapısında, siyasal anlamda özellikle seçim çevrelerinin ve katılım boyutunun değişmesi gibi konularda önemli değişiklikler söz konusudur (İzci ve Turan, 2013:119). Dolayısıyla bu yeniden yapılanma süreci yerel yönetimlerin görev-yetki ve hizmet alanlarını değiştirmekte, hizmet üretilen mekânsal yapının yeniden belirlenmesi ile birlikte bu hizmeti sunan kuruluşların yapısı da buna göre yeniden düzenlenmektedir (Genç, 2014: 4).

6360 sayılı Kanunla gelen en önemli değişiklik Aydın, Balıkesir, Kahramanmaraş, Tekirdağ, Manisa, Van, Trabzon, Mardin, Denizli, Muğla, Hatay, Şanlıurfa, Malatya olmak üzere 13 ilin belediyesinin büyükşehir belediye statüsü kazanması olmuştur. Daha sonra Ordu ilinin eklenmesiyle bu sayı 14'e çıkmıştır. Yeni kurulan büyükşehir belediyelerine ek diğer büyükşehir belediyelerin sınırları il mülki sınırı olarak değiştirilmiştir. Büyükşehir belediyesi olan belediye sınırları içerisindeki köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır. Büyükşehir kurulmayan illerde 2000'in altında nüfusa sahip belde belediyelerinin tüzel kişiliklerine son verilerek köye dönüştürülmüştür. Büyükşehir belediyesi kurulan illerde yeni ilçeler kurulmuş ve böylelikle toplamda 27 yeni ilçe kurulmuştur.

Tablo 2.1. 6360 Sayılı Yasa Öncesi ve Sonrası Türkiye’de İdari Durum

Belediye Çeşitleri	6360 Sayılı Yasa Öncesi	6360 Sayılı Yasa Sonrası
Büyükşehir Belediye Sayısı	16	30
Büyükşehir İlçe Belediyesi	143	519
İl Belediyesi	65	51
İlçe Belediye Sayısı	749	400
Belde Belediye Sayısı	1977	398
Köy Sayısı	34.339	18333

Kaynak: Genç,2014; Türkiye Mülki İdare Bölümleri Envanteri, Erişim Tarihi: 02.03.2017.

Kanunun optimal ölçek uygulamasıyla; insan kaynaklarının kapasitesinin genişleyeceğini, iş bölümü ve uzmanlaşmanın artacağını, koordinasyon eksikliklerin ortadan kalkacağını, verimliliğin artacağını ve kaynak israfının engelleneceğini, kaynakların il geneli düşünüldüğünde daha adil kaynak dağılımının yapılacağı düşünülmektedir.

Büyükşehir belediyelerinin tamamında il özel idareleri kaldırılmış onun yerine Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmuştur. Valinin başkanlık edeceği bu merkezlerin kalkınma faaliyetlerini, kamu harcamalarını, kamu ve özel yatırımları yönlendirme, ili tanıtmaya, afet ve acil yardım hizmetlerini koordine etme ve yönetme, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarının koordineli çalışmasını sağlama ve denetleme görevleri vardır (Genç, 2014:5). Ayrıca Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı’nın kurulmasıyla valinin görevi yeniden tanımlanmıştır. Büyükşehir belediyesi olan illerde bulunan mahalli idare birliklerine de son verilmiştir.

Mahalle kurulmasında temel nüfus ölçütü olarak 500 şartı getirilmiştir. Nüfusu 2000’in altına olan 559 belediye köye dönüştürülmüştür. Büyükşehir belediyesi olmak için gerekli ön koşul olan belediyenin 750.000 nüfusunu aşması ibaresi, il nüfusunun 750.000 nüfus şartını sağlamış olması olarak değiştirilmiştir. Büyükşehir ilçe belediyesi nüfus ön koşulu olarak var olan 50.000 kuralı 20.000 ‘e indirilmiştir. Ayrıca illerdeki bazı yerleşim birimlerinin isimleri de değiştirilmiştir.

6360 sayılı Yasa ile yerel yönetimlerin genel bütçeden aldıkları paylar nüfus ölçütü göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiş ve arttırılmıştır. Küçük belediyeler için öngörülen denkleştirme ödeneği yeni sisteme göre tekrar düzenlenmiş, adil kullanım sağlamak hedeflenmiştir.

2.3. 6360 Sayılı Yasa Hakkında Yapılan Eleştiriler

Yerel yönetim sisteminde köklü bir değişiklik yaratan 6360 sayılı Kanun, bilimsel hazırlık, anayasaya uygunluk, yerel özerkliğe uygunluk, temsiliyet, hizmette yakınlık, hizmet etkinliği, yerinden yönetim, kırsal hizmet sunumu ve köylerin kapatılması gibi birçok konuda olumlu ve olumsuz eleştirilere sebep olmuştur.

2.3.1. Kanun Hakkında Yapılan Olumlu Eleştiriler

6360 sayılı Kanuna, yerel yönetimlerde sadeleştirme sağladığı ve karmaşıklığın önüne geçmesi bakımından olumlu bir değerlendirme yapılmaktadır. Yerel yönetimlerde yaşanan sorunların başında, bu sorunların çözümünde başvurulacak muhatabın belirlenememesi gelmektedir. Kanunla getirilen büyükşehir belediye sınırlarının il sınırına kadar genişleme kararı ve yetki temerküzü bu sorunun azalmasına yardımcı olacaktır. Ayrıca büyükşehir belediye sınırlarında belde belediyesi, bucak ve köylerin tüzel kişiliğinin kaldırılması, birer mahalleye dönüştürülmesi başlangıçta karmaşıklığa yol açsa da zamanla yetki ve görev çelişkilerinden kaynaklanan gecikmelerin ve sorunların en aza indirilmesine yardımcı olacaktır. Köy ve belde belediyeleri ile ilgili yapılan yasal düzenlemeler, büyükşehir ilçe belediyelerinin güçlenmesine yardımcı olacaktır (Can, 2013: 268-269).

Yasayla köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerindeki alt yapı hizmetleri için belediyelerin yatırım bütçesinin, %10'unu 10 yıl süreyle ayırmak zorunda olması, alt yapı eksikliği olan köylerde sıkıntıların kalkması konusunda önemli bir adım olarak görülmüştür. Kırdan kente yapılan göçler sonucunda büyük illerde yaşanan demografik ve yönetsel sorunların bu yasayla ortadan kalkacağı veya asgariye indirileceğine ilişkin olumlu bir değerlendirme söz konusudur.

6360 sayılı Yasanın getirmiş olduğu ölçek optimizasyonu sayesinde, karar organlarında görev alan seçilmiş temsilcilerin çeşitliliği ile daha uzmanlaşmış komisyonlar kurulabilecektir (Yıldırım, Gül ve Akın, 2015: 217-218). Geniş ölçekte hizmet üreten büyükşehir belediyeleri, sahip olduğu imkân ve kaynaklar ile teknik ekipman ve araç-gereçleri gelişmiş teknolojilerle donatılabilecek, vatandaşların sahip olacakları imkânlar sayesinde daha adil bir yapı ortaya çıkarmış olacaktır. Bütünleştirilmiş yerel yönetim birimleri arasında kaynakların daha verimli ve etkin kullanılması sağlanacak, bütünlük içinde yürütülmesi zorunlu olan hizmetlerin nitelikli teknik personel eliyle sağlanması, hizmet sunumunda verimliliği arttıracaktır (Çelikyay, 2014: 12).

Genç'e (2014: 6) göre mekânsal planlama çerçevesinden bakıldığında, il sınırında büyükşehir modelinin, büyükşehir sınırlarını belirleyen “pergel yasası” na göre daha anlamlı olduğu söylenebilir.

6360 sayılı yasayla ilçe belediyeleri ve büyükşehir belediyelerinin vatandaşlara sunacağı ücretsiz tip mimari projeler sayesinde, yöreler çekim merkezi olacak ve kalkınacaktır. 6360 sayılı Kanunla getirilen önemli bir düzenleme de büyükşehir belediyelerinin spora verecekleri destekle ilgili kısımdır. Bu destekler sayesinde, yapılacak yurt içi ve yurt dışı müsabakalarla bölgenin adının duyurulmasına ve gelişmesine katkı sağlayacaktır (Can, 2013: 272).

2.3.2. Kanun Hakkında Yapılan Olumsuz Eleştiriler

Yasaya yöneltlen ciddi eleştirilerin başında anayasaya aykırılık gelmektedir. Köylerin, il özel idarelerin, belde belediyelerinin kapatılmasının anayasamıza aykırı olarak görmektedirler. Anayasamızın 127.maddesinde “il”, belediye” ve “köy olmak üzere üç çeşit mahalli idare söz konusudur. “İl” terimi il özel idaresi kamu tüzel kişisinden bahsettiği için il özel idaresinin kapatılmasını anayasaya aykırı bulmaktadırlar. Aynı şekilde köy ve belde belediyelerinin kapatılması, birer mahalleye dönüştürülmesi anayasamızın 127. maddesine aykırı bulmaktadırlar. Gözler’ e (2013) göre 6360 sayılı Kanun ile köylerin, belde belediyelerinin ve il özel idarelerinin kapatılması hukuka aykırı bir durumdur. Gözler’ in çalışmasında genel itibariyle 6360 sayılı Kanunun hukukilik durumunun analizi yapılmış, anayasa değişikliği yapılmadan yapılan bu reform çalışmasının anayasamıza aykırı olduğunu söylemektedir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Şehir Plancıları Odasının büyükşehir belediyesi kanunu değişikliği değerlendirme raporuna (2012) göre 6360 sayılı Yasa ile büyükşehir sınırları içerisinde kalan tüm köy ve beldelerin kapatılması ve birer mahalleye dönüştürülmesi, yerel yönetim kültürünün pek çok yerleşmeden silinmesine, ortadan kalkmasına neden olacaktır.

Köylerin mahalleye dönüştürülmesi, niteliksel olarak güçlü bir yapının, yasal ve kurumsal olarak daha zayıf bir yapıya tahvilidir. Mahalle tipi yönetimle 16.545 köy ve bağlısını yönetmek mümkün gözükmemektedir. Niteliksel fark gözetilmeden tüm köyleri mahalleye dönüştürmek karmaşa ortamı yaratacaktır. 6360 sayılı Kanun ile 10.243.502 köy halkının anayasal güvenceleri sona ermiştir. Oldukça fazla bir nüfus kendi yönetimini

seçme, idare ve temsilliyet hakkından mahrum bırakılmaktadır. Köyler mahalle içerisinde kendine özgü doğal yaşam özelliğini yitireceklerdir (Dik, 2014: 92-94).

Akıllı ve Özarslan ' a (2015: 160) göre belde belediyelerinin kapatılması, nüfus ilişkisi ve hizmet maliyeti açısından olumlu bulunmaktadır. Fakat uzaklık unsurunun hizmet maliyetini arttıracığından dolayı büyükşehirin buralara sunacağı hizmet standartların altında kalacak, nüfusu fazla olan ilçeler de hizmet maliyetlerinden olumsuz etkilenecektir.

Koyuncu ve Köroğlu' na (2012: 7-8) göre köylere sunulacak hizmetler önceliklerin belirlenmesi aşaması göz önünde tutulduğunda; kentin öncelikleri içinde geri planda kalacağını, eski yapının bu eşitsizliği köyler lehine azaltmakta olduğunu, kırsalın da katılım araçlarından ve yerinden yönetim olanaklarından uzaklaştırdığını söylemektedir. 6360 sayılı Yasa büyükşehir belediye meclisini il genel meclisinden daha az kişi haline getirmesine rağmen, hizmet çeşitliliğinin çok olması yoğun bir meclis programının doğmasına, bu durumun da siyasette katılım mekanizmalarının yavaş işlemesine, beraberinde sorunların artması muhtemeldir. Kentlere yeni bir katılım mekanizması kazandırmasına karşılık, karar alma konusunda yeni bir ölçek ve yerindelik ilkesi açısından yeni bir fayda sağlamamaktadır. Mutlu' ya (2013: 8) göre ise büyükşehir üzerinden merkezileşen hizmet sunumu, farklı alanlarda yaşayanların değişen tercih ve isteklerinin göz önünde tutulmamasına dolayısıyla etkinlik kaybına sebep olacaktır.

Yapılan eleştirilerden birisi de 6360 sayılı Kanunun bilimsel hazırlıktan yoksun olmasıdır. Farklı ülke karşılaştırmalarının olmaması, fizibilite ve ön hazırlık çalışmalarına rastlanılamaması bu tarz eleştirileri almasına neden olmuştur. Koyuncu ve Köroğlu' na (2012: 2) göre İstanbul ve Kocaeli'nin örnek alınmasına karşılık, burada uygulamaların hangi yönlerde başarılı, hangi yönlerde başarısız olduğu konusunda kamuoyu bilgilendirilmemiştir.

Zengin'e (2014:113) göre köylerin tüzel kişiliğinin kaldırılması, yerel yönetim birimleri içerisinde en köklü ve en yerleşik yerel yönetimlere büyük bir darbe olduğu; kentli gömleğini zorla giyen köylünün yaşayacağı sorunlar sebebiyle kırsalda yaşantısını sürdürmede zorluk çekeceği ihtimalini arttırmaktadır.

Yerel özerkliğe ve demokrasiye aykırı görülmektedir. Bunun sebebi olarak referanduma gitmeden çok sayıda köy ve beldenin kapatılmasının, Avrupa Özerklik Şartı'nın yerel yönetimlerin sınırlarının korunmasıyla ilgili maddesine aykırı görmektedir.

Temsiliyet konusunda yapılan ciddi eleştirilerin temel aldığı konu, kapatılan beldelerde halkın seçimlerle seçmiş olduğu karar alma organlarının kapatılmasıdır. Diğerleri ise büyükşehir belediyelerinden çok uzak olan birimlerin bu merkezlerin karar alma organlarının oluşumu ve temsiliyetini oluşturacak olmasıdır. Büyükşehir belediyesine devredilen kamu hizmetlerini; sosyo-ekonomik açıdan alakasız olduğu yere götürülmesinin, kamu hizmetlerinin etkin, kaliteli ve hizmetlerde halka yakınlık hususuna ters düşmektedir. Hizmetlerin aksaması, uzaması ve etkinliğini yitirmesi kaynak israfına yol açacaktır. Büyükşehir belediyelerinin sınırlarının il mülki sınırı olarak belirlenmesinden sonra kır-kent ayrımının artık yapılamayacağı konusunda eleştiriler de yapılmıştır.

Yeni büyükşehir belediye kanunun gerekçesinde yerelleşme vurgusu yapılmasına karşılık yasanın ortaya çıkardığı durum yeni bir merkeziyetçilik üretmek olmuştur. Bu durum kamu hizmetlerinin icra aşamasında büyük problemlere neden olacaktır. Ayrıca gerekçede yer alan optimal ölçek ekonomisinin ve etkinlik ölçütlerinin nasıl bir analizle belirlendiği net değildir. Köylülerin fikir ve görüşlerini almadan Ankara'dan böyle bir kararın alınması, köylüleri tedirgin eden diğer bir noktadır. Kırsal bölgelerde belediye gibi bir kurumun varlığı, bölgede yaşayan vatandaşların demokratik katılımını arttırarak demokrasi olgusunun öğrenilmesine büyük olanak sağlamaktadır (Mutlu, 2013: 15). Bu kurumların kapatılması belediye kurumunun sağladığı bu yararlardan mahrum kalınmasına sebep olacaktır.

İl sınırında büyükşehir modelini İstanbul ve Kocaeli illerinde başlatan tasarıya, iktidar partisi milletvekillerinin de ciddi eleştirileri olmuştur. 9 Temmuz 2004 Cuma günü yapılan oturumda Ak Parti Ankara milletvekili Ersönmez Yarbay yasanın Türkiye'nin başına büyük bir bela olacağını, iller arasında böyle bir ayrımın yanlış olduğunu, zamanla İstanbul'un Kocaeli'yi yutacağını ve ülke içerisinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Ankara'daki başbakan olmak üzere iki başlı bir yapı oluşturacağını söylemektedir. İstanbul'un Ankara'yı geçeceğini ve ciddi yaralar açacağını dile getirmiştir. Terör ve diğer sorunların bu merkezlerde yuvalanacağı, diğer illerden ziyade yatırımların buralara yapılacağını söylemiştir. Bu sebepten dolayı teklifin geri çekilmesini talep etmiştir (T.B.M.M, 2004: 841-842). Gözler (2013) çalışmasında 6360 sayılı Yasayla bu uygulama için en uygun şehir olarak İstanbul ve Kocaeli'yi görmekte, fakat İstanbul ve Kocaeli'nin çeşitli farklılıklar arz ettiğini söylemektedir. Dolayısıyla İstanbul ve Kocaeli'nden yola çıkarak ülke genelinde böyle bir uygulamanın yürürlüğe konması, fizibilite konusunda eksiklik ortaya çıkarmaktadır.

Yerel yönetim sistemimizde il özel idaresi, belediye ve köy arasında yüzyıllara dayanan bir görev paylaşımı söz konusudur. 14'ü merkez olmak üzere toplam 19 kamu kurum ve kuruluşu kendi alanlarında plan yapma yetkisine sahiptir. 6360 sayılı Yasayla belirlenen planlama sınırları temel alındığında yasanın yeni sorunlar doğuracağı muhtemeldir. Ülke geneline bakıldığında 6360 sayılı Yasa ile il özel idareye sahip iller ve sahip olmayan iller olmak üzere ikili bir yapı ortaya çıkmıştır (Genç, 2014:7). 6360 sayılı Yasa ile büyükşehir belediyelerimizin böyle büyük bir radikal değişikliğe hazır olup olmadıkları tartışılan diğer bir konudur. Modelin önceden denenmiş olduğu İstanbul ve Kocaeli'nin tüm belediyelerin sahip olduğu imkân ve olanakları yansıtmadığı, dolayısıyla hizmet bütünlüğünü sağlayacak fiziki koşullara sahip olunmaması bu diğer belediyelerde de sorunlar yaratabilir. (Genç, 2014:8).

Seçim çevresinin değişmesi 6360 sayılı Kanuna yönetilen ciddi eleştirilerin başında gelmektedir. İktidar partisinin sahip olamadığı belediyeleri kırsalın oyuyla seçimde başarı sağlamaya yönelik hamlesi olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca kapatılan köy ve belde belediyelerinde yaşayan vatandaşların aidiyet sorunu yaşayacağı eleştirilen diğer bir konudur.

6360 sayılı Kanun hakkında yapılan olumsuz eleştirilerden biri de il özel idarelerin kapatılarak, büyükşehir belediyelerinin il bütününden sorumlu tutulmasıdır. Bu durumun bölge yönetimi getirdiği ve federalizme yol açacağı, geniş ölçekten kaynaklı kamu hizmetlerinin sunumunda büyük aksamalara neden olacaktır (Oktay, 2016: 97). Federalizm, üniter devlet yapılanmasının karşıtı bir görüntüye sahiptir. Vatandaş ve ulusal hükümet arasında herhangi başka bir güç söz konusu değildir (Eryılmaz, 2011:95). Federalizm, hükümetler arasındaki belirli bir yetki dağıtımından ziyade, kurumların yapısal niteliklerinin belirlenmesi ve yetkilerin dağıtımı ya da toplanması noktasında kendini gösteren bir süreçtir (Yılmaz, 2016:517).

2.4. Büyükşehir Belediyeleri

Dünya üzerindeki gelişmelere paralel olarak Türkiye'de de kamu yönetim paradigması değişiklikler göstermiştir. Daha kaliteli, vatandaş odaklı, verimli, vatandaşların ihtiyaç ve beklentilerinin çağa uygun şekilde gerçekleşmesinin arzulanması gibi çeşitli sebeplerle büyükşehirlerin sayısı, görev ve sorumlulukları gibi birçok konuda değişiklikler

yaşanmıştır. Tablo 2.2’de de yer aldığı üzere 6360 sayılı Kanun öncesi toplam 16 büyükşehir belediyemiz mevcuttu.

Tablo 2.2. 6360 sayılı Kanun Öncesi Büyükşehir Olan İller

Büyükşehir Belediyesi Olan İller	Gelişmişlik Endeks Sıralaması	Nüfus						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Adana	16	2.085.225	2.108.805	2.125.635	2.149.260	2.165.595	2.183.167	2.201.670
Ankara	2	4.771.716	4.890.893	4.965.542	5.045.083	5.150.072	5.270.575	5.346.518
Antalya	5	1.978.333	2.043.482	2.092.537	2.158.265	2.222.562	2.288.456	2.328.555
Bursa	6	2.605.495	2.652.126	2.688.171	2.740.970	2.787.539	2.842.547	2.901.396
Diyarbakır	67	1.528.958	1.570.943	1.592.167	1.607.437	1.635.048	1.654.196	1.673.119
Erzurum	59	769.085	780.847	778.195	766.729	763.320	762.321	762.021
Eskişehir	7	764.584	781.247	789.750	799.724	812.320	826.716	844.842
Gaziantep	30	1.700.763	1.753.596	1.799.558	1.844.438	1.889.466	1.931.836	1.974.244
Mersin	24	1.647.899	1.667.939	1.682.848	1.705.774	1.727.255	1.745.221	1.773.852
İstanbul	1	13.255.685	13.624.240	13.854.740	14.160.467	14.377.018	14.657.434	14.804.116
İzmir	3	3.948.848	3.965.232	4.005.459	4.061.074	4.113.072	4.168.415	4.223.545
Kayseri	17	1.234.651	1.255.349	1.274.968	1.295.355	1.322.376	1.341.056	1.358.980
Kocaeli	4	1.560.138	1.601.720	1.634.691	1.676.202	1.722.795	1.780.055	1.830.772
Konya	20	2.013.845	2.038.555	2.052.281	2.079.225	2.108.808	2.130.544	2.161.303
Sakarya	18	872.872	888.556	902.267	917.373	932.706	953.181	976.948
Samsun	33	1.252.693	1.251.729	1.251.722	1.261.810	1.269.989	1.279.884	1.295.927

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı (SEGE-2011), TÜİK, Erişim Tarihi: 10.10.2017

6360 sayılı Kanun ile 13 yeni büyükşehir belediyesi ile birlikte büyükşehir belediye sayısı 29’a yükselmiştir. Daha sonra Ordu ilinin de eklenmesiyle bu sayı 30 ‘a çıkmıştır. Şanlıurfa yeni büyükşehir belediyelerinden en fazla nüfusa sahip olan ilimizken, en az nüfusa sahip olan ilimiz ek yasal düzenleme ile büyükşehir statüsü kazanan Ordu ili olmuştur.

Tablo 2.3. 6360 sayılı Kanun İle Büyükşehir Olan İller

Büyükşehir Belediyesi Olan İller	Gelişmişlik Endeks sıralaması	Nüfus						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aydın	19	989.862	999.163	1.006.541	1.020.957	1.041.979	1.053.506	1.068.260
Balıkesir	22	1.152.323	1.154.314	1.160.731	1.162.761	1.189.057	1.186.688	1.196.176
Denizli	10	931.823	942.278	950.557	963.464	978.700	993.442	1.005.687
Hatay	46	1.480.571	1.474.223	1.483.674	1.503.066	1.519.836	1.553.507	1.555.165
Malatya	42	740.643	757.930	762.366	762.538	769.544	772.904	781.305
Manisa	23	1.379.484	1.340.074	1.346.162	1.359.463	1.367.905	1.380.366	1.396.945
Kahramanmaraş	60	1.044.816	1.054.210	1.063.174	1.075.706	1.089.038	1.096.610	1.112.634
Mardin	74	744.606	764.033	773.026	779.738	788.996	796.591	796.237
Muğla	8	817.503	838.324	851.145	866.665	894.509	908.877	923.773
Ordu	61	719.183	714.390	741.371	731.452	724.268	728.949	750.588
Tekirdağ	9	798.109	829.873	852.321	874.475	906.732	937.910	972.875
Trabzon	31	763.714	757.353	757.898	758.237	766.782	768.417	779.379
Şanlıurfa	73	1.663.371	1.716.254	1.762.075	1.801.980	1.845.667	1.892.320	1.940.627
Van	75	1.035.418	1.022.532	1.051.975	1.070.113	1.085.542	1.096.397	1.100.190

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı (SEGE-2011), TÜİK, Erişim Tarihi: 10.10.2017

6360 sayılı Yasa ile büyükşehir sayısında artış olmasıyla birlikte görev ve sorumluluklarda da değişiklikler olmuştur. Bu değişikliklerden en önemlisi büyükşehir belediye sınırının il sınırına kadar genişlemiş olması ve bu sebepten dolayı görev ve sorumluluklarının artmasıdır. 5216 sayılı Kanun ve 6360 sayılı Kanun ile yapılan değişikliklerde büyükşehir belediyelerinin görev ve sorumluluklarını şöyle sıralayabiliriz (5216 SK/ Md. 7):

- İlçe belediyesiyle koordineli bir şekilde stratejik plan hazırlamak, yıllık hedef ve yatırım programlarına uygun bütçe hazırlamak,
- Belirlenmiş çevre düzenine uygun olmak şartıyla 1/5.000 ile 1/25.000 aralarındaki her ölçekte nazım imar planını yapmak, yatırmak ve uygulamak
- Büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan yerlerde işletilecek işletmelere ruhsat vermek ve bu işletmeleri denetlemek,
- Ulaşım planının yapılmasını sağlamak ve planı uygulamak,
- Toplu taşıma hizmetlerinden araçların tarife, güzergahlarına kadar kanunların belediyelere verdiği trafik düzeni ile ilgili bütün işleri yürütmek,
- Yeki alanındaki yolların bakım ve onarımından, ilan ve reklamlarına ilişkin özellikleri belirlemek gibi sorumlulukları vardır. Meydan, bulvar, cadde, yol, sokak ad ve numaraları ile bunların üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek,
- Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak,
- Terminaller ve otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek ve işlettmek,
- Sürdürülebilir kalkınma ilkesi çerçevesinde çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak ayrıca çevre kirliliğini önlemek için gerekli düzenlemeleri yapıp, önlemler almak,
- Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek,
- Kent tarihi ve tarihi doku bakımından önemli kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını, onarılmasını sağlamak,
- Büyükşehir sorumlu olduğu alanlarda zabıta faaliyetlerini yürütmek.

2.4.1. Büyükşehir Belediyelerinin Organları

Büyükşehir belediyeleri de diğer belediyeler gibi başkan, büyükşehir belediye meclisi ve büyükşehir belediye encümeninden oluşmaktadır.

2.4.1.1. Büyükşehir Belediye Meclisi

Büyükşehir belediye başkanı meclisin başkanı, büyükşehir sınırları içerisindeki belediyelerin başkanları da meclisin doğal üyeleridir (5216 SK/ Md. 12). Büyükşehir belediye meclisi, her ayın ikinci haftası önceden meclis tarafından belirlenen günde mutat toplantı yerinde toplanır (5216 SK/ Md. 13).

Meclisin belediyenin plan, program ve bütçesini görüşüp karara bağlamak, büyükşehir nazım imar planını yapmak, hizmetlere ilişkin ücret tarifelerini belirlemek, borçlanmaya, şirket kurmaya, mahalli idare birliklerine katılmaya karar vermek, meydan, cadde, sokak ve parklara isim vermek gibi görevleri bulunmaktadır (Sayan, 2013: 15).

Başkan, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine gönderebilir. Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu ısrar ettiği takdirde kararlar kesinleşir (5216 SK/ Md. 14).

2.4.1.2. Büyükşehir Belediye Encümeni

Büyükşehir belediye başkanı encümene de başkanlık etmektedir. Encümenler, büyükşehir belediye meclisinin üyeleri arasından gizli oyla seçeceği beş üye ile başkanın her yıl; biri genel sekreter, biri mali hizmetler birim amiri olmak üzere birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşmaktadır. Başkanın katılamadığı toplantılara genel sekreter başkanlık eder. Görev ve yetkileri Belediye Kanununa tabi olan belediye encümenini görev ve yetkileriyle aynıdır (Sayan, 2013: 15).

2.4.1.3. Büyükşehir Belediye Başkanı

Büyükşehir belediye idaresinin başı ve büyükşehir belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Büyükşehir belediye sınırları içerisindeki seçmenler tarafından doğrudan seçilir.

Büyükşehir belediye başkanının bazı görev ve yetkileri şunlardır:

- Belediye teşkilat hiyerarşisi içerisinde en üst amir olarak teşkilatı sevk ve idare etmek, teşkilatın hak ve menfaatlerini korumak,
- Belediyeyi stratejik plâna uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi hazırlamak ve uygulamak, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini belirlemek, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak,
- Bu kanunla büyükşehir belediyesine verilen görev ve hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli önlemleri almak,
- Büyükşehir belediyesinin ve bağlı kuruluşları ile işletmelerinin etkin ve verimli yönetilmesini sağlamak, büyükşehir belediyesi ve bağlı kuruluşları ile işletmelerinin bütçe tasarılarını, bütçe üzerindeki değişiklik önerilerini ve bütçe kesin hesap cetvellerini hazırlamak,
- Büyükşehir belediyesinin hak ve menfaatlerini izlemek, alacak ve gelirlerinin tahsilini sağlamak,
- Yetkili organların kararını almak şartıyla, büyükşehir belediyesi adına sözleşme yapmak, karşılıksız bağışları kabul etmek ve gerekli tasarruflarda bulunmak,
- Mahkemelerde davacı veya davalı sıfatıyla ve resmî mercilerde büyükşehir belediyesini temsil etmek, belediye ve bağlı kuruluş avukatlarına veya özel avukatlara temsil ettirmek,
- Belediye personelini atamak, belediye ve bağlı kuruluşlarını denetlemek,
- Diğer kanunların belediye başkanlarına verdiği görev ve yetkilerden büyükşehir belediyesi görevlerine ilişkin olan hizmetleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak,
- Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, engellilerle ilgili faaliyetlere destek olmak üzere engelli merkezleri oluşturmak

2.5. Büyükşehir Belediyelerinin Gelir ve Giderleri

6360 sayılı Kanunla büyükşehir ilçe belediyelerine “genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının” (GBVGTT) %4,5’i, il özel idarelerine %0,5’i ve diğer belediyelere ise %1,5’unun verileceği şeklinde düzenlemeye gidilmiştir. Böylece büyükşehir ilçe

belediyelerinin payı %2,5 ten 4,5'e çıkarılmıştır. Diğer belediyelerin payı ise %2,85'ten 1,5'e indirilmiştir (Karaarslan, 2012: 153).

Tablo 2.4. Büyükşehir Belediyesi ve Büyükşehir İlçe Belediyelerinin Yerel Yönetim Paylarında ki Değişimi

Belediye Türü	6360 sayılı Kanun Öncesi (Bin TL)	6360 Sayılı Kanun Sonrası (Bin TL)
Büyükşehir Belediye	11.150.978	16.262.911
Büyükşehir İlçe Belediye	3.808.366	6.856.493

Kaynak: (Koyuncu, 2012: 4).

6360 sayılı Kanun öncesi yaklaşık 38 milyonluk nüfusa hizmet sunan büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri, yerel yönetim paylarının %59'unu almaktaydı. 6360 sayılı Kanunla yaklaşık 56,5 milyonluk bir nüfusa kamu hizmeti sunan büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri toplam yerel yönetim paylarının %81'ini almaktadır (TEPAV, 2012: 4). Büyükşehirlerin yüz ölçümü, toplam yerel yönetim paylarından kişi başına düşen payı etkilemektedir.

TEPAV' ın (2012) hazırlamış olduğu araştırmada, illerin yerel yönetim paylarından alacakları miktarlardaki değişim eski sistemde kullanılan ve yeni sistemde öngörülen kurallar istisnasız uygulanarak karşılaştırmalar elde edilmiş ve bunlar hakkında bilgi verilmiştir. Buradan yola çıkarak hazırlanmış Tablo 5'te de görüldüğü üzere büyükşehir belediyeleri içerisindeki en fazla artış sırasıyla Muğla (%89,5), Van (%77,2), Erzurum (%70,9), Balıkesir (%65,3) ve Tekirdağ (%62,5)'dir. İstanbul %-4,3' lük bir kayıp ile alınan paylarda artış olarak en son sırada yer almaktadır. Ankara (%0,5), Gaziantep (%0,1) ve İzmir (%4,2) bu sırayı takip etmektedir.

Tablo 2.5. Büyükşehir Belediyelerinin Yerel Yönetim Paylarındaki Artış

	İller	Artış Paylar(%)	Sıra	Artış Paylar (Kişi Başı TL)	Sıra
6360 Sayılı Kanun Öncesi Büyükşehir Belediyesi Olan İller	Adana	6,9	69	20	70
	Ankara	0,5	78	3	78
	Antalya	26,7	20	76	16
	Bursa	5,5	72	18	73
	Diyarbakır	16,4	46	45	43
	Erzurum	70,9	3	197	1
	Eskişehir	26,3	28	85	15
	Gaziantep	0,1	80	0	80
	Mersin	17,9	43	61	33
	İstanbul	-4,3	81	-21	81
	İzmir	4,2	74	20	71
	Kayseri	20,5	35	63	32
	Kocaeli	6,6	71	37	54
	Konya	29,7	21	92	12
	Sakarya	15,1	51	39	50
6360 Sayılı Kanun İle Büyükşehir Belediyesi Olan İller	Samsun	22,8	32	61	34
	Aydın	40,4	8	92	13
	Balıkesir	65,3	4	142	5
	Denizli	42,7	7	105	6
	Hatay	30,9	20	72	18
	Malatya	37,9	12	100	7
	Manisa	39,5	10	96	9
	Kahramanmaraş	36,4	13	93	10
	Mardin	15,2	50	43	47
	Muğla	89,5	1	186	2
	Ordu	12,8	58	34	59
	Tekirdağ	62,5	5	147	4
	Trabzon	28,1	24	70	21
	Şanlıurfa	40,1	9	93	11
	Van	77,2	2	167	3

Kaynak: (TEPAV, 2012: 10)

Büyükşehir belediyelerinin yerel yönetim paylarının dışındaki gelirlerinden bazıları şunlardır:

- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan oran ve esaslara göre büyükşehir belediyesince tahsil olunacak at yarışları dahil müşterek bahislerden elde edilen Eğlence Vergisinin % 20'si müşterek bahislere konu olan yarışların yapıldığı yerin belediyesine, % 30'u nüfuslarına göre dağıtılmak üzere diğer ilçe belediyelerine ayrıldıktan sonra kalan % 50'si,
- Büyükşehir belediyesine bırakılan sosyal ve kültürel tesisler, spor, eğlence ve dinlenme yerleri ile yeşil sahalar içinde tahsil edilecek her türlü belediye vergi, resim ve harçları,

- Büyükşehir belediyesinin sorumlu olduğu meydan, bulvar, cadde ve yollarda bulunan binalar üzerindeki her türlü ilân ve reklamların vergileri ile asma, tahsis ve bakım ücretleri,
- Büyükşehir belediyesi kontrolünde işletilen araç park yerlerinden elde edilen gelirlerin, gelirin ilçe ve ilk kademe belediyelerine, nüfuslarına göre dağıtılacak %50'sinden sonra kalacak %50'si,
- Hizmetlerin büyükşehir belediyesi tarafından yapılması şartıyla 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda belirtilen oran ve esaslara göre alınacak yol, su ve kanalizasyon harcamalarına katılma payları.
- Kira, faiz ve ceza gelirleri,
- Kamu idare ve müesseselerinin yardımları,
- Bağlı kuruluşların kesin hesaplarındaki gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık sonucu aktarılacak gelirler,
- Büyükşehir belediyesi iktisadî teşebbüslerinin safi hâsılatından büyükşehir belediye meclisi tarafından belirlenecek oranda alınan hisseler,
- Büyükşehir belediyesinin taşınır ve taşınmaz mal gelirleri,
- Yapılacak hizmetler karşılığı alınacak ücretler,
- Şartlı ve şartsız bağışlar (5216 SK/ Md. 23).

Büyükşehir belediyelerin giderlerinden bazıları şunlardır:

- Belediye hizmet binaları ve tesislerin temini, bakım ve onarımı için yapılan giderler,
- Belediye personeline ve belediyenin seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, hizmete ilişkin eğitim ile diğer giderler,
- Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri,
- Belediye zabıta ve itfaiye hizmetleri ile diğer görev ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılacak giderler,
- Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler,
- Mezarlıkların tesisi, korunması ve bakımına ilişkin giderler,

- Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ödemeler ve sigorta giderleri,
- Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile engellilere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar,
- Dava takip ve icra giderleri
- Büyükşehir belediye hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri (5216 SK/ Md. 24).

2.6. Aydın İlinin Özellikleri

Aydın şehri coğrafi ve iklim şartları sebebiyle tarih boyunca çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır. Türkiye'nin önemli turizm şehirleri arasında gelen Aydın, tarımsal ürün çeşitliliği sebebiyle ve tarımsal ürünlerin üretim miktarının fazla olması sebebiyle tarım şehri olarak da anılmaktadır.

2.6.1. Aydın İlinin Tarihi

Aydın yerleşime uygun coğrafi ve iklim şartları sebebiyle tarih boyunca çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmış bir şehirdir. Tarihin bilinen devirlerinden beri çeşitli uygarlıklara merkez olmuş, Antik Çağın Afrodisias, Milet, Alinda, Didyma, Nisa, Prien, Magnesia gibi önde gelen kentlerinde sayısız aydın ve bilge kişiler yetişmiştir. Bugünkü Aydın; kuzeyindeki Top Yatağı sırtında kurulan Tralles Kenti ile birlikte MÖ 2500 yılında Hititler zamanında gelişmiştir. Aydın'ın Türk egemenliğinde bir yönetim birimi statüsü kazanması 1390 yılında Yıldırım Beyazıt'ın şehzadesi Ertuğrul Bey'in Vali olarak Aydın'a atanmasıyla başlamıştır (TÜİK, 2014: 11). Selçuklu Dönemi'nde "Aydın Güzelhisarı" adını alan kent, Osmanlı Dönemi'nde "Nefs-i Kaza-i Güzelhisar der Liva-i Aydın" olarak adlandırılmış, 19. yy.dan günümüze değin adı Aydın olarak gelmiştir (Aydın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2016: 1).

Aydın 1390 yılında eyalet, 1426 yılında sancak, 1811 yılında bugünkü İzmir, Muğla, Isparta, Antalya ve Manisa illerini kapsayan eyaletin merkezi olmuştur. 25 Mayıs- 1922 yılları arasında 40 aya yakın süren işgalden sonra ve Kurtuluş savaşının kazanılmasıyla birlikte 1923 yılında müstakil vilayet olmuştur (TÜİK, 2014: 11).

2.6.2. Aydın İlinin Coğrafyası

Türkiye'nin Ege Bölgesi'nde Aydın ili doğusunda Denizli, batısında Ege Denizi, kuzeyde İzmir ve Manisa, güneyinde ise Muğla iliyle komşudur. Aydın, orta ve batı kesimindeki verimli ovalarla, kuzey ve güneyinde yer alan dağlar ile çevrilidir. Büyük Menderes Havzası üzerine kurulu olan Aydın ili 37-38 kuzey enlemleri ile 27-29 doğu boylamları arasında, 8116 km²'lik bir alana, 65 metre rakıma sahiptir. Akdeniz ikliminin egemen olduğu ilde yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçer. Denizli-Aydın- İzmir Karayolu üzerinde yer alan il merkezine, karayolu ve demiryoluyla ulaşım kolaydır. Aydın'da Çıldır havalimanı olmasına rağmen tarifeli uçak seferleri yapılmamaktadır. En yakın havalimanı 95 km uzaklıkta olan İzmir Adnan Menderes Havalimanı'dır.

Aydın ilinde 6 baraj vardır bunlar; Kemer Barajı, Çine Topçam Barajı , Yaylakavak Barajı, İkizdere Barajı , Çine Adnan Menderes ve Karacasu-Dandalaz Barajı (Aydın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2016: 1).

Kaynak: <http://cakmarkoyu.blogspot.com.tr/2010/12/aydin.html> Erişim Tarihi: 28.11.2017

Şekil 2.1. Aydın İlinin İlçeleri ve Komşu İller

2.6.3. Aydın İlinin Nüfusu

TÜİK 2016 verilerine göre Aydın ilinin toplam nüfusu 1 068 260'dır. Tablo 2.6'da yer aldığı gibi hızla artan nüfus grafiğine sahiptir. 1940'lardan itibaren Aydın'da nüfus artışı hızlı bir seyir izlemiştir. Aydın nüfusu, 1935'de 261.078 iken, özellikle kentin tarım potansiyeli nedeniyle yıllar içinde göçlerle ve 1992'de Adnan Menderes Üniversitesi'nin

açılmasıyla birlikte artarak 2000’de 950.757’ye yükselmiştir (Genç, 2014: 12). Aydın ilinin nüfus yoğunluğu 2016 TÜİK verilerine göre %136’dır. Türkiye ortalamasının üstündedir. Dışarıdan almış olduğu göçün de etkisiyle net göç hızı 2015 TÜİK verilerine göre 6,8’dir.

Tablo 2.6. Aydın İlinin Nüfus Özellikleri

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Erkek Nüfusu	495.363	499.194	502.337	510.512	519.900	525.267	533.004
Kadın Nüfusu	494.499	499.969	504.204	510.445	522.079	528.239	535.256
Nüfus Yoğunluğu	126	127	128	130	133	134	136
Nüfus Artış Hızı(Binde)	9,4	7,4	14,2	20,4	11,0	13,9	
Aldığı Göç	32.077	32.412	34.688	45.842	42.743	40.363	
Verdiği Göç	31.056	29.623	32.338	32.396	37.689	33.119	
Net Göç hızı	1,0	2,8	2,3	13,0	4,8	6,8	
Toplam Nüfus	989.862	999.163	1.006.541	1.020.957	1.041.979	1.053.506	1.068.260

Kaynak: TÜİK, Erişim Tarihi: 08.06.2017

Aydın ili TÜİK 2014 yılı verilerine göre yüksekokul ve fakülte mezunu oranı 12,42’dir. 1992 yılında Adnan Menderes Üniversitesi kurulmuş ve ilçe merkezi başta olmak üzere ilçelerin gelişmesine ve büyümesine büyük etki etmiştir. 2015 Kalkınma Bakanlığı verilerine göre Aydın iline, 2015 yılında yapılan kamu yatırımı 227,111 TL’dir

Tablo 2.7’de de görüldüğü üzere Aydın ilinin en büyük ilçesi Efeler (Merkez) ilçesidir. Efeler ilçesini nüfus ve gelişmişlik seviyesi olarak Nazilli takip etmektedir.

Tablo 2.7. Aydın İlinin İlçe Nüfusları ve Yüz Ölçümleri

İlçeler	Nüfus (2016 TÜİK)	Yüz Ölçümü
Bozdoğan	33 857	859
Buharkent	12 499	124
Çine	49 888	820
Didim	77 164	424
Efeler (Merkez)	281 763	624
Germencik	43 817	394
İncirliova	49 169	188
Karacasu	18 952	727
Karpuzlu	11 333	286
Koçarlı	23 243	455
Köşk	27 335	187
Kuşadası	106 939	265
Kuyucak	26 960	544
Nazilli	153 879	691
Söke	117 730	1064
Sultanhisar	20 932	220
Yenipazar	12 800	245

Kaynak : TÜİK, https://www.hgk.msb.gov.tr/images/urun/il_ilce_alanlari.pdf (20.07.2017)

2.6.4. Aydın İlinin Ekonomisi

İlin sanayi yapısı; tarım bölgesi olması sebebiyle tarıma dayalı işlenmiş ürünler (tekstil), kimyevi maddeler ve mamulleri (selüloz), bitkisel ürünler (zeytin, zeytinyağı, tütün, yaş sebze ve meyve, vb.) ve sanayi mamullerinden (otomotiv endüstrisi, makine ve makine ekipmanları) oluşmaktadır (Genç, 2014: 11).

TÜİK 2015 verilerine göre sektörel bazda ihracat ürünlerinde birinci sırada Başka Yerde Sınıflandırılmamış (B.Y.S) Makine ve Teçhizat İmalatı yer almaktadır. İkinci sırayı tarım ve hayvancılık, üçüncü sırayı taş ocaklığı ve madencilik almaktadır. 2015 TÜİK verilerine göre ithal edilen ürünlerde ilk sırayı B.Y.S makine ve teçhizat ikinci sırayı kimyasal madde ve ürünler, üçüncü sırayı ana metal sanayi almaktadır. TÜİK 2016 ihracat rakamlarına baktığımızda Tablo 8’de görüldüğü üzere Aydın ilinin 617. 800 ABD dolarıyla ciddi bir ihracat potansiyeline sahip olduğu görülmektedir. 2010 verilerine bakıldığında ciddi bir artış söz konusudur. 2016 ithalat rakamlarına bakıldığında 271.753 ABD dolarıyla yurtdışı için önemli bir pazar konumunda görülüyor.

Tablo 2.8.Aydın İli Yıllara Göre İthalat ve İhracat Verileri (Bin ABD Doları).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İhracat	552 459	706 344	711 315	697 489	744 570	636 340	617 800
İthalat	216 188	312 652	293 204	266 884	244 622	271 479	271 753

Kaynak: TÜİK, Erişim Tarihi: 28.06.2017

Aydın ilinde toplam 7 adet Organize Sanayi Bölgesi(OSB) vardır. Bunlar; Aydın OSB , Aydın Astim, Ortaklar OSB, Söke (OSB), Nazilli OSB, Buharkent OSB (Faaliyet yılı 2017), Çine OSB . Tablo 9’da verilen bilgiler GEKA’ nın 2014 yılında hazırlanmış Güney Ege Bölgesi organize sanayi bölgeleri araştırma raporundan alınmış bilgiler olup 2014 yılına ait verilerdir.

Tablo 2.9. 2014 Yılı Aydın Organize Sanayi Bölgelerine Ait Bilgiler

Parametre	Aydın OSB	ASTİM OSB	Ortaklar OSB	Çine OSB	Söke OSB	Nazilli OSB
Toplam parsel sayısı/Alanı	63	245	37	51	88	44
Faal Tesis sayısı	48	100	8	2	1	130
Toplam istihdam	2700	3608	500	100	20	130
1.Ağırlıklı sektör	Zeytin	Makine İmalatı	Gıda	Enerji	Tekstil	Makine
2.Ağırlıklı Sektör	Metal	Gıda	Makine	Gıda	İnşaat	Enerji

Kaynak: GEKA Organize Sanayi Bölgeleri Araştırma Raporu, 2014

Aydın ilinin % 46'sında yani 368.336 hektarlık alanında tarım yapılmaktadır. Aydın ilinin sahip olduğu 368.336 hektarlık tarım arazisi içinde 216.657 ha ve %59 pay ile meyveler, içecek ve baharat bitkileri en geniş alanı kaplar. Geriye kalan arazilerin 313.632 hektarı orman, 25.242 hektarı çayır-mera, 14.950 hektarı göl-bataklık, 78.540 hektarı tarım dışı arazilerdir. İlin yüzölçümünün %50 sini zeytin ve meyvelikler kaplamaktadır (Aydın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2016: 1). Aydın ili iklim, toprak yapısı, coğrafi durumu, yeterli su kaynaklarına sahip olması sebebiyle önemli tarım şehridir. İncir, kestane, zeytin üretiminde Türkiye'de birinci sırada yer almaktadır. Pamuk üretiminde Adana'dan sonra gelerek ikinci sırada yer almaktadır. Çam balı üretiminde de Türkiye'de ikinci sırada yer almaktadır. Aydın İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Kasım 2016 verileri göre Aydın ilinde toplam 335.084 bin büyükbaş, 274.663 küçükbaş hayvan vardır.

Tablo 2.10. Aydın İli Tarımsal Ürün ve Üretim Verileri

Ürün Adı	2002(Ton)	2015(Ton)
Mısır(Hasıl-Silajlık)	17.592	1.040.328
Yeşil Ot	282.561	900.432
Pamuk	269.514	287.473
Mısır (Dane)	49.400	147.666
Buğday	61.134	75.087
Zeytin	451.536	297.240
İncir	169.443	186.124
Çilek	12.071	60.833
Portakal	30.753	55.779
Mandalina	27.293	27.140
Domates	155.513	149.977
Karpuz	163.285	65.451
Biber	56.263	27.951
Kavun	23.708	14.162
Patlıcan	44.695	12.779

Kaynak:https://www.tarim.gov.tr/SGB/TARYAT/Belgeler/il_yatirim_rehberleri/aydin.pdf, Erişim Tarihi: 30.06.2017

Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) tarafında hazırlanan Aydın 2023 Stratejik planında Aydın'da organik tarım konusunda bazı saptamalar mevcuttur. Buna göre;

- İl genelinde iyi tarım ve organik tarıma yönelik önemli girişimlerin olmasının yanı sıra ilin hoş kokulu ve tıbbi bitkiler açısından oldukça büyük bir zenginliğe sahip olduğu,
- İlin GZFT analizinde organik tarım ve hayvancılığın güçlü yönler ve fırsatlar arasında yer aldığı,

- Nazilli ilçesinde toplam tarımsal üreticilerin yaklaşık beşte birini organik tarım üreticilerinin oluşturduğu. İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü tarafından ilçedeki kayıtlı olan 5587 tarımsal üreticinin 1165'inin organik tarım üreticisinin oluşturduğu belirtilmiştir. 53.620 da alanıyla organik tarım alanları Nazilli'nin toplam tarım alanlarının yaklaşık % 23'ünü oluşturduğu,
- Diğer birçok ilçede de organik ve iyi tarım uygulamalarına yönelik potansiyelin yüksek olduğu belirtilmektedir (GEKA, 2014: 11-12).

Aydın ilinin sahip olduğu yer altı kaynaklara gelindiğinde, MTA'nın gerçekleştirmiş olduğu çalışmalarda Aydın-Ortaklar ile Denizli-Sarayköy arasındaki Büyük Menderes Grabeni olarak adlandırılan alanda oldukça yüksek jeotermal kaynak potansiyeli tespit edilmiştir. Türkiye'nin en yüksek sıcaklığa sahip Denizli-Kızıldere jeotermal sahası (242 0C), Aydın Germencik jeotermal sahası (232 0C), Aydın-Salavatlı jeotermal sahası (171 0C), Aydın-Yılmazköy İmamköy jeotermal sahaları (142 0C) bölgede yer almaktadır. Bu kaynaklardan elektrik üretiminde faydalanılmaktadır (GEKA, 2012: 86). Metalik madenler bakımından altın, bakır, kurşun, çinko, civa ve demir oluşumları bulunmaktadır. Bakır, kurşun, çinko cevherleşmelerine il merkezinde, Söke, Çine ve Koçarlı ilçelerinde rastlanmakta olup, düşük tenörlü küçük boyutlu zuhurlar olduğundan, ekonomik değildir. Metalik maden yataklarının yanı sıra endüstriyel hammaddeler yönünden de zengin yataklar mevcuttur. Bunlardan barit, diatomit, grafit ve kuvars gibi endüstriyel hammaddeler yanında seramik sanayinin olmazsa olmazı olan feldispat yataklarından üretilen madenler dünya pazarına ihraç edilmektedir. Çine-Yeniköy-Ozanbelenin'de düşük tenörlü bir barit zuhuru mevcuttur. Bozdoğan-Beyler Mahallesiinde düşük tenörlü 6.000 ton görünür rezerve sahip grafit zuhuru bulunmaktadır. Aydın ili jeotermal enerji kaynakları bakımından önemli potansiyele sahiptir. Kaplıca, Kaplıca tesisi ısıtılması, sera ısıtması, elektrik üretimi, şehir ısıtmacılığı gibi çok yönlü kullanım özelliğine sahip olan bu jeotermal sahalar, il turizmi ve sanayisinin gelişiminde çok etkilidir. Koçarlı ilçesinde 5650 ton görünür- muhtemel altın rezerv vardır (MTA Genel Müdürlüğü, 2010).

Kültür ve turizmde Aydın ili, Türkiye'nin sayılı şehirleri arasındadır. Uzun soluklu bir tarihi dönemlerin ürünü olarak, 1.021 tescilli kültür varlığı olan Aydın'da 8 müze ve 21 ören yeri mevcuttur. Bu ören yerlerinden en önemlileri Afrodiasias (Karacasu), Alabanda (Çine), Alinda (Karpuzlu), Apollon Tapınağı (Didim), Gerga (Çine), Harpasa (Nazilli), Magnesia (Germencik-Ortaklar), Mastaura (Nazilli), Milet (Didim), Nysa (Sultanhisar),

Priene (Söke), Tralleis (Aydın-Merkez)'dir (Genç, 2014: 10). Didim ve Kuşadası Aydın ilinin önemli turistik ilçeleridir. 150 kilometrelik sahil şeridine sahip Aydın ili yaz mevsiminde ciddi derecede yerli ve yabancı turistin ilgi odağı olmaktadır. Yılda 2.400 gemi kabul kapasiteli Kuşadası Limanı; yolcu sayısı ve gemi adedi bakımından ülkemizin en önemli Kurvaziyer limanıdır. Didim Yat Limanı'nda, her biri kendi alanında uzman 36 teknik atölye hizmet vermektedir. Anadolu Ajansı (AA) muhabirinin Deniz Ticaret Genel Müdürlüğü verilerinden yaptığı hesaplama göre, 2017 yılı Ocak- Haziran döneminde Kuşadası'nda yer alan limana 60 gemi yanaşmıştır. Bu rakam ile Türkiye'nin en çok kullanılan kruvaziyer limanı unvanını aldı. (Anadolu Ajansı, 2017).

2.7. Aydın'ın Büyükşehir Belediye Olma Süreci

Gerek iç dinamikler gerek dış dinamiklerin etkisiyle değişen ve gelişen kent merkezleri merkezi idare tarafından idare edilmesi ve kamu hizmetlerinin sunulması açısından zor olan birer yönetim birimleri halini aldı. Küreselleşme, neo-liberalizm, küresel aktörler gibi dış dinamiklerin etkisiyle dünya genelinde merkezîyetçilik anlayışı terk edilmiş, kamu yönetim anlayışı değişmiştir. Merkezden yerele doğru bir yetki aktarımı söz konusu olmuştur. Yerel yönetimler yerel sorunların çözümünde en etkili rolü üstlenmiştir. Yerel yönetim birimlerinin önündeki bürokratik engeller kısmen ortadan kaldırılmıştır.

Hızla gelişen ve büyüyen Aydın ili de değişen kamu yönetimi anlayışından nasibini almıştır. 6360 sayılı yasayla büyükşehir belediye statüsü kazanmıştır. Aydın'ın büyükşehir belediye statüsü kazanması belli bir sürecin sonucu olmuş, çeşitli siyasiler tarafından dile getirilmiş, bunun için çaba gösterilmiştir. 1997-2000 arasında dönemin Aydın Belediye Başkanı Hüseyin Aksu, İzmir-Aydın- Denizli devlet karayolu üzerinde yer alan Ortaklar Belde Belediyesi, Germencik, Incirlioğlu, Aydın Belediyesi, Umurlu, Köşk ve karayolunun iki tarafında kalan küçük belediyeler ile birçok köyü kapsayan, Menderes Nehri'nin kuzeyinde kalan bölgede bir büyükşehir belediyesi kurulması fikrini ortaya atmıştır. Bu fikir proje aşamasına getirilerek yasallaşma çabası gösterilmiş ancak sonuç elde edilememiştir. 2002 yılında dönemin Aydın Belediye Başkanı Hüseyin Aksu Kuşadası- Söke ilçelerinde turizm odaklı büyükşehir kurulması fikrini savunmuştur. 2005 yılında TBMM'ye sunulan kanun teklifinde Ortaklar, Umurlu, Atça ve Bağarası adında dört yeni ilçe kurulması yer almıştır. Ancak sunulan kanun teklifi yasallaşmamış ve gerçekleşmemiştir. 5797 sayılı kanun ile Arslanlı ve Pirlibey belde belediyesi Nazilli'ye, Salavatlı belde belediyesi Sultanhisar'a, Bıyıklı ve Yeniköy belde belediyesi Koçarlı'ya, Ataeymir, Yenice ve Geyre

belde belediyesi Karacasu'ya, Mursallı belde belediyesi Germencik'e, Bıyıklı ve Yeniköy belde belediyesi Koçarlı'ya, Başaran ve Kurtuluş belde belediyeleri ise Kuyucak'a bağlı birer köye dönüştürülmüştür. Küçük belde belediyeleri yaşadıkları ekonomik sorunlardan dolayı birer borç üreten yerel yönetim birimleri halini almış ve ülke idari yapılanma içerisinde büyük sorun teşkil eden birimler haline gelmişlerdir. 5393 sayılı Belediye Kanunun 8. ve 11. maddelerinde yer alan nüfus ve 5000 m meskün saha uzaklık kriterleri göz önüne alınarak Ovaeymir, Çeştepe, Yeniköy ve Tepecik Belediyeler'i Aydın Belediyesi'ne katılmıştır. MHP Aydın Milletvekili Ali Uzunırmak'ın TBMM'ye vermiş olduğu kanun teklifinde yeni ilçelerin kurulması gerektiğini öne sürmüştü fakat bu çabaları sonuçsuz kalmıştır (Genç, 2014:18-19). Sonuç olarak 12 Kasım 2012 yılında 6360 sayılı Kanun ile Aydın büyükşehir belediye statüsü kazanmıştır.

2.8. 6360 Sayılı Yasayla Aydın'da Ortaya Çıkan Durum

6360 sayılı Yasayla Aydın il belediyesi Aydın Büyükşehir Belediyesi olarak değişmiştir. Büyükşehir belediye sınırları il mülki sınırlara kadar genişlemiş, büyükşehir bu sınırlar içerisindeki 6360 sayılı yasanın yüklemiş olduğu görev ve sorumlulukları icra etmek zorunda kalmıştır. Aydın ilinin idari alanında değişiklik söz konusu olmuştur. Aydın il merkezinde Efeler adında yeni bir ilçe kurulmuştur. Yasayla birlikte; Aydın'a bağlı belediyeler büyükşehir ilçe belediye haline gelmiş, sınırları içerisinde yer alan belde belediyeler ve köylerin tüzel kişilikleri kaldırılmış, birer mahalleye dönüşmüştür. Bu kapsamda yer alan 490 köy ve 36 belde belediyesi mahalleye dönüşmüştür. Aydın İl Özel İdaresi ve diğer mahalli idare birlikler kapatılmış, yerine Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmuştur.

Tablo 2.11. Yasa Sonrası Aydın İlinde Kapatılan Belde Belediyeleri

İlçe Belediyeleri	Tüzel Kişilikleri Kaldırılan Belde Belediyeleri
Didim	Akyeniköy, Akbük
Karacasu	Yenice, Ataeymir, Geyre
Buharkent	
Bozdoğan	Yazıkent
Çine	Akçaova
Efeler	Çeştepe, Dalama, Ovaeymir, Tepecik, Umurlu
Söke	Güllübahçe, Sarıkemer, Savuca, Yenidoğan, Atbuğrası, Bağarası
Germencik	Hıdırbeyli, Mursallı, Ortaklar
İncirliova	Acarlar
Karpuzlu	
Koçarlı	Bıyıklı, Yeniköy, Çakırbeyli
Köşk	
Kuşadası	Davutlar, Güzelçamlı
Kuyucak	Başaran Horsunlu, Yamalak, Pamukören, Kurtuluş
Sultanhisar	Atça, Salavatlı
Yenipazar	
Nazilli	Pirlibey, İsabeyli

Aydın il merkezine en uzak ilçe 101 km ile Didim Büyükşehir İlçe Belediyesi'dir. Didim ilçe sınırları içerisinde, 5 köyün ve 2 belde belediyesinin tüzel kişilikleri kapatılarak mahalleye dönüştürülmüştür. İkinci en uzak belediye 90 km ile Karacasu Büyükşehir İlçe Belediyesi'dir. Karacasu belediye sınırları içerisinde, 30 köy ve 3 belde belediyenin tüzel kişiliği kaldırılmış ve mahalleye dönüştürülmüştür. Aydın'ın Denizli il sınırını belirleyen, Aydın'a en uzak üçüncü ilçesi 84 km ile Buharkent'tir. 6360 sayılı Yasayla Buharkent'te, 8 köyün tüzel kişiliği kaldırılmış ve mahalleye dönüşmüştür. Diğer bir uzak belediye 69 km ile Bozdoğan Büyükşehir İlçe Belediyesi'dir. Bozdoğan'da 44 tane köyün ve 1 belde belediyesinin tüzel kişiliği kaldırılmış, mahalleye dönüştürülmüştür. Bozdoğan ve Karacasu; Aydın il merkezine uzaklığının yanı sıra, coğrafi özellikleri itibarıyla dağlık ve engebeli bir bölgededir. Kamu hizmet sunumuna etkisi, eşit ölçüde hizmet alıp alamadıkları, uzaklık ve coğrafi şartlarının bu duruma etkisi alan araştırması bölümünde ortaya konacaktır. Kapatılan köylerin ve beldelerin sayısına bakılacak olursa, bu durumun en fazla Çine ilçe sınırları içerisinde gerçekleştiği görülmüştür. Toplamda 65 köy ve 1 belde belediyesinin tüzel kişiliği kaldırılmış, mahalleye dönüştürülmüştür. Kapatılan köy ve beldelere bakıldığında en fazla nüfus, Efeler; büyükşehir ilçe belediyesi sınırlarındaki köy ve belde belediyelerinden oluşmaktadır. Efeler ilçesine bağlanan toplam 53 köy ve 5 belde belediyesi mahalleye dönüşmüştür. TÜİK 2012 verilerine göre bu köy ve beldelerde toplam 63.835 kişi vardır. Nüfus ve yüz ölçümü kriterine bakacak olursak, Söke'de yaşanan idari durum büyük önem taşımaktadır. Aydın'ın yüz ölçümü olarak en büyük değere sahip ilçe olması (1064 km²), kapatılan köy ve beldelerdeki nüfusun 2012 TÜİK verilerine göre 45.064 olması dikkat

çekicidir. Muhtarlarla yapılan anket görüşmesi sırasında; muhtarlarımız, yüz ölçüm kriterinin, belediyelerin kamu hizmetlerinin icra aşamasında aksamalara neden olduğunu dile getirmişlerdir. Söke ilçesinde toplam 34 köy ve 6 belde belediyesinin tüzel kişiliği sonlandırılmış mahalleye dönüştürülmüştür. Yasa kapsamında Germencik ilçesinde 27 köy ve 3 belde belediyesi kapatılmış, mahalleye dönüştürülmüştür. Incirliova Büyükşehir İlçe Belediyesi sınırlarında toplam 21 köy ve 1 belde belediyesi, tüzel kişiliklerine son verilmiş ve mahalleye dönüşmüştür. Incirliova, Aydın il merkezine en yakın ilçe konumundadır. Karpuzlu ilçesinde toplam 19 köy kapatılarak mahalleye dönüşmüştür. Koçarlı ilçesinde toplam 46 köy ve 3 belde belediyesi kapatılmış, mahalleye dönüştürülmüştür. Köşk ilçe sınırlarında toplam 24 köy kapatılarak mahalleye dönüştürülmüştür. Aydın ilinin turizm sektöründe önemli ilçesi Kuşadası'nda ise 6 köy ve 2 belde belediyesi kapatılarak, mahalleye dönüştürülmüştür. Kuyucak ilçesinde 23 köy ve 5 belde belediyesinin tüzel kişiliği kaldırılmış, mahalleye dönüştürülmüştür. Sultanhisar ilçesinde toplam 11 köy ve 2 belde belediyesi mahalleye dönüştürülmüştür. Yenipazar ilçesinde toplam 14 köyün tüzel kişiliği sonlandırılmış yerine mahalle kurulmuştur. 6360 sayılı Yasa öncesi, Aydın'ın en büyük ilçesi konumunda olan Nazilli'de toplam 60 köy ve 2 belde belediyesi kapatılmış, mahalleye dönüştürülmüştür.

Tablo 2.12. Büyükşehir İlçe Belediyelerine Mahalle Olarak Bağlanan Köy ve Beldelere İlişkin Bilgiler

Aydın İlçeleri	Kapatılan Köy ve Belde Nüfusu (TÜİK-2012)	Yüz Ölçümü (KM2)	Kapatılan Köy Sayısı	Kapatılan Belde Sayısı	Aydın İl Merkezine Uzaklığı
Bozdoğan	25.136	859	44	1	69
Buharkent	5.666	124	8	-	84
Çine	31.143	820	65	1	37
Didim	12.067	424	5	2	101
Efeler (Merkez)	63.835	624	53	5	-
Germencik	29.954	394	27	3	22
İncirliova	23.970	188	21	1	10
Karacasu	13.412	727	30	3	90
Karpuzlu	9.745	286	19	-	56
Koçarlı	18.244	455	46	3	22
Köşk	17.144	187	24	-	18
Kuşadası	20.509	265	6	2	61
Kuyucak	20.650	544	23	5	56
Nazilli	36.370	691	60	2	45
Söke	45.064	1064	34	6	51
Sultanhisar	15.076	220	11	2	31
Yenipazar	6.710	245	14	-	45

Kaynak: Tük-2012, <http://www.yerelnet.org.tr/>, https://www.hgk.msb.gov.tr/images/urun/il_ilce_alanlari.pdf, Erişim Tarihi:20.07.2017.

Son yıllarda Aydın’da yapılan genel seçimlerde Tablo 13’ de görüldüğü üzere, CHP % 40,8 oyla birinci parti olarak 3 milletvekili çıkardı. Katılım oranının 87,4 olduğu 1 Kasım 2015 seçimlerinde, %33,8’lik oyla ikinci parti olan AKP 3 milletvekili çıkardı. MHP ise %15,8 lik oyla 1 milletvekili çıkarma başarısı gösterdi. Katılım oranının %87,1 olduğu, Haziran 2015 seçimlerine bakacak olursak; Kasım 2015 seçimlerinde MHP ve HDP’den AKP’ye doğru bir kayma olduğu görülmektedir. CHP ‘nin oy oranında gözle görülür bir değişiklik yaşanmamıştır. 6360 sayılı Yasa öncesi yapılan 2011 genel seçimlerdeki sonuçlar yasanın iktidar partisi aleyhinde bir sonuç doğurduğunu gösteriyor. Katılım oranının 88,7 olduğu 2011 genel seçimlerinde; AKP ve CHP 3’er milletvekili, MHP ise 1 milletvekili çıkarmıştır. İktidar partisinin oylarında %1,7’lik bir azalma söz konusudur. Ayrıca CHP lehine % 2,7’lik bir artış söz konusu olmuştur. Katılım oranının 88,9 olduğu 2007 genel seçimlerinde; birinci parti %29,2 oyla AKP 3 milletvekili, ikinci parti %25,9 oyla MHP 3 milletvekili, üçüncü parti ise %24,4 oyla CHP 2 milletvekili çıkarmıştır. 2007 seçimlerinde Demokrat Parti’nin %9,9 oyu, Genç partinin ise %4,6’lık oyu vardır.

Tablo 2.13. Genel Seçimlerde Aydın İli Oy Dağılımı ve Milletvekili Durumu

Partiler	2015 Kasım		2015 Haziran		2011		2007	
	Oy oranı (%)	Mv. Sayısı	Oy oranı (%)	Mv. Sayısı	Oy oranı (%)	Mv. Sayısı	Oy oranı (%)	Mv. Sayısı
AKP	33,8	3	29,3	2	35,5	3	29,2	3
CHP	40,8	3	40,6	4	38,1	3	24,4	2
MHP	15,8	1	18,1	1	18,2	1	25,9	3
HDP	7	-	8,8	-	-	-	-	-
Diğer	2,6	-	3,2	-	8,2	-	20,5	-

Kaynak :TÜİK, <https://biruni.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/secim.zul>, Erişim Tarihi: 01.07.2017.

Aydın Büyükşehir Belediye Meclis üyelerine bakılacak olursa, Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu ve 17 büyükşehir ilçe belediye başkanlarıyla birlikte toplam 80 kişilik bir mevcut vardır. Efeler Belediyesi’nden 5 CHP, 2 AKP, 1 MHP olmak üzere toplam 8, Nazilli Belediyesi’nden 3 MHP, 2 AKP, 1 CHP olmak üzere toplam 6 üye, Söke Belediyesi’nden 4 CHP, 2 MHP, 1 AKP olmak üzere toplam 7 üye vardır. Çine Belediyesi’nden 5 CHP, 1 AKP olmak üzere toplam 6 üye, Didim Belediyesi’nden 4 CHP, 1 AKP, 1 MHP olmak üzere toplam 6 üye, Karacasu Belediyesi’nden 3 CHP’li üye, Koçarlı ve Sultanhisar Belediyeleri’nden 3 CHP’li , 1 AKP olmak üzere toplam 4 üye , Buharkent Belediyesi’nden 3 AKP’li üye, Yenipazar Belediyesi’nden 1 AKP, 2 Bağımsız olmak üzere toplam 3 üye vardır. Köşk Belediyesi’nden 3 AKP, 1 MHP olmak üzere toplam 4 üye, Kuyucak Belediyesi’nden 3 AKP, 1 CHP olmak üzere toplam 4 üye vardır. Karpuzlu

Belediyesi'nden 3 MHP'li üye, Germencik Belediyesi'nden 3 MHP, 1 CHP olmak üzere toplam 4 üye, İncirliova Belediyesi'nden 3 MHP, 1 AKP olmak üzere toplam 4 üye vardır. Kuşadası Belediyesi'nden 5 CHP, 1 AKP olmak üzere toplam 6 üye, Bozdoğan Belediyesi'nden 3 CHP, 1 AKP olmak üzere 4 üye vardır.

6360 sayılı Yasa kapsamında büyükşehir olan Aydın'ın, büyükşehir belediye başkanı, il mülki sınırlarında yaşayan tüm vatandaşların oylarıyla belirlendi. 30 Mart 2014'de yapılan yerel seçimlerde; dağ köyleri de dâhil olmak üzere %43,8'lik oyla büyükşehir belediye başkanlığını, CHP Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Özlem Çerçioğlu kazanmıştır. Çerçioğlu böylelikle Aydın'ın ilk Büyükşehir Belediye Başkanı olmuştur. Böylelikle CHP, Aydın'da yer alan 17 ilçeden 9 büyükşehir ilçe belediyesini (Bozdoğan, Efeler, Çine, Didim, Karacasu, Koçarlı, Kuşadası, Söke, Sultanhisar) kazanmış oldu. İktidar partisi AKP ise 4 ilçe (Buharkent, Yenipazar, Köşk, Kuyucak) , MHP ise 4 İlçede (Nazilli, Germencik, İncirliova, Karpuzlu) seçimi kazanmıştır. 6360 sayılı Yasayla iktidar partisi AKP'nin ağırlıkta olduğu yerler olan beldelerin kapatılması ve yerine mahalle kurulması neticesinde, 2014 yerel seçimlerinde böyle bir tablonun oluşması, yasanın iktidar partisi aleyhinde sonuçlandığını göstermiştir.

Tablo 2.14. Aydın İli ve İlçelerin Yerel Seçim Sonuçları

Belediyeler	30 Mart 2014		29 Mart 2009		28 Mart 2004	
	Oy oranı (%)	Parti	Oy oranı (%)	Parti	Oy oranı (%)	Parti
Aydın (Merkez)	43,8	CHP	26	CHP	45,3	AKP
Bozdoğan	35,8	CHP	60,8	CHP	37,8	CHP
Buharkent	47,7	AKP	36,2	MHP	26,9	AKP
Çine	55,3	CHP	50,1	CHP	49,7	CHP
Didim	24,7	CHP	49,9	CHP	24,8	CHP
Efeler (Merkez)	35,8	CHP	Yeni İlçe	Yeni İlçe	Yeni İlçe	Yeni İlçe
Germencik	40,3	MHP	33,6	CHP	38,8	DYP
İncirliova	33,4	MHP	33,9	CHP	34,2	CHP
Karacasu	44,5	CHP	43,6	CHP	51,7	AKP
Karpuzlu	42,9	MHP	41,5	DP	49,8	AKP
Koçarlı	40,6	CHP	31,1	AKP	26,1	CHP
Köşk	45,6	AKP	46,3	AKP	50,5	DYP
Kuşadası	58,6	CHP	36,2	CHP	37,1	AKP
Kuyucak	47,1	AKP	45,8	CHP	51,2	CHP
Nazilli	42,3	MHP	35,5	MHP	49,3	DYP
Söke	34,5	CHP	40,4	CHP	35,6	CHP
Sultanhisar	35,5	CHP	34,8	AKP	27,5	MHP
Yenipazar	38,7	AKP	54,5	CHP	44,1	AKP

Kaynak:<https://secim.haberler.com/aydin-secim-sonuclari>, Erişim tarihi: 01.07.2017

3. BÖLÜM.

3. 6360 SAYILI KANUNUN KAPATILAN KÖYLERE/YENİ MAHALLELERE ETKİSİ HAKKINDA BİR ALAN ARAŞTIRMASI: AYDIN ÖRNEĞİ

Tezin bu bölümünde 6360 sayılı Kanunun Aydın’da kapatılan köylere/yeni mahallelere etkisi hakkında alan araştırmasının evreni, araştırmanın örnekleme, araştırmada kullanılacak materyal ve yöntem, araştırmanın amacı, araştırmanın sağlayacağı yararlar, araştırmanın hipotezleri hakkında bilgi verilmiştir. Bu kapsamda yapılan anketlerin sonuçları değerlendirilmiştir. Kapatılan köylerin ait oldukları belediyelerin özelliklerine göre sınıflandırılma yapılmış, verilen cevaplar ile arasında anlamlılık testleri yapılmıştır.

3.1. Araştırmanın Amacı, Önemi ve Yararları

Çalışmamızın amacı 6360 sayılı Yasanın; Aydın ilinde kamu hizmetlerinin sunumuna olan etkilerini, kapatılan köy ve beldelerin (yeni mahalle) bundan nasıl etkilendiğini, kanunun çıkarılma gayesi olan kamu hizmetlerinin sunulmasında yerellik, etkin ve kaliteli hizmet anlayışının kapatılan köylere nasıl yansıdığını ortaya koymaktır. Yasayla getirilen değişikliklerin yerindeliğini ve uygulanmasında karşılaşılan sorunları ortaya koymaktır.

Araştırmamızı diğer amaçları ise; büyükşehir belediye sınırlarının il mülki sınırlara kadar genişlemiş olmasının yerindeliğini ortaya koymak, bu yasayla köylerin ve beldelerin tüzel kişiliğinin kaldırılmasının uygunluğunu ortaya koymaktır. Köylerin ilçe ve il merkezine uzaklığının veya coğrafi engellerin kamu hizmeti sunulmasında aksamalara yol açıp açmadığı, büyükşehir belediye ve büyükşehir ilçe belediyelerinin farklı siyasi parti olması dolayısıyla siyasi çekişmeye yol açıp açmadığı, muhtarların hizmette eşitlik sağlandığını düşünüp-düşünmediğini ortaya koymak araştırmanın diğer amaçlarındandır.

Araştırmanın önemi ve olası faydaları; 6360 sayılı Yasa ile ortaya çıkan en büyük hoşnutsuzluk, tüzel kişiliklerine son verilen ve mahalleye dönüşen köy ve beldelerde yaşayan vatandaşlarda görülmüştür. En eski yerel yönetim birimlerimizden olan köylerin zarar görmemesi için bu durumun biran önce çözüme kavuşması gerekmektedir. Bu kapsamda yerinden yönetim konusunda halkın ve idarecilerin bilinçlenmesine katkı

sağlamak, köylerimizin 6360 sayılı Yasadan nasıl etkilendiğini ortaya koymak, ortaya çıkan sorunlara çözüm sağlayabilmek, bu kapsamda il düzeyinde yönetici ve idarecilere kaynak sağlayabilmek araştırmanın olası faydalarındandır.

3.2. Araştırmanın Yöntemi, Evreni ve Örneklemi

Araştırma için kullanılacak yöntem; araştırmayı tüm boyutları ile aydınlatan, araştırmanın amacına yönelik güvence sağlayan görüşme formu yönetimi uygulanmıştır. Görüşme formu 3'lü Likert tipi anket uygulaması olup, araştırmamız için uygun soruyu sorma özgürlüğü sağlamakta ve muhtarlarımız için cevap verme kolaylığı tanımaktadır.

Türkiye’de bulunan 30 büyükşehir belediyesi içinde yer alan ve 6360 sayılı yasayla kapatılan 16.082 köy, araştırmanın genel evrenidir. Araştırmanın çalışma evrenini ise; Aydın ilinde yer alan ve 6360 sayılı Yasa ile kapatılan 490 eski köy/yeni mahalle oluşturmaktadır.

Tablo 3.1. Çalışma Evreni Tablosu

İlçe Belediyeleri	Tüzel Kişilikleri Kaldırılan Köyler
Didim	Yalıköy, Batıköy, Balat, Denizköy, Akbük.
Karacasu	Alemler, Aşağıgörle, Ataköy, Bahçeköy, Bingeç, Çamarası, Çamköy, Dedeler, Dereköy, Dikmen, Esençay, Görle, Güzelbeyli, Güzelköy, Hacıhıdırlar, Işıklar, Karabağlar, Karacaören, Nargedik, Yazır, Palamutçuk, Tekeliler, Tepecik, Yaykın, Yeniköy, Yeşilköy, Yeşilyurt, Yolaltı, Yolüstü, Yukarıgörle.
Buharkent	Savcılı, Kızıldere, Gündoğan, Ericek, Feslek, Gelenbe, Muratdağı, Ortakçı.
Bozdoğan	Akseki, Akyaka, Alamut, Alhisar, Altıntaş, Amasya, Asmaköy, Başalan, Çamlıdere, Dutağaç, Dümen, Güneyköy, Güneyyaka, Güre, Güvenir, Haydere, Hışımlar, Kalkalan, Kamışlar, Karaahmetler, Kavaklı, Kazandere, Kemer, Klavuzlar, Kızılca, Kızıltepe, Konaklı, Koyuncular, Körtepe, Olukbaşı, Osmaniye, Örencik, Örentaht, Ömerpınar, Örtülü, Pınarlı, Seki, Sırma, Tütüncüler, Yakaköy, Yenice, Yeniköy, Yeşilçam, Ziyaretli).
Çine	Akdam, Alabayır, Altınabat, Altınova, Bağlarbaşı, Bahçearası, Bedirler, Bereket, Bölüntü, Bucakköy, Çaltı, Camızağılı, Çatak, Çöğürlük, Cumalı, Dereli, Doğanyurt, Dorumlar, Dutluoluk, Elderesi, Esentepe, Eskiçine, Evciler, Gökyaka, Hacıkabasakallar, Hacıpaşalar, Hallaçlar, Hasanlar, İbrahimkavağı, Kabalar, Kabataş, Kadılar, Kahraman, Karahayıt, Karakollar, Karanfiller, Kargı, Kasar, Kavşıt, Kırkışık, Kırksakallar, Kızılgüney, Kuruköy, Mutaflar, Ovacık, Özeren, Sağlık, Saraçlar, Sarıköy, Sarnıkköy, Seferler, Soğukoluk, Söğütcük, Subaşı, Taşoluk, Tatarmemişler, Tepeköy, Topçam, Umur, Ünlüce, Yağcılar, Yeniköy, Yeşilköy, Yolboyu, Yürükler.
Efeler	Alanlı, Alatepe, Ambarcık, Armutlu, Aşağı Kayacık, Bademli, Balıkköy, Baltaköy, Böceköy, Çayyüzü, Çiftlikköy, Dağeymiri, Danişment, Dereköy, Doğan, Eğrikacak, Emirdoğan, Gödrenli, Gölcük, Gölhisar, Gözpınar, Horozköy, Işıklı, İlyasdere, İmamköy, Kadıköy, Kalfaköy, Kardeşköy, Kenger, Kırklar, Kızılcaaköy, Kocagür, Konuklu, Kozalaklı, Kuloğulları, Kuyucular, Kuyulu, Mesutlu, Musluca, Ortaköy, Pınardere, Savrandere, Serçeköy, Sıralılar, Şahnalı, Şevketiye, Tepeköy, Terziler, Yağcılar, Yeniköy, Yılmazköy, Yukarıyakacık, Zeytinköy.

Tablo 3.1. Çalışma Evreni Tablosu (Devamı)

İlçe Belediyeleri	Tüzel Kişilikleri Kaldırılan Köyler
Söke	Akçakaya, Akçakonak, Argavlı, Arslanyaylası, , Avcılar, Avşar, Bayırdamı, Burunköy, Çalıköy, Çalışlı, Çavdar, Demirçay, Doğanbey, Gölbent, , Güneyyaka, Güzeltepe, Karaathı, Karacahayıt, Karakaya, Kaygılı, Kisir, Köprüalan, Nalbantlar, Özbaşı, Özbeyyeniköy, Pamukçular, Sayrakçı, Sazlı, Serçin, Sofular, Tuzburgazı, Yamaç, Yeniköy, Yeşilköy, Yuvaca.
Germencik	Abdurrahmanlar, Alangüllü, Balatçık, Bozköy, Çamköy, Çarıklar, Dağkaraağaç, Dağyeni, Dampınar, Dereköy, Gümüşköy, Gümüşyeniköy, Habibler, Karaağaçlı, Kızılcedik, Kızılcapınar, Meşeli, Moralı, Naipli, Neşetiye, Ömerbeyli, Reisköy, Selatin, Tekin, Turanlar, Uzunkum, Uzunlu.
İncirliova	Akçeşme, Arapdere, Arzular, Beyköy, Dereağzı, Eğrek, Erbeyli, Gerenkova, Hacıaliobası, Hamitler, İkizdere, İsafakılar, Karabağ, Karagözler, Köprüova, Osmanbükü, Palamutköy, Sandıklı, Sınırteke, Şirindere, Yazıdere.
Karpuzlu	Akçaabat, Çobanisa, Cumalar, Ektirli, Gölcük, Güneyköy, Hatıpkışlası, Işıklar, Kovuk, Meriçler, Merkez, Mutluca, Ömerler, Ovacınarı, Şenköy, Tekeler, Ulukonak, Umcular, Yahşiler.
Koçarlı	Akmescit, Bağcılar, Birci, Bıyıklı, Boğaziçi, Boydere, Büyükdere, Çakmar, Çallı, Çeşmeköy, Cincin, Çulhalar, Dedeköy, Dereköy, Esentepe, Evsekler, Gaffarlar, Gözkayası, Gündüslü, Hacıhamzallar, Halilbeyli, Haydarlı, Karaağaç, Karacaören, Karadut, Kasaplar, Kızılcaölük, Kızılkaya, Kullar, Kuşlarmeleni, Meriçler, Mersinbeleni, Orhaniye, Sabuca, Şahinciler, Sapalan Satılar Köyü, Şenköy , Taşköy , Tekeli, Timinciler, Tığlılar, Yağcıdere, Yağhanlı, Yeniköy, Zeytinköy
Köşk	Akçaköy, Baklaköy, Başçayır, Beyköy, Çiftlikköy, Cumadere, Cumayanı, Gökkiriş, Gündoğan, Güzelköy, Ilıdağ, Karatepe, Ketenyeri, Kıran, Kızılcaaköy, Kızılcayer, Koçak, Menteşeler, Merkez, Mezeköy, Ovaköy, Sarıçam, Uzundere, Yavuzköy
Kuşadası	Caferli, Çınarköy, Kirazlı, Soğucak, Yaylaköy, Yeniköy
Kuyucak	Azizabat, , Belenova, Bucakköy, Çamdibi, Çobanisa, Dereköy, Gencelli, Gencellidere, İğdecik, Karapınar, Kayran, Kurtuluş, Musakolu, Ören, Ovacık, Pamucak, Sarıcaova, Sinekler, Taşoluk, Yaylalı, Yeşildere, Yöre, Yukarıyakacık
Sultanhisar	Demirhan, Eskihişar, Güvendik, İncealan, Kabaca, Kavaklı, Kılavuzlar, Malgaçemir, Malgaçmustafa, , Uzunlar, Yağdere
Yenipazar	Alioğullar, Çavdarköy, Çulhan, Dereköy, Direcik, Donduran, Eğridere, Hacıköşeler, Hamzabalı, Karaçakal, Karacaören, Koyunlar, Paşaköy
Nazilli	Apaklar, Arslanlı, Aşağıörencik, Aşağıyakacık, Bağcılı, Bayındır, Beğirli, Bekirler, Bereketli, Bozyurt, Çatak, Çaylı, Çobanlar, Dallica, Demirciler, Dereağzı, Derebaşı, Dualar, Durasılı, Esenköy, Esentepe, Eycelli, Gedik, Gedikaltı, Güzelköy, Hamidiye, Hamzalı, Hasköy, Haydarlı, Hisarcık, İsabeyli, Işıklar, Kahvederesi, Karahallı, Kardeşköy, Kavacık, Kestel, Ketendere, Ketenova, Kırcaklı, Kızıldere, Kocakesik, Kozdere, Kuşçular, Merkez, Mescitli, Ocaklı, Ovacık, Pirlibey, Rahmanlar, Sailer, Samailli, Sevindikli, Şimşelli, Sinekçiler, Toygar, Uzunçam, Yalınkuyu, Yazırlı, Yellice, Yukarıörencik

Kaynak: (Genç, 2014: 20-21)

Araştırmanın örneklemini ise yaşanan zorluklar ve zaman kısıtlılığı sebebiyle Aydın ilinde kapatılan 490 köy içerisinde, Aydın il merkezine uzaklık ve ilçe merkezine uzaklık temel kriter alınarak seçilmiş 100 eski köy/yeni mahalle muhtarıyla sınırlandırılmıştır. Örneklemin sayısının belirlenmesi aşamasında; çeşitli araştırmalar yapmış kişilerin fikir ve görüşleri alınmış, Aydın'da kapatılan köyler için 100 yeni mahalle muhtarıyla yapılacak görüşmenin başarılı sonuç vereceği konusunda ortak fikir birliğine varılmıştır. Araştırmanın

örnekleme için amaçlı örnekleme çeşitlerinden ‘tabakalı amaçsal örnekleme yöntemi’ uygulanmıştır.

Örnekleme belirlenirken Tablo 15’de yer aldığı gibi ilçe belediyelerinin il merkezine uzaklığı yakın mesafeli (0-30km) ilçeler, il merkezine orta mesafeli (30-60km) ilçeler ve il merkezine uzak mesafeli ilçeler (60-90km) olmak üzere üçlü bir gruplandırma yapılmıştır. Hedeflenen 100 yeni mahalle muhtarı, gruplar içerisinde yer alan ilçelerde kurulan yeni mahalle sayısı ve buralardaki nüfus göz önünde tutularak orantılı bir şekilde dağıtılmıştır. Bu kapsamda; Efeler ilçesinden 11, İncirliova ilçesinden 4, Köşk ilçesinden 6, Koçarlı ilçesinden 9, Germencik ilçesinden 5, Sultanhisar ilçesinden 3, Çine ilçesinden 10, Nazilli ilçesinden 13, Yenipazar ilçesinden 2, Söke ilçesinden 7, Kuyucak ilçesinden 6, Karpuzlu ilçesinden 3, Kuşadası ilçesinden 3, Bozdoğan ilçesinden 8, Buharkent ilçesinden 3, Karacasu ilçesinden 5 ve Didim ilçesinden 2 mahalle muhtarıyla görüşmek hedeflenmiştir.

Tablo 3.2. Örnekleme Tablosu

İl merkezine uzaklık	Kapatılan Köy ve Belde Sayısı	Örnekleme Köy Sayısı	Kapatılan Köy ve Beldedeki Toplam Nüfus (2012-TUIK)	İlçelerden Alınacak Köy sayısı
<u>Merkez ile Yakın Mesafeli İlçeler (0 - 30 Km arası)</u> -Efeler, Köşk, İncirliova, Koçarlı, Germencik, Sultanhisar.	196	38	168.223	Efeler 11 İncirliova 4 Köşk 6 Koçarlı 9, Germencik 5, Sultanhisar 3.
<u>Merkez ile Orta Mesafeli İlçeler (30- 60 km)</u> -Çine,Nazilli, Yenipazar, Söke, Kuyucak, Karpuzlu, Kuşadası.	237	44	170.191	Çine 10, Nazilli 13, Yenipazar 2, Söke 7, Kuyucak 6, Karpuzlu 3, Kuşadası 3.
<u>Merkez ile Uzun Mesafeli İlçeler (60 km ve üstü)</u> - Bozdoğan, Buharkent, Karacasu, Didim	93	18	56.281	Bozdoğan 8, Buharkent 3, Karacasu 5, Didim 2
<u>Toplam</u>	526	100	394.695	

Kaynak: Tük,2012

Aşağıda yer alan tablo örnekleme için kriter tablosu olup; İlçe belediyelerinin mali kaynaklarının artış oranını, kapatılan köy ve belde sayısı, toplam mahalle sayıları, yüz ölçümü, mevcut siyasi parti ve merkeze uzaklık gibi kriterleri göstermektedir. Bu ölçütlerden hareketle belediyeler gruplandırılmıştır. Grupların her soru için verdikleri

cevaplar analiz edilmiştir. Gruplar ve verilen cevaplar arasında anlamlılık testleri yapılmıştır.

Tablo 3.3. Kriter Tablosu

Aydın İlçeleri	Yüz Ölçümü (Km ²)	Kapatılan Köy Sayısı	Kapatılan köy ve belde nüfusu (TÜİK-2012)	Kapatılan Belde Sayısı	Merkeze Uzaklık	Toplam Mahalle Sayısı	Yerel Seçim Sonucu (2014)	Yasa Sonrası Gelir Artış oranı (%)
Bozdoğan	860	44	25.136	1	69	54	CHP	51
Buharkent	102	8	5.666	-	84	14	AKP	-26
Çine	915	65	31.143	1	37	72	CHP	39
Didim	334	5	12.067	2	101	16	CHP	-33
Efeler (Merkez)	631	53	63.835	5	-	83	CHP	
Germencik	409	27	29.954	3	22	36	MHP	65
İncirliova	215	21	23.970	1	10	28	MHP	-1
Karacasu	796	30	13.412	3	90	38	CHP	63
Karpuzlu	254	19	9.745	-	56	23	MHP	133
Koçarlı	470	46	18.244	3	22	52	CHP	58
Köşk	146	24	17.144	-	18	28	AKP	-4
Kuşadası	226	6	20.509	2	61	23	CHP	-34
Kuyucak	499	23	20.650	5	56	36	AKP	52
Nazilli	666	60	36.370	2	45	82	MHP	-31
Söke	988	34	45.064	6	51	49	CHP	-8
Sultanhisar	237	11	15.076	2	31	18	CHP	45
Yenipazar	194	14	6.710	-	45	18	AKP	-9

Kaynak: TÜİK-2012, <http://www.yer elnet.org.tr/>, https://www.hgk.msb.gov.tr/images/urun/il_ilce_alanlari.pdf, <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx>, Erişim Tarihi: 05.07.2017

Aydın ilinin toplam yüzölçümünün ilçe sayısına bölümü Aydın ilinin ortalama yüz ölçüm değerini (550,1) vermektedir. Ortalama değer üstünde yüz ölçüm değere sahip ilçeler, geniş yüz ölçüme sahip ilçeler; altındaki değere sahip ilçe belediyeleri ise dar yüz ölçümlü belediyeler olarak gruplandırılmıştır.

Aydın ilinin toplam nüfusunun (1.068.260 kişi) ilçe sayısına bölümü Aydın ilinin ortalama nüfus değerini (62.838 kişi) vermektedir. Ortalama değer üstünde nüfus değerine sahip ilçeler çok nüfuslu ilçeler, ortalamanın altındaki değere sahip ilçe belediyeleri ise az nüfuslu belediyeler olarak gruplandırılmıştır.

Aydın ilinin toplam mahalle sayısının (670 adet) ilçe sayısına bölümü Aydın ilinin ortalama mahalle sayısı değerini (39 adet) vermektedir. 39 ve ortalama değer üstünde mahalleye sahip ilçeler çok, daha az mahalleye sahip ilçeler ise az ilçeler olarak gruplandırılmıştır.

Aydın iline en uzak ilçe 101 km ile Didim’dir. 101 km’nin yarısı il merkezine ortalama uzaklık değerini vermektedir. 51 km ve üstündeki değere sahip ilçeler uzak, altındaki değere sahip ilçeler yakın ilçeler olarak gruplandırılmıştır.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı’nın (TEPAV) 2012 yılında yapmış olduğu “6360 Sayılı Yasaya Göre Belediyelerin Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Alacakları Paylar” araştırmasından yola çıkarak, ilçe belediyeleri gelirleri azalan ve artan olarak gruplandırılmıştır. Efeler yeni ilçe belediyesi gruplamaya alınmamıştır.

Tablo 3.4. Belediyelerin Özelliklerine Göre Gruplandırılması

Merkeze uzaklık	Yakın	Çine, Efeler, Germencik, İncirliova, Koçarlı, Köşk, Sultanhisar, Yenipazar, Nazilli
	Uzak	Bozdoğan, Buharkent, Didim, Karacasu, Karpuzlu, Kuşadası, Söke, Kuyucak
Siyasi parti	CHP	Bozdoğan, Çine, Didim, Efeler, Karacasu, Koçarlı, Kuşadası, Söke, Sultanhisar
	AKP	Buharkent, Kuyucak, Köşk, Yenipazar
	MHP	Nazilli, Karpuzlu, İncirliova, Germencik
Nüfus Fazlalığı	Az	Buharkent, Germencik, İncirliova, Karpuzlu, Köşk, Sultanhisar, Yenipazar, Koçarlı, Çine, Bozdoğan, Karacasu
	Çok	Nazilli, Efeler, Didim, Kuşadası, Söke
Yüzölçümü	Dar	Buharkent, Didim, Germencik, İncirliova, Karpuzlu, Köşk, Kuşadası, Sultanhisar, Yenipazar, Koçarlı, Kuyucak
	Geniş	Çine, Söke, Nazilli, Bozdoğan, Efeler, Karacasu
Mahalle sayısı	Az	Buharkent, Didim, Germencik, İncirliova, Karacasu, Köşk, Sultanhisar
	Çok	Bozdoğan, Çine, Efeler, Koçarlı, Kuşadası, Kuyucak, Nazilli, Söke, Yenipazar, Karpuzlu
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	Buharkent, Didim, İncirliova, Köşk, Kuşadası, Nazilli, Söke, Yenipazar
	Artan	Bozdoğan, Çine,,Germencik, Karacasu, Karpuzlu, Koçarlı, Kuyucak, Sultanhisar

Örneklem belirlerken hedeflenmiş 100 eski köy/yeni mahalle muhtar sayısına ulaşıp, görüşme sağlanmıştır. Zaman kısıtlılığı, ekonomik sebepler, coğrafi şartlar ve olağanüstü durumlar, hedeflemiş olduğumuz muhtar sayısının hepsiyle yüz yüze anket uygulamasını olanaksız kılmıştır. Bu sebeple 9 muhtarla yüz yüze, 91 muhtarla ise randevu ile telefon görüşmesi yapılmıştır. Her konuşma 10 dakikadan az olmamakla birlikte, ortalama 950 dakikanın üzerinde telefon görüşmesi olarak gerçekleşmiştir. Anket uygulaması 2016 Aralık- 2017 Mart ayları arasında yapılmıştır. Anket formunda 6 demografik, 43 araştırma konusuna yönelik olmak üzere toplam 49 soru yer almıştır. Anket formu örneği EK:1’dir.

Veriler arasında kavramsal sonuçlara ve anlamlı bağlantılara ulaşmayı hedeflediğimiz için içerik analizi yönetimi kullanıldı. Elde ettiğimiz veriler SPSS Statistics 16 programıyla çözümlenmiştir.

Sorulan sorular güvenilirlik analizinden geçirilmiş, test sonucu demografik sorularla birlikte Cronbach's Alpha 0,636 çıkmıştır. Demografik soruları çıkardığımızda araştırmamız hakkında sormuş olduğumuz 43 sorunun Cronbach's Alpha 0,665 çıkmıştır. Güvenirlik test sonucunun $0,60 \leq \alpha < 0,800$ arasında olmasından dolayı anket sonuçlarının oldukça güvenilir olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 3.5. Anket Sorularının Güvenilirlik Oranları

Cronbach's Alpha	N of Items	Cronbach's Alpha	N of Items
,665	43	,636	49

3.3. Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Tezin bu kısmında, 6360 sayılı Yasa ile, Aydın'da kapatılan köylere ve yeni mahallelere etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılan anket sonuçları incelenecek ve değerlendirilecektir. İlk olarak demografik soruların incelenmesi ve değerlendirmesi yapılacaktır.

Tablo 3.6. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Cinsiyetiniz		Kadın %0	Erkek (% 100)			
Yaşınız	18-24 (%0	25-34 (%1)	35-44 (%16)	45-54 (%50	55-64(%25	65+ %8
Eğitim Durumunuz			Lise (%12)		İlkokul (%78)	
			Üniversite(%1)		Ortaokul (%9)	
Doğduğunuz Yerleşim Yeri			Köy (%98) Mahalle (%0) Belde (%0) İlçe (%2) İl (%0)			
İkamet Yeriniz			Köyden Dönüşen Mahalle (%98) Merkez Mahalle (%2)			
Mesleğiniz	Memur ()		Esnaf (%18) Emekli(%2)			
	Çiftçi (%74)		Ev hanımı () İşçi (%4) Serbest meslek (eczacı, doktor, mühendis vs...) (%2)			
Belediyeniz						
Mahalleniz						
Kaçıncı dönem	1. Dönem (%31) 2. Dönem (% 35) 3. Dönem (%13) 4. Dönem (%14) 5. Dönem (%4) 6. Dönem (%2) 7.Dönem (%1)					
İlçe merkezine uzaklık	% 36 İlçe merkezine yakın- % 32 Orta mesafe - % 32 uzak mesafe					

Görüşme sağlanan yeni mahallelerin bağlı oldukları ilçe belediyelerindeki siyasi parti dağılımına bakacak olursak; 100 mahalle içerisinde % 58'i CHP, %17'si AKP, %25'i MHP'nin egemen olduğu ilçe belediyesi hizmet alanı içinde yer almakta oldukları görülmüştür.

Ankete katılan muhtarların %100 'ünün erkek olduğu, kadın oranının ise %0 olduğu tespit edilmiştir. Örneklem içerisinde yer alan muhtarlarımızın yaş grubuna bakıldığında 18-24 yaş grubunda %0 , 25-34 yaş grubunda %1, 35-44 yaş grubunda %16, 45-54 yaş grubunda %50, 55-64 yaş grubunda %25 ve 65+ yaş grubunda ise %8'lik bir durum söz konusudur. Yaş grubunu ağırlıklı olarak 45-54 orta yaş grubu oluşturmaktadır.

Katılımcıların eğitim durumu incelendiğinde %78'inin ilkokul, % 9'unun ortaokul, %12'sinin lise ve %1'lik kısmının üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Eğitim seviyesinin düşük olması araştırma sırasında karşılaşılan zorluklar arasındadır.

Katılımcıların doğdukları yerleşim yerleri incelendiğinde %98'inin köy, %2'lik kısmının ilçe olduğu görülmektedir. Katılımcıların ikametgâh yerleri incelendiğinde %98'lik kısmının köyden dönüşen mahalle, %2'lik kısmının ise merkez mahalle olduğu görülmektedir.

Katılımcıların meslek grup dağılımına bakıldığında % 74'ünün çiftçilik yaptığı , %18'inin esnaf olduğu , %4'ünün işçi, % 2'sinin emekli olduğu ve % 2'sinin serbest meslek ile uğraştığı görülmektedir.

Muhtarların dönem süreleri 6360 sayılı Yasa öncesi ve sonrası uygulamaların uygunluğunun tespiti için önemlidir. Katılımcı muhtarların ; %31'lik kısmının 1. dönemi, %35'lik kısmının 2.dönemi, %13'lük kısmının 3.dönemi, %14'lük kısmının 4.dönemi, %4'lük kısmının 5.dönemi, %2'lik kısmının 6.dönemi, %1'lik kısmının ise 7.dönemi olduğu tespit edilmiştir. Katılımcılarımızın %69'luk kısmının yasa öncesi ve sonrası uygulamalara hâkim olduğu, kapatılan köy ve beldelerin yeni düzenlemeden nasıl etkilendiğini ortaya koyması bakımından önemlidir.

Tablo 3.7. “Büyükşehir Belediyesi Sınırlarının il Sınırlarına Kadar Genişlemiş Olması Vatandaşa Daha Etkin Hizmet Sunulması Açısından Olumlu Bir Gelişmedir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	68	68	68	100
Kısmen Katılıyorum	15	15	15,0	15
Katılmıyorum	17	17	17	32
Toplam	100	100		

Ankete katılan katılımcıların ilk soruya %68'i katılıyorum, %15'i kısmen katılıyorum ve %17'si katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Büyükşehir belediye sınırlarının il sınırlarına kadar genişlemiş olması, vatandaşlara daha etki hizmet sunulması açısından

olumlu bir gelişmedir. Muhtarlar daha önceki uygulamada belediyelerden herhangi bir hizmetin gelmediğini, bu uygulamayla belediyelerin hizmet vermek zorunda olmalarını olumlu bir gelişme olarak görmektedirler.

Ölçek büyütme, kentsel alanın kırsal alanı absorbe edecek yöntemlerle genişletilmesidir. Özellikle kentsel alandaki parçalanmışlık ve dağınık yapı, küresel dolaşımı zorlaştırmaktadır. Aydın ilinde Denizli- Aydın- İzmir Otoyolu boyunca uzanan parçalı idari yapı söz konusuydu. Bu sebeple ölçeğin genişletilmesi, 6360 sayılı Kanunun gerekçeleri dikkate alındığında kabul edilebilir bir çözüm yolu olarak görülmektedir (Dik, 2014: 75).

Tablo 3.8. “Büyükşehir Belediyesi Sınırlarının il Sınırlarına Kadar Genişlemiş Olması Vatandaşa Daha Etkin Hizmet Sunulması Açısından Olumlu Bir Gelişmedir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	46	10	7
	Uzak	22	5	10
Siyasi parti	CHP	39	9	10
	AKP	12	2	3
	MHP	17	4	4
Nüfus Fazlalığı	Az	43	12	8
	Çok	25	3	9
Yüzölçümü	Dar	33	7	5
	Geniş	35	8	12
Mahalle sayısı	Az	23	3	4
	Çok	45	12	13
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	29	3	8
	Artan	31	11	6
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	14	8	7
	1+Dönem	53	7	10

Tablo 3.7’de de görüldüğü üzere; tüm sınıflandırmalar içerisinde katılımcılar, büyükşehir belediye sınırlarının il sınırına kadar genişlemiş olmasını, vatandaşa hizmet açısından uygun bir gelişme olarak görmektedir. İl merkezine yakın gruplandırmasında yer alan katılımcı oranı %63 iken, sorumuza katılmıyorum cevabı verenlerin oranı %7’dir. Örneklem içerisinde %37’lik bir oranı ifade eden il merkezine uzak katılımcıların %10’u katılmıyorum cevabını vermiştir.

Katılımcıların %58’i CHP’li belediyelere bağlı, %25’i MHP’ye ve %15’i AKP’ye bağlıdır. CHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %39’u, MHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %17’si, AKP’li belediyelere bağlı katılımcıların %12’si katılıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.9. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki Köylerin/Beldelerin Mahalleye Dönüştürülmesini Uygun Buluyorum” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	10	10	10	20
Kısmen Katılıyorum	10	10	10	10
Katılmıyorum	80	80	80	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 2. sorusuna katılımcıların %10'u katılıyorum, %10 kısmen katılıyorum ve %80'i katılmıyorum cevabını vermiştir. Muhtarlarla yapılan görüşmede; tüzel kişiliklerin son bulmasından kaynaklı olarak çok fazla sorunla karşılaştıklarını, vatandaşların eski alışkanlıklarından dolayı sorunlarının çözüm yeri olarak hala muhtarları gördüklerini ve ellerinden bir şey gelmediğini dile getirmişlerdir.

6360 sayılı Yasa ile köylerin kapatılması ve mahalleye dönüşmesi itibariyle burada yaşayan vatandaşlar 5 yıl sonra Belediye Gelirleri Kanunu'nda yer alan birçok ek vergilere tabi tutulacaklardır. Bunların, yasanın ilerleyen dönemlerinde vatandaşların üzerinde yaratacağı olumsuz etkiler olacaktır. Şüphesiz en büyük olumsuz etkisi ise; metropol şehirlerin, çözüm bulmakta zorlandığı kırdan kente göç dalgasını arttırmasıdır. Bu vergilerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

- Çevre Temizlik Vergisi
- Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi,
- İşyeri Açma İzni Harcı
- Muayene, Ruhsat ve Rapor Harcı
- İşgal Harcı
- Hayvan Kesimi Muayene ve Denetleme Harcı
- Yangın Sigortası Vergisi

Uzun yıllardır varlığını koruyan ve sürdüren bir yerel yönetim biriminin yeterli araştırma ve tartışma yapılmadan, orada yaşayan halka hiç fikir sorulmadan kapatılması, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın “yerel yönetimlerin sınırlarında bir referandum yoluyla ilgili yerel topluluklara önceden danışılmadan değişiklik yapılamaz” ilkesine açıkça aykırıdır (TMMOB, 2012).

Sağirekmekçi'nin 2015 yılında hazırlamış olduğu tez çalışmasında, 6360 sayılı Yasanın mahalleye dönüşen köyler üzerindeki etkilerini Hatay ili örneği üzerinden ortaya koymuştur. Çalışmada 151 mahalle muhtarı örneklem seçilmiş ve yasa hakkında sorular sorulmuştur. Hatay ilinde 151 eski köy/yeni mahalle muhtarıyla yapılan araştırmada genel olarak köy halkının köy tüzel kişiliğinin mahalleye dönüşmesinden memnun olmadıklarını ve bu durumu olumsuz karşıladıklarını söyleyebiliriz. Örneklemin %70,9 'u hizmetler açısından herhangi bir etkisi olmayacağı görüşündedir (Sağirekmekçi, 2015:110-111).

Kapaklıoğlu'nun 2017'de hazırlamış olduğu “ 6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Etkilerinin Değerlendirilmesi” konulu tez çalışmasında kapatılan köy/yeni mahallede yaşayan 96 kişi üzerinden yapmış olduğu çalışmada Ordu ilinin büyükşehir olmasından %60.4'lük bir kısım kötü oldu cevabını vererek memnun kalmadığını belirtmektedir. Anket yapılan kişilerin sadece %23.9'u yasaya olumlu baktığını, %6.3'ü ise gelecekte iyi olacağını belirtmiştir. Vatandaşların en büyük beklentisinin köy yollarının yapılması olduğu görülmektedir (Kapaklıoğlu, 2017: 40).

Bahadır'ın 2017 yılında hazırlamış olduğu “6360 Sayılı Büyükşehir Yasası'nın Muhtarlıklar Üzerine Sosyo-Ekonomik Etkileri: Vakfıkebir/Trabzon Örneği” konulu tez çalışmasında hizmette yerellik vurgusu yapılmıştır. Çalışmada Vakfıkebir'in 44 mahalle muhtarı örneklem olarak kullanılmıştır. Köylerin kapatılarak en yakın ilçe belediyesine ve büyükşehire bağlanmasının birçok sorunu beraberinde getireceğini öngörmektedir. Köylerin tüzel kişiliğinin kaldırılmasının bu köylerde yaşayan vatandaşların çeşitli haklardan mahrum edildiği, güçlü yapıdan güçsüz yapıya geçildiğini söylemektedir (Bahadır, 2017: 101).

Genç ve Korkın'ın (2017) hazırlamış olduğu “6360 Sayılı Kanun'la Tüzel Kişiliği Kaldırılan Belde Belediyelerinde Halkın Uygulamaya İlişkin Algısı: Atça (Sultanhisar-Aydın) Örneği” makalesinde vatandaşlar ile anket çalışması yapılmış, 6360 sayılı Yasanın tüzel kişiliğine son verilen belde belediyelerine etkilerine ilişkin önemli veriler elde edilmiştir. Katılımcıların %80'i belde belediyelerinin kapatılarak mahalleye dönüştürülmesinden memnun olmadıkları, %59'u kaliteli ve verimli hizmetin sağlanmadığı, %71'i Atça belediyesinin kapatılmasının ardından belediye hizmetlerinde ciddi sorunların olduğunu düşünmektedir (Genç ve Korkın, 2017:89).

Tablo 3.10. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki Köylerin/Beldelerin Mahalleye Dönüştürülmesini Uygun Buluyorum” Sorusunun Yeni Mahallerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	6	6	51
	Uzak	4	4	29
Siyasi parti	CHP	8	8	42
	AKP	1	1	15
	MHP	1	1	23
Nüfus Fazlalığı	Az	5	8	50
	Çok	2	5	30
Yüzölçümü	Dar	3	2	40
	Geniş	7	8	40
Mahalle sayısı	Az	0	1	29
	Çok	10	9	51
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	2	1	37
	Artan	5	8	35
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	2	4	23
	1+Dönem	8	6	56

Katılımcıların vermiş oldukları cevaplara bakıldığında; gelirleri azalan/artan, nüfus az/çok, siyasi parti farklılıkları, yüz ölçümü dar/geniş il merkezine uzak/yakın tüm kriterlerimiz de, 6360 sayılı Kanunla köylerin kapatılması yerine, aynı isimle mahalle kurulmasını uygun bulmadıkları görülmektedir.

“Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile 6360 sayılı yasa ile gelir artış oranı arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 6,109^a olduğu ve anlamlılığının 0,047 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile ilçe belediyelerinin yasa sonrası gelirlerindeki değişim arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür. Geliri artan ilçe belediyelerine bağlı kapatılan köylerde memnuniyet oranının daha fazla olduğu görülmüştür.

Mahalle sayısı kriterimiz ile sorulara verilen cevaplar arasında da anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 7,679^a olduğu ve anlamlılığının 0,022 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 değerinin altında olduğu için ($p < 0,05$) “Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile ilçe belediyelerinin mahalle sayıları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Örneklem seçerken dikkat edilen kriter olan ilçe merkezine uzaklık ile katılımcıların “Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini

uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 9,462^a olduğu ve anlamlılığının 0,048 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 değerinin altında olduğu için ($p < 0,05$) “Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile yeni mahallelerin ilçe merkezine olan uzaklıkları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.11. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki Köylerin/Beldelerin Mahalleye Dönüştürülmesini Uygun Buluyorum” Sorusuyla İlçe Merkezine Uzaklık Arasındaki Anlamlılık Testi

İlçe Merkezine Uzaklık	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
Yakın	4	2	30	36
Orta	5	1	26	32
Uzak	1	7	24	32
PearsonChi-Square	9,462 ^a			100
Anlamlılık	0,048			

“Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerin verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 38,640^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 değerinin altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerin verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “köylerin mahalleye dönüşmesi hizmet etkinliğini azaltmıştır” sorusuna verilen cevaplar arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 43,385^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 değerinin altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “köylerin mahalleye dönüşmesi hizmet etkinliğini azaltmıştır” sorusuna verilen cevaplar arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Katılımcı muhtarların köylerin kapatılıp birer mahalle olmasını uygun bulmadıkları net bir sonuçla görülmektedir. Böylelikle temel hipotezimiz olan “6360 sayılı Kanun ile köylerin kapatılması, yerine yeni mahalleler kurulması idari, hizmet ve yönetsel olarak olumsuz bir gelişmedir” hipotezimiz kısmen sınanmıştır.

Tablo 3.12. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki İl Özel İdarelerinin Kapatılmasını Uygun Buluyorum” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	5	5	5	7
Kısmen Katılıyorum	2	2	2	2
Katılmıyorum	93	93	93	100
Toplam	100	100		

Katılımcıların 3. sorumuza vermiş oldukları cevap % 5’i katılıyorum, %2’si kısmen katılıyorum, %93’ü katılmıyorum olduğu görülmüştür

Tablo 3.13. “Büyükşehir Belediyesi (il) Sınırlarındaki İl Özel İdarelerinin Kapatılmasını Uygun Buluyorum” Sorusunun Yeni Mahallerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	2	1	45
	Uzak	3	1	33
Siyasi parti	CHP	2	2	54
	AKP	1	0	16
	MHP	2	0	23
Nüfus Fazlalığı	Az	4	1	58
	Çok	1	1	35
Yüzölçümü	Dar	4	0	41
	Geniş	1	2	52
Mahalle sayısı	Az	2	0	28
	Çok	3	2	65
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	3	0	37
	Artan	2	1	45
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	5	0	24
	1+Dönem	0	2	68

“Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki il özel idarelerinin kapatılmasını uygun buluyorum” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı muhtarların dönem süreleri arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 36,126^a olduğu ve anlamlılığının 0, 001 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki il özel idarelerinin kapatılmasını uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcı muhtarların görevde bulundukları dönem süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür. Belediyelerin sorumlu oldukları hizmet alanının genişlemesi; buna karşılık özellikle ilçe belediyelerinin ekonomik

gelirlerindeki azalmada göz önünde bulundurulduğunda, hizmet etkinliğinde azalma olduğu görülmektedir. Katılımcı muhtarlarımızın görüşme sırasında; il özel idare döneminde de sorunlarla karşılaştıklarını fakat bu kadar zorlanmadıklarını dile getirdiler.

“Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki il özel idarelerinin kapatılmasını uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerin verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 15,704^a olduğu ve anlamlılığının 0,003 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 değerinin altında olduğu için ($p < 0,05$) “Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki il özel idarelerinin kapatılmasını uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerin verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür. Böylelikle “il özel idarelerin ve mahalli idare birliklerin kapatılması köylere sunulan hizmeti olumsuz etkilemiştir” alt hipotezimiz kısmen doğrulanmıştır.

Kamu hizmetlerinin sunulmasında, belediyelerin yerel seçimlerdeki oy oranlarının etkili olması katılımcıların temel görüşü olmuştur. İl Özel İdarelere proje götürerek işlerini zaman içerisinde yaptırdıklarını, yeni yasayla kapatılan köylerde çıkan oy oranlarının hizmetlerde etkili olduğu, muhtarlarla yapılan görüşmede muhtarların ifade ettiği görüş olmuştur.

Tablo 3.14. “Büyükşehir Belediyesi (İl) Sınırlarındaki Mahalli İdare Birliklerinin Kapatılmasını Uygun Buluyorum” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	3	3	3	4
Kısmen Katılıyorum	1	1	1	1
Katılmıyorum	96	96	96	100
Toplam	100	100		

Ankete katılan katılımcıların 4.sorumuza vermiş oldukları cevabın; %3’ü katılıyorum, %1’i kısmen katılıyorum, %96’sı katılmıyorum olduğu görülmüştür. 6360 sayılı Yasayla köylere sunulacak hizmetlerin büyükşehir ve ilçe belediyelerinin kurmuş oldukları alt birimler eliyle yapılacak olması, mahalli idare birliklerinin kapatılma sebebi olmuştur.

Tablo 3.15. “Büyükşehir Belediyesi (İl) Sınırlarındaki Mahalli İdare Birliklerinin Kapatılmasını Uygun Buluyorum” Sorusunun Yeni Mahallerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	1	1	61
	Uzak	2	0	35
Siyasi parti	CHP	2	1	35
	AKP	0	0	17
	MHP	1	0	24
Nüfus Fazlalığı	Az	2	0	61
	Çok	1	1	35
Yüzölçümü	Dar	2	0	43
	Geniş	1	1	53
Mahalle sayısı	Az	0	0	30
	Çok	3	1	66
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	1	0	39
	Artan	2	0	46
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	1	0	28
	1+Dönem	1	0	24

İlçe belediye gruplarının vermiş oldukları cevaplardan da anlaşıldığı üzere; katılımcı muhtarların mahalli idare birliklerinin kapatılmasına net bir şekilde karşı oldukları anlaşılmaktadır. Yasayla birlikte mahalli idare birliklerinin görevlerini yerine getirecek olan büyükşehir ve ilçe belediyesi arasında yaşanan iş birliği, yetki ve görev konusundaki anlaşmazlık, hizmetlerin verimli kaliteli ve hızlı sunulmasında karşılaşılan zorluklardır. Ayrıca ilçe belediyelerinin yeterli teknik ekipman araç ve gereçten yoksun olması karşılaşılan diğer bir zorluktur. 2016 Mart ayında; Nazilli Belediye Başkanı Haluk Alıcık ile yapılan mülakat görüşmesinde, gelirlerinin azalmasından kaynaklı personel sayısında azalma olduğu, buna karşılık hizmet alanının genişlemiş olmasını dile getirmiştir.

“Büyükşehir belediyesi (İl) sınırlarındaki mahalli idare birliklerinin kapatılmasını uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerin verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 13,194^a olduğu ve anlamlılığının 0,010 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 değerinin altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki mahalli idare birliklerinin kapatılmasını uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerin verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür. Böylelikle “il özel idarelerin ve mahalli idare birliklerin kapatılması köylere sunulan hizmeti olumsuz etkilemiştir” hipotezimiz tamamen doğrulanmıştır.

Tablo 3.16. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin, İmar ve Planlama Bütünlüğü Sağladığını Düşünüyorum” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	83	83	83	84
Kısmen Katılıyorum	1	1	1	1
Katılmıyorum	16	16	16	100
Toplam	100	100		

Ankete katılan katılımcıların 5.soruya vermiş oldukları cevapların; %83’ü katılıyorum, %1’i kısmen katılıyorum, % 16’sı katılmıyorum olduğu görülmektedir.

6360 sayılı Kanunun kamu hizmetlerinin sunumuna etkisi: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi örneği çalışmasında da görüldüğü üzere imar ve planlama bütünlüğü sağladığı fikrine katılanların oranının çok olduğu görülmüştür. Şehrin geleceği ve gelişmesi için ankete katılanların birçoğu planlama konusunda yapılan düzenlemeye olumlu bakmaktadırlar (Genç ve Daşcı, 2016: 24).

Tablo 3.17. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin İmar ve Planlama Bütünlüğü Sağladığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	56	1	6
	Uzak	27	0	10
Siyasi parti	CHP	46	0	12
	AKP	14	0	3
	MHP	23	1	1
Nüfus Fazlalığı	Az	55	0	8
	Çok	28	1	8
Yüzölçümü	Dar	41	0	4
	Geniş	42	1	12
Mahalle sayısı	Az	28	0	2
	Çok	55	1	14
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	34	1	5
	Artan	41	0	7
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	21	1	7
	1+Dönem	61	0	9

“Büyükşehir Belediyesi statüsüne geçilmesinin imar ve planlama bütünlüğü sağladığını düşünüyorum” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile il merkezine uzaklık arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 5,762^a olduğu ve anlamlılığının 0,047 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için (p< 0,05) “büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin imar ve planlama bütünlüğü sağladığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar ile il merkezine uzaklık arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.18. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin Ulaşım Planlamasında Bütünlüğü Sağladığını Düşünüyorum” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	5	5	5	12
Kısmen Katılıyorum	7	7	7	7
Katılmıyorum	88	88	88	100
Toplam	100	100		

Katılımcıların 6.soruya vermiş oldukları cevaplar %5’i katılıyorum, %7’si kısmen katılıyorum, %88’i katılmıyorum olduğu görülmektedir. 6360 sayılı kanun öncesi; köylerde yaşayan vatandaşların ulaşımını kendi birlik araçlarıyla sağladığı, yeni yasanın ulaşım konusunda köylerde bir bütünlük sağlamadığı, katılımcı muhtarların ifade ettiği görüş olmuştur.

Tablo 3.19. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin Ulaşım Planlamasında Bütünlüğü Sağladığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	4	7	52
	Uzak	1	0	36
Siyasi parti	CHP	2	2	54
	AKP	1	2	14
	MHP	2	3	20
Nüfus Fazlalığı	Az	1	3	59
	Çok	4	4	29
Yüzölçümü	Dar	1	3	59
	Geniş	4	4	29
Mahalle sayısı	Az	0	3	27
	Çok	5	4	61
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	2	5	33
	Artan	1	0	47
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	3	1	25
	1+Dönem	4	4	63

“Büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin ulaşım planlamasında bütünlüğü sağladığını düşünüyorum” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile 6360 sayılı Yasa sonrası ilçe belediyelerinin gelirlerindeki değişimle arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 7,115^a olduğu ve anlamlılığının 0,029 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin ulaşım planlamasında bütünlüğü sağladığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar ile 6360 sayılı yasa sonrası ilçe belediyelerinin gelirlerindeki değişimlerin anlamlı olduğu görülmüştür. Ayrıca aynı soru için verilen cevaplar ile ilçe belediyelerin nüfusu arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 5,802^a olduğu ve anlamlılığının 0, 049 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p <$

0,05) “büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin ulaşım planlamasında bütünlüğü sağladığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar ile ilçe belediyelerin nüfusu arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.20. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesi Mahallemizde Altyapı Planlamasında Bütünlük Sağlamamıştır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	87	87	87	100
Kısmen Katılıyorum	2	2	2	2
Katılmıyorum	11	11	11	13
Toplam	100	100		

Anketimizin 7.sorusuna katılımcıların %87’si katılıyorum, %2’si kısmen katılıyorum, %11’i katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Sağirekmekçi (2015: 114) çalışmasında katılımcılara sorulan “altyapı hizmetleri gelişmiştir” sorusuna katılımcıların %78,1’i katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.21. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesi Mahallemizde Altyapı Planlamasında Bütünlük Sağlamamıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	56	1	6
	Uzak	31	5	1
Siyasi parti	CHP	49	1	8
	AKP	15	0	2
	MHP	23	1	1
Nüfus Fazlalığı	Az	57	1	5
	Çok	30	1	6
Yüzölçümü	Dar	42	0	3
	Geniş	30	1	6
Mahalle sayısı	Az	27	0	3
	Çok	60	2	8
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	34	1	5
	Artan	44	1	3
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	23	5	1
	1+Dönem	63	6	1

Tablo 3.22. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin Mahallemizde sunulan Hizmetlerin Maliyetlerini Arttırdığını Düşünüyorum” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	74	74	74,7	100
Kısmen Katılıyorum	6	6	6,1	6,1
Katılmıyorum	19	19	19,2	25,3
Toplam	99	99		

Katılımcıların 8.soruya vermiş oldukları cevapların; %74’7 sinin katılıyorum, %6,1’inin kısmen katılıyorum,%19’2 sinin katılmıyorum olduğu görülmektedir.

Büyükşehir belediyesinin küçük bir arıza için fazladan personel ve kaynak harcadığı, eskiden kendilerinin daha az maliyetle hallettikleri soruna; ulaşım, teknik ekipman gibi giderlerle daha fazla ücret harcandığı görülmektedir. Makro planların büyükşehir tarafından halledilmesinin gerekli olduğu, büyükşehir belediyesinin hizmet alanının il sınırlarına kadar ulaşmasına bu sebepten katılıyorum dedikleri görülmektedir. Katılımcı muhtarlarla yapılan görüşmede; özellikle il ve ilçe merkezine uzak olan mahallelere belli bir ödenek verilmesi gerektiği konusunda ortak fikir söz konusudur. Küçük işler için, büyükşehir belediyesinin ulaşım ve personel gibi kaynaklarını israf etmemesi gerektiği görüşü katılımcıların temel görüşü olmuştur.

Tablo 3.23. “Büyükşehir Belediyesi Statüsüne Geçilmesinin Mahallemizde Sunulan Hizmetlerin Maliyetlerini Arttırdığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	46	5	11
	Uzak	28	1	8
Siyasi parti	CHP	40	5	12
	AKP	14	0	3
	MHP	20	1	4
Nüfus fazlalığı	Az	49	2	11
	Çok	25	4	8
Yüzölçümü	Dar	35	2	7
	Geniş	39	4	12
Mahalle sayısı	Az	25	1	4
	Çok	49	5	15
6360 sayılı yasa ile gelir artış oranı	Azalan	30	2	8
	Artan	37	2	8
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	22	2	5
	1+Dönem	51	4	14

İl merkezine uzak sınıflandırma, katılımcıların %62’sini, yakın katılımcıları ise %37’sini oluşturmaktadır. İl merkezine uzak olan katılımcıların %75,7’si, yakın olan

katılımcıların %74,2'si 6360 sayılı Yasa ile hizmet maliyetlerin azalmadığını öngörmektedir.

İlçe merkezine yakın olan katılımcılar, katılımcıların %36'sını oluşturmaktadır. Yakın olan katılımcıların 71,4'ü katılıyorum, %5,7'si kısmen katılıyorum, %22,9'u katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Orta mesafeli sınıflandırma, katılımcıların %32'lik kısmını oluşturmaktadırlar. Orta mesafeli katılımcıların %81,2'sinin katılıyorum, %6,2'sinin kısmen katılıyorum, %12,5'inin katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Uzak mesafeli katılımcılar örneklemimizin %32'sini oluşturmaktadır. İlçe merkezine uzak olan katılımcıların % 71,9'u katılıyorum, %6,2'si kısmen katılıyorum, %21,9'u katılmıyorum cevabını vermişlerdir.

CHP'ye bağlı katılımcıların %70,2'si, AKP'ye bağlı katılımcıların %82,4'ü, MHP'ye bağlı katılımcıların %80'i hizmet maliyetlerinin azalmadığını söylediği görülmektedir.

Tablo 3.24. “Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı’nın Çalışmalarını Olumlu Bulmaktayım” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	3	3	3	8,0
Kısmen Katılıyorum	5	5	5	5
Katılmıyorum	92	92	92	100
Toplam	100	100		

Katılımcıların 9.soruya vermiş oldukları cevapların %3'ü katılıyorum, %5'i kısmen katılıyorum ve %92'si katılmıyorum olduğu görülmektedir. Aydın ilinde; katılımcı muhtarlar Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKB) tarafından herhangi bir hizmet görmedikleri belirtmiş, yakın tarihlerde Aydın valiliği yapmış olduğu toplantıda YİKB' nin daha aktif rol alacağını duyurmuştur.

Tablo 3.25. “Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı’nın Çalışmalarını Olumlu Bulmaktayım” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	11	5	46
	Uzak	8	1	28
Siyasi parti	CHP	12	5	40
	AKP	3	0	14
	MHP	4	1	20
Nüfus Fazlalığı	Az	11	2	49
	Çok	8	4	25
Yüzölçümü	Dar	7	2	35
	Geniş	12	4	39
Mahalle sayısı	Az	4	1	25
	Çok	15	5	49
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	8	2	30
	Artan	8	2	37
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	5	2	22
	1+Dönem	14	4	51

“Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı’nın çalışmalarını olumlu bulmaktayım” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 17,651^a olduğu ve anlamlılığının 0,024 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “ Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı’nın çalışmalarını olumlu bulmaktayım” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.26. “Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı’nın Çalışmalarını Olumlu Bulmaktayım” Sorusu ile Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	0	0	1	1
35-44	1	4	11	16
45-54	1	1	49	51
55-64	1	0	23	24
65+	0	0	8	8
Pearson’s Test Chi-Square	17,651 ^a			100
p	0,024			

Tablo 3.27. “Büyükşehir Belediyesi Statüsünün Yönetici-Vatandaş İlişkilerini Güçlendirdiğini Düşünüyorum” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	57	57	57	100
Kısmen Katılıyorum	3	3	3	3
Katılmıyorum	40	40	40	40
Toplam	100	100		

Katılımcıların 10.sorumuza vermiş oldukları cevapların %57’sinin katılıyorum, %3’ünün kısmen katılıyorum, %40’ının katılmıyorum olduğu görülmektedir. Vatandaşlar eski

modelde sadece muhtarla irtibatlı konumdayken, yeni yasayla diğer alt birim yöneticileriyle, ilçe belediyesi ve büyükşehir belediyeleriyle ilişkili olmak zorunda kalmıştır. Ayrıca belediyelerin görev ve sorumluluklarının artmasının da yönetici-vatandaş ilişkisinde etkisi olduğu söylenebilir.

Tablo 3.28. “Büyükşehir Belediyesi Statüsünün Yönetici-Vatandaş İlişkilerini Güçlendirdiğini Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	36	3	24
	Uzak	21	0	16
Siyasi parti	CHP	30	1	27
	AKP	12	0	5
	MHP	15	2	8
Nüfus Fazlalığı	Az	40	2	21
	Çok	17	1	19
Yüzölçümü	Dar	29	2	14
	Geniş	28	1	26
Mahalle sayısı	Az	22	1	7
	Çok	35	2	33
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	25	1	14
	Artan	29	2	17
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	12	0	17
	1+Dönem	39	3	21

Katılımcıların bağlı oldukları belediyelerin sahip olduğu nüfusa baktığımızda; nüfusun az olduğu belediyelere bağlı katılımcıların daha fazla yönetici- vatandaş ilişkilerinde gelişme olduğunu düşündüğü söylenebilir. Nüfusu az gruplandırma içerisinde yer alan katılımcı yüzdesi %63’tür. Bu grup içerisinde yer alan katılımcıların %63,5’i katılıyorum cevabını vermişlerdir. Nüfusu fazla olan belediyelere bağlı katılımcı yüzdesi %37’dir. Bu grup içerisinde yer alan katılımcıların %45,9’u katılıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.29. “Büyükşehir Belediyesi Düzenlemesiyle Yeni ilçelerin Kurulması Olumlu Olmuştur” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	84	84	84	100
Kısmen Katılıyorum	7	7	7	7
Katılmıyorum	9	9	9	91
Toplam	100	100		

Anketimize katılan katılımcılar 11. sorumuza %84’ü katılıyorum, %7’si kısmen katılıyorum, %9’u katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.30. “Büyükşehir Belediyesi Düzenlemesiyle Yeni ilçelerin Kurulması Olumlu Olmuştur” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	49	5	9
	Uzak	35	2	0
Siyasi parti	CHP	51	3	4
	AKP	12	3	2
	MHP	21	1	3
Nüfus Fazlalığı	Az	55	5	3
	Çok	29	2	6
Yüzölçümü	Dar	40	3	2
	Geniş	44	4	7
Mahalle sayısı	Az	25	3	2
	Çok	59	4	7
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	31	4	5
	Artan	45	2	1
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	24	2	3
	1+Dönem	59	5	6

“Büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle yeni ilçelerin kurulması olumlu olmuştur” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile il merkezine uzaklık arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 6,284^a olduğu ve anlamlılığının 0,043 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle yeni ilçelerin kurulması olumlu olmuştur” sorusuna verilen cevaplar ile il merkezine uzaklık arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Yeni kurulmuş ilçe olan Efeler ilçe belediyesine bağlı 12 katılımcı arasından %66,7’si katılıyorum, %8,3’ü kısmen katılıyorum, %25’i ise katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.31. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahallemizde Sunulan Yerel Hizmetlerde Verimliliğin Arttığını Düşünüyorum” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	24	24	24	32
Kısmen Katılıyorum	8	8	8	8
Katılmıyorum	68	68	68	100
Toplam	100	100		

Katılımcıların anketimizin 12.sorusuna vermiş oldukları cevapların; %24’ünün katılıyorum, %8’inin kısmen katılıyorum, %68’inin katılmıyorum olduğu görülmektedir.

Tablo 3.32. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahallemizde Sunulan Yerel Hizmetlerde Verimliliğin Arttığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	11	6	46
	Uzak	13	2	22
Siyasi parti	CHP	12	8	34
	AKP	5	0	12
	MHP	7	0	18
Nüfus Fazlalığı	Az	12	7	44
	Çok	12	1	24
Yüzölçümü	Dar	9	2	34
	Geniş	15	6	34
Mahalle sayısı	Az	5	1	24
	Çok	19	7	44
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	13	0	5
	Artan	8	7	33
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	7	5	17
	1+Dönem	17	3	50

“Büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerde verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile 6360 sayılı Yasa sonrası ilçe belediyelerinin değişen gelirleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 8,130^a olduğu ve anlamlılığının 0,017 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerde verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar ile 6360 sayılı Yasa sonrası ilçe belediyelerinin değişen gelirleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür. 6360 sayılı Yasa ile; gelirlerinde azalma olan belediyelere bağlı olan muhtarlarımızın, kamu hizmetlerinden gelirleri artan ilçe belediyelerine bağlı muhtarlardan daha az memnun oldukları görülmüştür.

“Büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerde verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların muhtarlık dönem süreleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 23,742^a olduğu ve anlamlılığının 0,049 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerde verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar ile muhtarlık dönem süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerde verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 29,435^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerde verimliliğin arttığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.33. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahallemizde Sunulan Yerel Hizmetlerde Verimliliğin Arttığını Düşünüyorum” Sorusu ile Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	0	0	1	1
35-44	3	0	13	16
45-54	13	3	35	51
55-64	4	1	19	24
65+	4	4	0	8
Pearson's Test Chi-Square	29,435 ^a			
p	0,000			

Tablo 3.34. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahalle Halkının Yerel Kamu Hizmetlerine Ulaşımı Kolaylaşmıştır” Sorusunun analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	54	%54	54	67
Kısmen Katılıyorum	13	13	13	13
Katılmıyorum	33	33	33	100
Toplam	100	100		

Katılımcılar anketimizin 13.sorusuna %54'ü katılıyorum, %13'ü kısmen katılıyorum, %33'ü katılmıyorum olarak cevap verdiği görülmektedir.

Tablo 3.35. “Büyükşehir Düzenlemesine Geçtikten Sonra Mahalle Halkının Yerel Kamu Hizmetlerine Ulaşımı Kolaylaşmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	37	9	17
	Uzak	17	4	16
Siyasi parti	CHP	28	9	21
	AKP	11	1	5
	MHP	15	3	7
Nüfus Fazlalığı	Az	20	3	7
	Çok	34	10	26
Yüzölçümü	Dar	25	8	12
	Geniş	29	5	21
Mahalle sayısı	Az	20	3	7
	Çok	34	10	26
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	24	3	13
	Artan	25	8	15
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	10	2	17
	1+Dönem	43	12	16

İl merkezine yakın katılımcıların %58,7’i, uzak olan katılımcıların %45,9’u katılıyorum cevabını vermiştir. İl merkezine uzaklığın artması memnuniyet oranını olumsuz olarak etkilemektedir. Yasayla birlikte geliri azalan belediyelere bağlı katılımcıların %60’ı, geliri artan katılımcıların % 52,1’i katılıyorum cevabını vermiştir. Mahalle sayısı az olan ilçe belediyelerine bağlı katılımcıların %66,7’si ve fazla mahalleye sahip grupta yer alan katılımcıların %48,6’sı katılıyorum cevabını vermiştir. Nüfus grubumuzda; nüfusu az sınıflandırmasında yer alan katılımcılarımızın %57,1’i, nüfusu fazla sınıflandırmasında yer alan katılımcılarımızın %48,6’sı katılıyorum cevabını vermiştir. Katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin mevcut siyasi partisine bakacak olursak, CHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %48,3’ü, AKP’li belediyelere bağlı katılımcıların %64,7’si, MHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %60’ı katılıyorum cevabını vermiştir. Katılmıyorum cevaplarına baktığımızda sorumuza katılmıyorum cevabını verenlerin %63,6 ’sı CHP’li belediyelere bağlı katılımcılarımızdan gelmiştir.

Tablo 3.36. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Yazışmaları/Bürokrasiyi Artırdığını Düşünüyorum” Sorusunun analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	10	10	10	11
Kısmen Katılıyorum	1	1	1	1
Katılmıyorum	89	89	89	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 14.sorusuna katılımcıların %10’unun katılıyorum, %1’inin kısmen katılıyorum, %89’unun katılmıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Yasanın katılımcı muhtarlar gözünden yazışmaları ve bürokrasiyi arttırmadığı net bir şekilde görüldüğü söylenebilir. Yasanın yeni olması, özellikle kapatılan köylerde uygulamaların işleyişi, prosedürün açıklanması gibi konularda yazışmaların fazla olması olası bir sonuçtur. Fakat 6360 sayılı Yasa öncesinde yapılacak yatırımlar, muhtarların proje hazırlatması ve hazırlanan projenin kabul edilmesi, ödenek ayrılması gerekliliği vardı. Bir kısım bürokratik engeller söz konusuydu. Yeni yasayla birlikte, belediyelerin daha fazla yetkiyle donatılması sonucu bürokratik engelleri ortadan kaldırdığı gözlenmektedir.

Sağirekmekçi'nin 2015 yılında hazırlamış olduğu tez çalışmasında, muhtarların sorunlarını ve taleplerini ilçe belediyesi ve büyükşehir belediyesine iletme şekillerini ve bu taleplerin yerine getirilip getirilmediği araştırılmıştır. Sonuç olarak; taleplerini %33'ünün şahsen, %29,9'unun telefon, %19,9'unun dilekçe, %14'ünün bölge sorumluları ve %3,3'ünün ise; Belediye Başkanı'na doğrudan ilettikleri görülmektedir. Taleplerin yerine getirilip getirilmediğine bakıldığında %78,9'unun yerine getirilmediğini, %21,1'inin yerine getirildiği görülmektedir. Bu durum yasanın yazışmaları ve kırtasiyeciliği azaltan bir özellik gösterdiğini söyleyebiliriz. Çalışmada sözlü taleplerin yerine getirilmeme sebepleri olarak da farklı siyasi görüşte olmaları, yapılan toplantılara katılım gösterilmemesi ve belediye başkanlarını şahsen aramamaları gösterilmiştir (Sağirekmekçi, 2015:107).

Tablo 3.37. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Yazışmaları/Bürokrasiyi Artırdığını Düşünüyorum” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	5	1	57
	Uzak	5	0	32
Siyasi parti	CHP	6	0	52
	AKP	1	1	15
	MHP	3	0	22
Nüfus Fazlalığı	Az	7	1	55
	Çok	3	0	34
Yüzölçümü	Dar	4	1	40
	Geniş	6	0	49
Mahalle sayısı	Az	5	1	24
	Çok	5	0	65
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	5	1	34
	Artan	5	0	43
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	3	0	26
	1+Dönem	6	0	63

İl merkezine yakın belediyelere bağlı katılımcıların % 90,5'i, uzak belediyelere bağlı katılımcıların %86,5'i katılmıyorum cevabını vermiştir. Geliri azalan belediyelere bağlı katılımcıların %85'i, artan belediyelere bağlı katılımcıların % 89,6'sı katılmıyorum cevabını

vermiştir. İlçe belediyelerindeki mahalle sayısına göre ise; az gurubunda yer alan katılımcıların % 80'i, çok grubunda yer alan katılımcıların %92,9'ı katılmıyorum cevabını vermiştir.

“Büyükşehir statüsüne geçilmesinin yazışmaları/bürokrasiyi artırdığını düşünüyorum” sorusuna; katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların muhtarlık dönem süreleri arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 27,224^a olduğu ve anlamlılığının 0,018 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir statüsüne geçilmesinin yazışmaları/bürokrasiyi artırdığını düşünüyorum” sorusuna verilen cevaplar ile muhtarlık dönem süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.38. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Ardından Gelen Su Faturalarına Şikâyetler Artmıştır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	45	45	45	45
Kısmen Katılıyorum	0	0	0	0
Katılmıyorum	55	55	55	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 15.sorusuna katılımcıların %45'i katılıyorum, %55'i katılmıyorum cevabını vermiştir. Kısmen katılıyorum cevabını hiçbir katılımcı tercih etmemiştir.

Tablo 3.39. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Ardından Gelen Su Faturalarına Şikâyetler Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	29	34
	Uzak	16	21
Siyasi parti	CHP	25	33
	AKP	11	6
	MHP	9	16
Nüfus Fazlalığı	Az	29	34
	Çok	16	21
Yüzölçümü	Dar	18	27
	Geniş	27	28
Mahalle sayısı	Az	14	16
	Çok	31	39
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	17	23
	Artan	22	26
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	16	13
	1+Dönem	29	41

“Büyükşehir statüsüne geçilmesinin ardından gelen su faturalarına şikâyetler artmıştır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile kapatılan köylerin ilçe

merkezine olan uzaklıkları arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 8,488^a olduğu ve anlamlılığının 0,014 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir statüsüne geçilmesinin ardından gelen su faturalarına şikâyetler artmıştır” sorusuna verilen cevaplar ile kapatılan köylerin ilçe merkezine olan uzaklıkları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.40. “Büyükşehir Statüsüne Geçilmesinin Ardından Gelen Su Faturalarına Şikâyetler Artmıştır” Sorusuna Verilen Cevaplar İle Katılımcıların İlçe Merkezine Uzaklığı Arasındaki Anlamlılık Testi

Mahallelerin ilçe merkezine uzaklığı	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
Yakın	14 %38,9	0 %0	22 %61,1	36 %100
Orta	10 %31,2	0 %0	22 %68,2	32 %100
Uzak	21 %65,6	0 %0	11 %34,4	32 %100
Toplam	45	0	55	100
PearsonChi-Square	8,488 ^a			
P	0,014			

Tablo 3.41. “Köyden Dönüşen Mahallelerde Ulaşımla Alakalı Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	2	2,0	2,0	2
Kısmen Katılıyorum	0	0	0	0
Katılmıyorum	98	98	98	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 16.sorusuna katılımcılarımızın %2’si katılıyorum cevabını verirken, %98’i katılmıyorum cevabını vermiştir. Katılımcı muhtarların ulaşım ile alakalı bir sorun yaşamadıkları verilen cevaplarda görülmektedir. Ayrıca yeni mahallelerde yasa öncesi ulaşım uygulamalarına olduğu gibi devam edilmektedir.

Tablo 3.42. “İlçe Belediyelerinin Sorumluluk Sahasının Genişlemesi Hizmet Sunumunda Aksamalara Neden Olmaktadır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	93	93	93	93
Kısmen Katılıyorum	0	0	0	0
Katılmıyorum	7	7	7	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 17. sorusuna katılımcıların %93’ü katılıyorum, %7’si katılmıyorum cevabını vermiştir. Kısmen katılıyorum cevabını hiçbir katılımcı tercih etmemiştir.

2016 Mayıs ayında 6360 sayılı Yasanın ilçe belediyelerine etkisi bağlamında seminer çalışması için Nazilli Belediye Başkanı Haluk Alıcık ile mülakat görüşmesi yapılmıştır. Yasa hakkında fikir ve görüşleri alınmış, yasanın Nazilli ilçesine etkisi araştırılmıştır. Nazilli’de belediye başkanı olarak ikinci dönemini yaşayan Haluk Alıcık, MHP’den aday olarak girdiği 2009 yerel seçimleri sonucu başkanlık görevini almıştır.

Soru: “ *Sayın Başkanım 6360 sayılı Kanunu ilçeniz için uygun buluyor musunuz?* ”

“6360 sayılı Kanuna bütün olarak karşı bir belediye başkanıyım ve yasanın olumlu bir tarafını görmüyorum. Eskiden 24 km mesafede ilçe sınırında hizmet ederken, şimdi ise 832 km sınırdaki halka hizmet etmek zorundayım. Kanunun bana vermiş olduğu kaynağa bakacak olursak çok büyük bir çelişki söz konusu.”

Soru: “ *İlçenizde yaşayan halk, büyükşehir ilçe belediyesine dönüşümden memnun mu ?* ”

“Vatandaş, genel olarak bakıldığında hizmetten çok memnuniyetsiz. Denizli, Muğla, Manisa ve Aydın gibi il ve onların ilçeleri bu yasaya hazır değildir. İlçe belediyelerin Büyükşehir Belediyesi’ne bağımlılığı artı, Büyükşehir Belediye Başkanı’nın iki dudağı arasında çıkacak kelimeye bakıyoruz. Büyükşehir gelirse hizmet verilecek, gelmezse hizmet verilmeyecek. Fakat her ay ortalama İller Bankasından 2 milyon lira kaynağımız kesiliyor. Bunun yanında su, ruhsat ve diğer kaynaklarımızdan kesintiler oluyor. Parklar ve yollar üzerinde her büyükşehir belediyesinin uygulamaları farklı. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi 30 dönüm üzerinde parkların kendisine ait olduğunu söylüyor. Aydın Büyükşehir Belediyesi 4 dönüm üzerindeki parkların kendisine ait olduğunu söylerken, Manisa Büyükşehir Belediyesi ise 35 dönüm üzerindeki parkların kendisine ait olduğunu söylüyor. Yasa açık bu konularda, büyükşehir belediyeleri mecliste almış oldukları karara göre uygulama yapıyor. Bu yüzden belirsizlikler çok fazla.

Soru: *6360 sayılı Kanunun gerekçeleri göz önünde bulunduğunda geçen 2 yıllık süreçte kanunu nasıl yorumlarsınız?*

“Köylere gittiğinizde görüyorsunuz ki, büyükşehir statüsüne geçildiği için çok pişmanlar. Mahalleye dönüşecek olan köylerde emlak vergisi vs gibi ek maliyetler yüklenildiği zaman asıl sorunu o zaman yaşayacağız. Proje, alt yapı, plan bütünlüğü gibi gerekçeler kesinlikle yok. Yaşanılan sorunların parti ile bir alakası yok. Yapılan tek şey 30

tane büyük hakimiyet ve yetki verilen astığım astık modeli büyükşehir belediye başkanları ortaya çıkardı. AKP'li belediye yine AKP'li belediyeye karşı aynı davranışı sergiliyor. Çaprazlamasını siz düşünün. Belediyemizin mali özerkliği kalmadı. Büyükşehir olan Aydın'ın en büyük ilçesi olan Nazilli'nin 2 yıldan beri yalnızca su ve İller Bankası'ndan kesilen parası 50 milyonun üzerinde. Büyükşehir ilçe belediyesi olmasaydım gelmesi gereken miktar 2016 Mart ayı itibariyle 4 milyon 215 bin Türk Lirasıydı. Bu paranın 421.000 lirası ASKİ'ye gidiyor. ASKİ'nin bu zamana kadar herhangi bir yatırımı yoktur. 1.686.000 lirası büyükşehir belediyesine gidiyor. 2.500.000 bize kalıyor. Bu miktarlar il düzeyinde olan bir belediyeye ayrılan kaynak. Burada ki vatandaşa bu mağduriyeti yaşatamazsınız. Bu yasa, iktidar partisine sıkıntı çıkaracaktır. Ekonomik olarak hiç rahat değiliz, daha önce hiçbir borcumuz yoktu, hatta devletin yapması gereken işleri bile ben yapıyordum. Ağız diş sağlığı, huzurevi, 6 cami, fen lisesi, meslek lisesi, 60.000 m2 taş döşedim. Şuan vergisini, personelinin SGK'sını ödeyemeyen bir belediye başkanı oldum. Muğla'nın 50.000 nüfusu varken, Fethiye'nin 150.000 nüfusu var. Muğla büyükşehir belediyesi olurken, Fethiye küçük bir belediye oldu. 2000'nin altında olan beldelerin kapatılmasını doğru buluyorum. Daha merkezîyetçi bir yapı söz konusudur. Büyükşehir belediye başkanları buna hizmet ediyor. Personel konusunda sıkıntı yaşıyoruz. 900 üzerinde olan temizlik işçimiz tasarrufa gidildiği için 600'e indirildi. Mağduriyeti yine halk yaşadı. Ayrıca Nazilli'nin büyük bir ilçe olduğunu, bütçemizin azaldığını ve hizmet alanımızın genişlediğini de unutmamak gerek. Asgari ücretin arttırılması ve mevcut iktidarın bu konuda işverene yapacağı yardım 4 ay bitti hala bir yardım alamadık. Personelimizin maaşlarını biz veriyoruz. Taşeron yasası ile ilgili olarak Belediye Birliği'nde yönetim bölümünde olduğum için parti başkanlarıyla görüşeceğiz. Birçok belediye ekonomik krizin eşiğindedir. 6360 sayılı Yasaya ek düzenlemelerin, nüfus ölçeğinin ve sınırların göz önünde bulunularak kaynakların tekrar düzenlenmesi gerekiyor. Ayrıca seçilmiş bir belediye başkanı olarak, 6360 sayılı Yasayla büyükşehir belediyelerinin altında eziliyoruz. Yapılacak yatırımlar, ya da benim yapmış olduğum yatırımlara ödeneklerimiz Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından çıkmıyor. Belediyemizin binlik ödeneği 2 aydan beri meclis kararından çıkmadı, bekletiliyoruz. Böyle durumlarda ekonomik olarak sıkıntıya düşmemiz, yaptığımız kamu hizmetinde aksamalara neden oluyor. 6360 sayılı Kanun hızlı ve kaliteli kamu hizmeti anlayışından uzak. Yasa hakkında görüşlerimi toparlarken yasa en çok vatandaşımızı mağdur ediyor. Büyükşehir adaptasyon sorunları illaki yaşanacaktı fakat yaşanan bu olumsuzluklar, anlaşmazlıklar ve halkın mağduriyeti adaptasyon sürecini zora sokmuştur.

Yasa koyucunun ek düzenlemelerle görev ve mali kaynak dağılımını yeniden düzenlenmesi gerekiyor”.

Tablo 3.43. “İlçe Belediyelerinin Sorumluluk Sahasının Genişlemesi Hizmet Sunumunda Aksamalara Neden Olmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	58	0	5
	Uzak	35	0	2
Siyasi parti	CHP	53	0	5
	AKP	16	0	1
	MHP	24	0	1
Nüfus Fazlalığı	Az	58	0	5
	Çok	35	0	2
Yüzölçümü	Dar	42	0	3
	Geniş	51	0	4
Mahalle sayısı	Az	30	0	0
	Çok	63	0	7
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	38	0	2
	Artan	43	0	5
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	29	0	0
	1+Dönem	63	0	7

“İlçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı muhtarların dönem süreleri arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 23,098^a olduğu ve anlamlılığının 0,018 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,002 altında olduğu için ($p < 0,05$) “ilçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile muhtarlık dönem süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“İlçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 41,681^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,002 altında olduğu için ($p < 0,05$) “ilçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.44. “İlçe Belediyelerinin Sorumluluk Sahasının Genişlemesi Hizmet Sunumunda Aksamalara Neden Olmaktadır” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	1	0	0	1
35-44	16	0	0	16
45-54	49	0	2	51
55-64	24	0	0	24
65+	3	0	5	8
Pearson's Test Chi-Square	41,681 ^a			
p	0,000			

İlçe belediyelerin sorumluluk sahasının genişlemiş olması özellikle 6360 sayılı Yasayla gelirlerinde azalma meydana gelen ilçe belediyelerine bağlı mahallelerde daha fazla sorun teşkil etmektedir. 6360 sayılı Yasayla gelirlerinde azalma meydana gelen ilçe belediyelerine bağlı katılımcıların %95'inin katılıyorum cevabını verdiği, gelirinde artış meydana gelen ilçe belediyelerine bağlı katılımcılarda da bu oranın %89,6 olduğu görülmektedir.

“İlçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile “köylerin mahalleye dönüşmesi hizmet etkinliğini azaltmıştır” sorusuna verilen cevaplar arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 12,528^a olduğu ve anlamlılığının 0,002 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 değerinin altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “ilçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır” sorusuna verilen cevaplar arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“İlçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile “büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerde verimliliğin arttığını düşünüyorum.” sorusuna verilen cevaplar arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 10,620^a olduğu ve anlamlılığının 0,005 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 değerinin altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” sorusuna verilen cevaplar ile “ilçe Belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır” sorusuna verilen cevaplar arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Böylelikle “ İlçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemiş olması, kapatılan köylerde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” hipotezimiz doğrulanmıştır.

Tablo 3.45. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle, Bağlı Olduğumuz İlçe Belediyelerinin Büyükşehir Belediyesine Bağımlılığı Artmıştır” Sorusunun analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	83	83	83,8	91,9
Kısmen Katılıyorum	8	8	8,1	8,1
Katılmıyorum	8	8	8,1	100
Toplam	99	99		

Anketimizin 18.sorusuna katılımcılarımızın %83,8’inin katılıyorum, %8,1’inin kısmen katılıyorum, %8,1’nin katılmıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo 3.46. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle, Bağlı Olduğumuz İlçe Belediyelerinin Büyükşehir Belediyesine Bağımlılığı Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	50	6	6
	Uzak	33	2	2
Siyasi parti	CHP	50	2	5
	AKP	12	3	2
	MHP	21	3	1
Nüfus Fazlalığı	Az	51	5	7
	Çok	32	3	1
Yüzölçümü	Dar	37	5	3
	Geniş	32	3	1
Mahalle sayısı	Az	25	4	1
	Çok	58	4	8
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	34	4	2
	Artan	40	2	6
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	24	4	0
	1+Dönem	58	4	7

“Büyükşehir yönetimine geçilmesiyle, bağlı olduğumuz ilçe belediyelerinin büyükşehir belediyesine bağımlılığı artmıştır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 15,285^a olduğu ve anlamlılığının 0,018 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir yönetimine geçilmesiyle, bağlı olduğumuz ilçe belediyelerinin büyükşehir belediyesine bağımlılığı artmıştır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.47. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle, Bağlı Olduğumuz İlçe Belediyelerinin Büyükşehir Belediyesine Bağımlılığı Artmıştır” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların eğitim durumu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
İlkokul	64 %83,1	6 %7,8	7 %9,1	77 %100
Ortaokul	9 %100	0 %0	3 %33,3	9 %100
Lise	10 %83,3	2 %16,7	5 %41,7	12 %100
Üniversite	0 %0	0 %0	1 %100	1 %100
PearsonChi-Square	15,285 ^a			99
P	0,18			

Tablo 3.48. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle İlçe Belediyelerinin Temsil İmkânı Azalmıştır (Temsil Adaletsizliği)” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	86	86	86	97
Kısmen Katılıyorum	11	11	11	11
Katılmıyorum	3	3	3	100
Toplam	99	99		

Anketimizin 19.sorusuna, katılımcıların %86’sı katılıyorum, %11’i kısmen katılıyorum, %3’ünün katılmıyorum cevabı verdiği görülmektedir.

Tablo 3.49. “Büyükşehir Yönetimine Geçilmesiyle, İlçe Belediyelerinin Temsil İmkânı Azalmıştır (Temsil Adaletsizliği)” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	54	7	2
	Uzak	32	4	1
Siyasi parti	CHP	49	7	2
	AKP	15	2	0
	MHP	22	2	1
Nüfus Fazlalığı	Az	53	9	1
	Çok	33	2	2
Yüzölçümü	Dar	40	5	0
	Geniş	46	6	3
Mahalle sayısı	Az	23	7	0
	Çok	33	2	2
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	34	4	2
	Artan	41	6	1
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	23	7	0
	1+Dönem	63	4	3

“Büyükşehir yönetimine geçilmesiyle ilçe belediyelerinin temsil imkanı azalmıştır (temsil adaletsizliği)” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı muhtarların dönem süreleri arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin

23,632^a olduğu ve anlamlılığının 0, 049 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,002 altında olduğu için ($p < 0,05$) “Büyükşehir yönetimine geçilmesiyle ilçe belediyelerinin temsil imkânı azalmıştır (temsil adaletsizliği)” sorusuna verilen cevaplar ile muhtarlık dönem süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir yönetimine geçilmesiyle ilçe belediyelerinin temsil imkânı azalmıştır (temsil adaletsizliği)” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı oldukları belediyelerin mahalle sayısı arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 7,646^a olduğu ve anlamlılığının 0,022 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir yönetimine geçilmesiyle ilçe belediyelerinin temsil imkânı azalmıştır (temsil adaletsizliği)” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı oldukları belediyelerin mahalle sayısı arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.50. “Büyükşehir Düzenlemeleri Sonrasında Halkın Altyapı Konusundaki Şikâyetleri Artmıştır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	49	49	49	50
Kısmen Katılıyorum	1	1	1	1
Katılmıyorum	50	50	50	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 20.sorusuna, katılımcıların verdiği cevapların %49’unun katılıyorum, %1’inin kısmen katılıyorum, %50’sinin katılmıyorum olduğu görülmüştür. Katılımcıların sorumuz için net bir sonuç vermediği gözlenmektedir. Örneklemimiz içerisinde yer alan bazı mahalleler 6360 sayılı yasa yürürlüğe girmeden önce köy tüzel kişilikleri varken alt yapılarını il özel idare tarafından yapıldığı, bu sebepten alt yapı konusunda şikâyet yaşamadığı görülmektedir. Alt yapısı yetersiz olan mahallelerin bu durumdan şikâyetçi olduğu görülmektedir.

Tablo 3.51. “Büyükşehir Düzenlemeleri Sonrasında Halkın Altyapı Konusundaki Şikâyetleri Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	35	0	28
	Uzak	14	1	22
Siyasi parti	CHP	22	0	36
	AKP	10	1	6
	MHP	17	0	8
Nüfus Fazlalığı	Az	34	1	28
	Çok	15	0	22
Yüzölçümü	Dar	27	1	17
	Geniş	22	0	33
Mahalle sayısı	Az	21	1	8
	Çok	28	0	42
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	23	1	16
	Artan	22	0	26
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	15	0	15
	1+Dönem	34	1	35

“Büyükşehir düzenlemeleri sonrasında halkın altyapı konusundaki şikâyetleri artmıştır” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı oldukları belediyelerin mahalle sayısı arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 10,857^a olduğu ve anlamlılığının 0,004 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) büyükşehir düzenlemeleri sonrasında halkın altyapı konusundaki şikâyetleri artmıştır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı oldukları belediyelerin mahalle sayısı arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir düzenlemeleri sonrasında halkın altyapı konusundaki şikâyetleri artmıştır” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı oldukları ilçe belediyelerin mevcut siyasi partisi arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 12,554^a olduğu ve anlamlılığının 0,014 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemeleri sonrasında halkın altyapı konusundaki şikâyetleri artmıştır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı oldukları ilçe belediyelerin mevcut siyasi partisi arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.52. “Büyükşehir Düzenlemesi Sonrasında Mahallemizde Ulaşım Şikâyetleri Artmıştır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	8	8	8	8
Kısmen Katılıyorum	0	0	0	0
Katılmıyorum	92	92	92	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 21.sorusuna katılımcıların %8'i katılıyorum, %92'si katılmıyorum cevaplarını vermiştir. Kısmen katılıyorum cevabını hiçbir katılımcı muhtarımız cevaplamamıştır. Yasayla birlikte vatandaşların talep ve beklentilerinin artmasına karşılık, bunun şikâyetleri arttıran bir faktör olarak karşımıza çıkmadığını söyleyebiliriz.

Tablo 3.53. “Büyükşehir Düzenlemesi Sonrasında Mahallemizde Ulaşım Şikâyetleri Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	57	0	0
	Uzak	35	0	2
Siyasi parti	CHP	3	0	55
	AKP	1	0	16
	MHP	4	0	21
Nüfus Fazlalığı	Az	6	0	57
	Çok	2	0	35
Yüzölçümü	Dar	6	0	39
	Geniş	2	0	53
Mahalle sayısı	Az	29	0	1
	Çok	63	0	7
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	37	0	3
	Artan	43	0	5
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	2	0	27
	1+Dönem	6	0	64

Grup tablosunu incelediğimizde her kriterde yer alan katılımcılarımızın net cevap verdiğini, yeni yasanın kapatılan mahallelerde ulaşım konusunda şikâyetleri arttıran bir faktör olarak karşımıza çıkmadığını görmekteyiz. İl merkezine yakın grupta yer alan katılımcıların %90,5'i, uzak grubunda yer alan katılımcıların %94,6'sı katılmıyorum cevabını vermiştir. 6360 sayılı yasayla gelirleri azalan belediyelere bağlı katılımcılara baktığımızda %92,5'si, artan gruptaki katılımcıların %89,6'sı katılmıyorum cevabını vermiştir. İlçe merkezine yakın mesafeli katılımcıların % 91,7'sinin, orta mesafeli katılımcıların %96,9'unun, uzak mesafeli katılımcıların %87,5'inin katılmıyorum cevabını verdiğini görmekteyiz. Katılmıyorum oranının en düşük çıktığı gruplamamızı, MHP'li ilçe belediyesine bağlı katılımcıların oluşturduğunu görüyoruz. CHP'li belediyelerde %94,8, AKP'li belediyelerde %94,1, MHP'li belediyelerde ise %84'tür.

Tablo 3.54. “Büyükşehir Düzenlemesi Sonrasında Mahallemizde İmar Düzenlemeleri Konusundaki Şikâyetler Artmıştır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	61	61	61	71
Kısmen Katılıyorum	10	10	10	10
Katılmıyorum	29	29	29	100
Toplam	100	100		

Katılımcıların anketimizin 22. sorusuna %61'i katılıyorum, %10'u kısmen katılıyorum, %29'u katılmıyorum cevabını verdiklerini görüyoruz.

Tablo 3.55. “Büyükşehir Düzenlemesi Sonrasında Mahallemizde İmar Düzenlemeleri Konusundaki Şikâyetler Artmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	36	6	21
	Uzak	25	4	8
Siyasi parti	CHP	33	8	17
	AKP	14	1	2
	MHP	14	1	2
Nüfus Fazlalığı	Az	41	7	15
	Çok	20	3	14
Yüzölçümü	Dar	30	6	9
	Geniş	31	4	20
Mahalle sayısı	Az	23	3	4
	Çok	38	7	25
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	26	3	11
	Artan	27	6	15
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	18	5	6
	1+Dönem	42	5	23

İl merkezine yakın katılımcıların %57,1'i, uzak katılımcıların %67,6'sı yasayla birlikte imar ve düzenlemeden kaynaklı, vatandaşların şikâyetlerinin arttığını söylemektedir. CHP'li belediyelere bağlı katılımcıların % 56,9'u, AKP'li belediyelere bağlı katılımcıların % 82,4'ü, MHP'ye bağlı katılımcıların % 56'sı sorumuza katılıyorum cevabı vermiştir. AKP'li belediyelere bağlı kapatılan köylerde daha fazla şikâyetin olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 3.56. “Büyükşehir Düzenlemesiyle Büyükşehir Belediyesi İle Aramızda Koordinasyon Sorunları Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	58	58	58	65
Kısmen Katılıyorum	7	7	7	7
Katılmıyorum	35	35	35	100
Toplam	100	100		

Katılımcıların anketimizin 23.sorusuna, %58'inin katılıyorum, %7'sinin kısmen katılıyorum, %35'inin katılmıyorum cevaplarını verdiğini görmekteyiz. Yaşanılan koordinasyon sorunlarının kaynağının; yasanın yeni olması, eski dönemde muhtarlık yapmış katılımcıların yaşamış olduğu adaptasyon sorunları olduğu görülmektedir. Ayrıca, ilçe belediyeleri ve büyükşehir belediyesi arasında yaşanan koordinasyon sorunlarının kapatılan köy ve beldelere de yansıdığını söyleyebiliriz.

Tablo 3.57. “Büyükşehir Düzenlemesiyle Büyükşehir Belediyesi İle Aramızda Koordinasyon Sorunları Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	37	7	19
	Uzak	21	0	16
Siyasi parti	CHP	29	6	23
	AKP	11	0	6
	MHP	18	1	6
Nüfus Fazlalığı	Az	35	5	23
	Çok	23	2	12
Yüzölçümü	Dar	26	5	14
	Geniş	32	2	21
Mahalle sayısı	Az	22	0	8
	Çok	36	7	27
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	27	1	12
	Artan	25	5	18
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	16	3	10
	1+Dönem	41	4	25

“Büyükşehir düzenlemesiyle büyükşehir belediyesi ile aramızda koordinasyon sorunları yaşanmaktadır” sorusunun katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, PearsonChi-Square değerinin 18,147^a olduğu ve anlamlılığının 0,020 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesiyle büyükşehir belediyesi ile aramızda koordinasyon sorunları yaşanmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.58. “Büyükşehir Düzenlemesiyle Büyükşehir Belediyesi İle Aramızda Koordinasyon Sorunları Yaşanmaktadır” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	1	0	0	1
35-44	7	1	8	16
45-54	28	4	19	51
55-64	21	1	2	24
65+	1	1	6	8
Pearson's Test Chi-Square	14,373 ^a			
p	0,006			

Tablo 3.59. “Büyükşehir Belediyesi İle İlçe Belediyeleri İmar Yetkilerinin Bölüşümünde ve Uygulanmasında Sorunlar Yaşamaktadır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	50	50	50,5	54,5
Kısmen Katılıyorum	4	4	4	4
Katılmıyorum	45	45	45,5	100
Toplam	99	99		

Anketimizin 24. sorusuna, katılımcıların % 50'si katılıyorum, %4'ü kısmen katılıyorum, %45'i katılmıyorum cevabını vermiştir. Kısmen katılıyorum cevaplarını da

dikkate aldığımızda katılımcı muhtarların ilçe belediyesi ve büyükşehir belediyesinin imar yetkilerinin bölüşümünde sorunlar yaşadığını gözlemlediğini söyleyebiliriz.

Tablo 3.60. “Büyükşehir Belediyesi İle İlçe Belediyeleri İmar Yetkilerinin Bölüşümünde ve Uygulanmasında Sorunlar Yaşamaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	30	3	30
	Uzak	20	1	15
Siyasi parti	CHP	14	4	39
	AKP	15	0	2
	MHP	21	0	4
Nüfus Fazlalığı	Az	30	1	31
	Çok	20	3	14
Yüzölçümü	Dar	29	1	15
	Geniş	21	3	30
Mahalle sayısı	Az	17	1	11
	Çok	33	3	34
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	29	1	10
	Artan	18	1	28
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	15	1	12
	1+Dönem	34	3	35

“Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri imar yetkilerinin bölüşümünde ve uygulanmasında sorunlar yaşamaktadır” sorusunun katılımcıların bağlı bulundukları belediyelerin 6360 sayılı Yasayla birlikte değişen gelirleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 10,606^a olduğu ve anlamlılığının 0,005 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri imar yetkilerinin bölüşümünde ve uygulanmasında sorunlar yaşamaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları belediyelerin 6360 sayılı Yasayla birlikte değişen gelirler arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri imar yetkilerinin bölüşümünde ve uygulanmasında sorunlar yaşamaktadır” sorusunun katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin yüzölçümü arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 6,516^a olduğu ve anlamlılığının 0,038 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri imar yetkilerinin bölüşümünde ve uygulanmasında sorunlar yaşamaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin yüzölçümü arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri imar yetkilerinin bölüşümünde ve uygulanmasında sorunlar yaşamaktadır.” sorusunun katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerindeki mevcut siyasi parti arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 36,520^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri imar yetkilerinin bölüşümünde ve uygulanmasında sorunlar yaşamaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerindeki mevcut siyasi parti arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.61. “Eski Köylere/Yeni Mahallelere Hizmet Götürme Konusunda Personel Açısından Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	42	42	42	46
Kısmen Katılıyorum	4	4	4	4
Katılmıyorum	54	54	54	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 25.sorusuna katılımcıların %42’si katılıyorum,%4’ü kısmen katılıyorum, %54’ü katılmıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo 3.62. “Eski Köylere/Yeni Mahallelere Hizmet Götürme Konusunda Personel Açısından Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	31	1	31
	Uzak	11	3	23
Siyasi parti	CHP	21	4	33
	AKP	8	0	9
	MHP	13	0	12
Nüfus Fazlalığı	Az	26	2	35
	Çok	16	2	19
Yüzölçümü	Dar	20	1	24
	Geniş	22	3	30
Mahalle sayısı	Az	16	0	14
	Çok	26	4	40
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	20	2	18
	Artan	18	2	28
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	11	1	17
	1+Dönem	30	3	37

Siyasi parti grubuna baktığımızda CHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %56,9’u, AKP’ye bağlı katılımcıların %52,9’u, MHP’ye bağlı katılımcıların %48’i katılmıyorum cevabını vermiştir. MHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %52’si personel sıkıntısı yaşandığını, personel eksikliğinden kaynaklı hizmetlerde aksamaların yaşandığı

görülmektedir. 6360 sayılı Yasayla belediyelerin gelirlerinde değişiklik yaşanmıştır. Gelirleri azalan katılımcıların % 45'i, artan grubunda yer alan katılımcıların % 58,3'ü katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Azalan grupta yer alan katılımcıların %50'si sorumuza katılıyorum cevabını vermiştir. Gelirlerinde azalma meydana gelen ilçe belediyelerine bağlı eski köylerde personel açısından sorun yaşandığını söyleyebiliriz. Ayrıca yüz ölçümü kıstasımızda dar grubun içinde yer alan katılımcıların %53,3'ü, geniş grubu içinde yer alan katılımcıların %54,5'i katılmıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo 3.63. “Belediyeler Kapatılan Köylere/ Yeni Mahallelere Hizmet Getirme Konusunda Teknik Ekipman, Araç-Gereç Sorunu Yaşamaktadır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	40	40	40	46
Kısmen Katılıyorum	6	6	6	6
Katılmıyorum	54	54	54	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 26. sorusuna katılımcıların %40'ı katılıyorum, %6'sı kısmen katılıyorum, %54'ü katılmıyorum cevabını vermiştir. Yeni düzenlemeyle kapatılan köylerde sunulan hizmetlerde personel, teknik ekipman, araç-gereç sıkıntısının yaşanmadığını söyleyebiliriz.

Tablo 3.64. “Belediyeler Kapatılan Köylere/ Yeni Mahallelere Hizmet Getirme Konusunda Teknik Ekipman, Araç-Gereç Sorunu Yaşamaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	23	3	32
	Uzak	12	3	22
Siyasi parti	CHP	22	4	32
	AKP	6	1	10
	MHP	12	1	12
Nüfus Fazlalığı	Az	26	3	34
	Çok	14	3	20
Yüzölçümü	Dar	18	2	25
	Geniş	22	4	29
Mahalle sayısı	Az	16	1	13
	Çok	24	5	41
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	18	4	18
	Artan	18	2	28
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	11	1	17
	1+Dönem	28	5	37

Siyasi parti sınıflandırmasında CHP'li belediyelere bağlı katılımcılar %37,9, AKP'li belediyelere bağlı katılımcılar %35,3, MHP'li belediyelere bağlı katılımcılar %48 katılıyorum cevabını vermiştir. Personel sorumuzda olduğu gibi teknik ekipman araç-gereç

konusunda da MHP’li belediyelere bağlı katılımcıların sıkıntı yaşadığını söyleyebiliriz. 6360 sayılı Yasayla gelirleri azalan ilçe belediyelerine bağlı katılımcıların %45’i, geliri artan grubunda yer alan katılımcıların %37,5’si sorumuza katılıyorum cevabını vermiştir. Yasayla gelirleri düşen ilçe belediyelerinde sorumluluk sahası genişlemiş personel, teknik ekipman, araç-gereç sıkıntısı yaşadığını bunun kapatılan köylere yansıdığını söyleyebiliriz.

Tablo 3.65. “Büyükşehir Belediye Düzenlemesiyle Belediyelerle Mülki İdarelerle Arasında Görev ve Yetki Çatışmaları Yaşanmaktadır “ Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	58	58	58,6	60,6
Kısmen Katılıyorum	2	2	2	2
Katılmıyorum	39	39	39,4	100
Toplam	99			

Anketimizin 27.sorusuna katılımcıların %58’i katılıyorum, %2’si kısmen katılıyorum, %39’u katılmıyorum cevabını vermişlerdir.

Tablo 3.66. “Büyükşehir Belediye Düzenlemesiyle Belediyelerle Mülki İdarelerle Arasında Görev ve Yetki Çatışmaları Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	35	0	27
	Uzak	23	2	12
Siyasi parti	CHP	19	2	36
	AKP	16	0	1
	MHP	23	0	2
Nüfus Fazlalığı	Az	36	2	25
	Çok	22	0	14
Yüzölçümü	Dar	33	0	12
	Geniş	25	2	27
Mahalle sayısı	Az	24	1	5
	Çok	31	1	34
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	35	0	5
	Artan	21	2	25
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	18	2	9
	1+Dönem	39	0	30

“Büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna, katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerindeki mevcut siyasi parti arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 35,378^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna verilen

cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerindeki mevcut siyasi parti arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna, katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin yüzölçümleriyle arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 8,122^a olduğu ve anlamlılığının 0,017 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerin yüzölçümleriyle arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin sahip oldukları mahalle sayısı arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 9,380^a olduğu ve anlamlılığının 0,009 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin sahip oldukları mahalle sayısı arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin 6360 sayılı Yasa sonrası değişen gelirleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 18,257^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin 6360 sayılı Yasa sonrası değişen gelirleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 22,940^a olduğu ve anlamlılığının 0,003 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle

arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.67. “Büyükşehir Belediye Düzenlemesiyle Belediyelerle Mülki İdarelerle Arasında Görev ve Yetki Çatışmaları Yaşanmaktadır “ Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	1	0	0	1
35-44	8	2	6	16
45-54	33	0	18	51
55-64	16	0	8	24
65+	0	0	7	7
Pearson’s Test Chi-Square	22,940 ^a			99
p	0,003			

Tablo 3.68. “Büyükşehir Düzenlemesi Yerel Demokrasi Açısından Uygun Değildir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	40	40	40	71,0
Kısmen Katılıyorum	31	31	31	31
Katılmıyorum	29	29	29	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 28.sorusuna katılımcıların %40’ı katılıyorum, %31’i kısmen katılıyorum, %29’u katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.69. “Büyükşehir Düzenlemesi Yerel Demokrasi Açısından Uygun Değildir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	26	22	15
	Uzak	14	9	14
Siyasi parti	CHP	22	18	18
	AKP	5	6	6
	MHP	13	7	5
Nüfus Fazlalığı	Az	19	24	20
	Çok	21	7	9
Yüzölçümü	Dar	15	18	12
	Geniş	25	13	17
Mahalle sayısı	Az	11	13	6
	Çok	29	18	23
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	19	10	11
	Artan	14	18	16
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	10	10	9
	1+Dönem	29	21	20

“Büyükşehir düzenlemesi yerel demokrasi açısından uygun değildir” sorusuna, katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin nüfusu arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 7,331^a olduğu ve anlamlılığının 0, 026 olduğu

görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesi yerel demokrasi açısından uygun değildir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin sahip oldukları nüfus arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir düzenlemesi yerel demokrasi açısından uygun değildir” sorusunun katılımcıların ilçe belediyelerine olan uzaklıkları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 14,163^a olduğu ve anlamlılığının 0,007 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesi yerel demokrasi açısından uygun değildir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların ilçe belediyelerine olan uzaklıkları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.70. Büyükşehir Düzenlemesi Yerel Demokrasi Açısından Uygun Değildir” Sorusu İle Katılımcıların İlçe Belediyelerine Olan Uzaklıkları Arasındaki Anlamlılık Testi

İlçe Merkezine Uzaklık	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
Yakın	10	11	15	36
Orta	20	5	7	32
Uzak	10	15	7	32
Pearson’s Test Chi-Square	14,163 ^a			100
p	0,007			

Tablo 3.71. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezine Uzak Olması Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	75	75	75	78
Kısmen Katılıyorum	3	3	3	3
Katılmıyorum	22	22	22	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 29.sorusuna katılımcıların %75’i katılıyorum, %3’ü kısmen katılıyorum, %22’si katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Akademik çalışmalarda da uzaklık sorununun hizmetin etkinliği, verimliliği ve kalitesini engelleyen bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sorunun turizm merkezlerinde daha fazla önem taşıdığı, vatandaşların beklentilerini karşılayamamasına ve kaynak israfına yol açacağı düşünülmektedir(Akıllı ve Özarslan, 2015: 159).

Kent merkezlerine yakın belde ve köylerin kapatılması birer mahalleye dönüştürülmesi anayasaya aykırı olmayabilir. Fakat en yakın kent merkezine 50-60 km uzaklıkta bulunan köy ve beldenin kapatılarak burada yaşayan vatandaşları mahalleli yapan

bu yasa düzenlemesi hem coğrafi hem sosyal anlamda sorun ve ihtiyaçların karşılanmasında bir çok sorunu beraberinde getirecektir (Adıgüzel, 2012:172).

Tablo 3.72. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezine Uzak Olması Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	47	2	14
	Uzak	28	1	8
Siyasi parti	CHP	45	0	13
	AKP	13	1	3
	MHP	17	2	6
Nüfus Fazlalığı	Az	50	3	10
	Çok	25	0	12
Yüzölçümü	Dar	34	3	8
	Geniş	41	0	14
Mahalle sayısı	Az	24	2	4
	Çok	51	1	18
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	29	1	10
	Artan	38	2	8
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	25	0	4
	1+Dönem	50	2	18

“Eski köyler/yeni mahallelerin ilçe merkezine uzak olması hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna, katılımcıların ilçe belediyelerine olan uzaklıkları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 14,424^a olduğu ve anlamlılığının 0,006 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “eski köyler/yeni mahallelerin ilçe merkezine uzak olması hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların ilçe belediyelerine olan uzaklıkları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.73. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezine Uzak Olması Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusu İle Katılımcıların İlçe Belediyelerine Olan Uzaklıkları Arasındaki Anlamlılık Testi

İlçe Merkezine Uzaklık	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
Yakın	24	0	12	36
Orta	21	3	8	32
Uzak	30	0	2	32
Pearson's Test Chi-Square	14,424 ^a			100
p	0,006			

İlçe merkezine yakın olan katılımcıların %66,7'si, orta mesafeli olan katılımcıların %65,6'sı, uzak olan katılımcıların %93,8'i ilçe merkezine uzaklığın hizmet sunumunda aksamalara neden olduğunu söylemiştir. Böylelikle “yeni mahallelerin ilçe merkezine uzaklığı hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” hipotezimiz doğrulanmıştır.

Tablo 3.74. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezi İle Arasında Coğrafi Engeller Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	68	68	68	71
Kısmen Katılıyorum	3	3	3	3
Katılmıyorum	29	29	29	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 30.sorusuna katılımcıların %68’i katılıyorum, %3’ü kısmen katılıyorum, %29’u katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.75. “Eski Köyler/Yeni Mahallelerin İlçe Merkezi İle Arasında Coğrafi Engeller Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	45	1	17
	Uzak	23	2	12
Siyasi parti	CHP	40	2	16
	AKP	12	0	5
	MHP	16	1	8
Nüfus Fazlalığı	Az	44	3	16
	Çok	24	0	13
Yüzölçümü	Dar	31	1	13
	Geniş	37	2	16
Mahalle sayısı	Az	20	3	7
	Çok	48	0	22
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	25	0	15
	Artan	33	3	12
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	19	2	8
	1+Dönem	48	1	21

“Eski köyler/yeni mahallelerin ilçe merkezi ile arasında coğrafi engeller hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna, katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin sahip oldukları mahalle sayısı arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 7,486^a olduğu ve anlamlılığının 0, 024 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “eski köyler/yeni mahallelerin ilçe merkezi ile arasında coğrafi engeller hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin sahip oldukları mahalle sayısı arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

6360 sayılı Yasa ile geliri azalan ilçe belediyesine bağlı katılımcıların %62,5’si, geliri artan ilçe belediyesine bağlı katılımcıların %68,8’i katılıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.76. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Hizmet Etkinliğini Azaltmıştır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	72	72	72	76
Kısmen Katılıyorum	4	4	4	4
Katılmıyorum	24	24	24	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 31.sorusuna katılımcıların %72’si katılıyorum, %4’ü kısmen katılıyorum, %24’ü katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.77. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Hizmet Etkinliğini Azaltmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	49	1	13
	Uzak	23	3	11
Siyasi parti	CHP	41	4	13
	AKP	13	0	4
	MHP	18	0	7
Nüfus Fazlalığı	Az	47	4	12
	Çok	25	0	12
Yüzölçümü	Dar	36	0	9
	Geniş	36	4	15
Mahalle sayısı	Az	25	1	4
	Çok	47	3	20
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	28	0	12
	Artan	35	4	9
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	18	3	8
	1+Dönem	53	1	16

“Köylerin mahalleye dönüşmesi hizmet etkinliğini azaltmıştır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 17,189^a olduğu ve anlamlılığının 0,028 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “köylerin mahalleye dönüşmesi hizmet etkinliğini azaltmıştır” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.78. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Hizmet Etkinliğini Azaltmıştır” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	1	0	0	1
35-44	13	1	2	16
45-54	36	0	15	51
55-64	20	2	2	24
65+	2	1	5	7
Pearson’s Test Chi-Square	17,189 ^a			99
p	0,028			

Tablo 3.79. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Tarım ve Hayvancılık Faaliyetlerini Olumsuz Etkilemiştir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	5	5	5	11
Kısmen Katılıyorum	6	6	6	6
Katılmıyorum	89	89	89	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 32.sorusuna katılımcıların %5’i katılıyorum, %6’sı kısmen katılmıyorum, %89’u katılmıyorum cevabını vermiştirler. 6360 sayılı Yasanın tarım ve hayvancılık üzerinde olumlu veya olumsuz bir etkisinin olmadığını söyleyebiliriz.

Tablo 3.80. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Tarım ve Hayvancılık Faaliyetlerini Olumsuz Etkilemiştir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	2	1	60
	Uzak	4	5	28
Siyasi parti	CHP	4	3	51
	AKP	0	0	17
	MHP	2	3	20
Nüfus Fazlalığı	Az	3	5	55
	Çok	3	1	33
Yüzölçümü	Dar	1	3	41
	Geniş	5	3	48
Mahalle sayısı	Az	0	2	28
	Çok	6	4	60
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	3	2	35
	Artan	3	4	41
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	3	2	24
	1+Dönem	3	3	64

“Köylerin mahalleye dönüşmesi tarım ve hayvancılık faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların il merkezine olan uzaklık arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 8,805^a olduğu ve anlamlılığının 0,012 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “köylerin mahalleye dönüşmesi tarım ve hayvancılık faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların il merkezine olan uzaklık arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Köylerin mahalleye dönüşmesi tarım ve hayvancılık faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 21,333^a olduğu ve anlamlılığının 0,002 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p <$

0,05) “köylerin mahalleye dönüşmesi tarım ve hayvancılık faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.81. “Köylerin Mahalleye Dönüşmesi Tarım ve Hayvancılık Faaliyetlerini Olumsuz Etkilemiştir” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların eğitim durumu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
İlkokul	4 %5,1	4 %5,1	70 %89,7	78 %100
Ortaokul	0 %0	2 %22,2	7 %77,8	9 %100
Lise	1 %8,3	0 %0	11 %91,7	12 %100
Üniversite	1 %100	0 %0	0 %0	1 %100
Pearson Chi-Square	21,333 ^a			
p	0,002			

Tablo 3.82. “Büyükşehir Düzenlemesi Merkeziyetçiliği Artırmıştır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	83	83	83	86
Kısmen Katılıyorum	3	3	3	3
Katılmıyorum	14	14	14	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 33.sorusuna katılımcıların %83’ü katılıyorum, %3’ü kısmen katılıyorum, %14’ü katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Yerel yönetim sistemimizde en eski yerel yönetim birimi olan köylerin tüzel kişiliğini kaldırılmasının, yerine aynı isimle birer mahalleye dönüşmesi, hizmetlerin il merkezinin idare ve koordinasyonuna bırakılması yerelde merkeziyetçi bir yapı kazanmasına sebep olduğu söylenebilir.

Genel içeriği itibariyle değerlendirildiğinde 6360 sayılı Kanun, her ne kadar gerekçesinde hizmette etkinlik anlayışına vurgu yapılsa da yerel alanda yeni bir “merkeziyetçilik” üreterek, kamu hizmetlerinin büyük ölçüde aksamasına neden olacak gibi görünmektedir (Mutlu, 2013:15). Yeni yasayla oluşturulan uzaktan kumandalı hizmet kurgusu, hem etkili hizmet sunumu hem de demokratik yaşama katılım anlamında çok önemli sorunlar barındırmaktadır (Adıgüzel, 2012:174).

Tablo 3.83. “Büyükşehir Düzenlemesi Merkeziyetçiliği Artırmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	54	3	6
	Uzak	29	0	8
Siyasi parti	CHP	49	1	8
	AKP	13	1	3
	MHP	21	1	3
Nüfus Fazlalığı	Az	53	3	7
	Çok	30	0	7
Yüzölçümü	Dar	37	2	6
	Geniş	46	1	8
Mahalle sayısı	Az	27	2	1
	Çok	56	1	13
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	31	2	7
	Artan	41	1	6
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	26	0	3
	1+Dönem	56	3	6

“Büyükşehir düzenlemesi merkeziyetçiliği artırmıştır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların muhtarlık görev süreleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 34,015^a olduğu ve anlamlılığının 0, 001 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesi merkeziyetçiliği artırmıştır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların muhtarlık görev süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir düzenlemesi merkeziyetçiliği artırmıştır” sorusuna katılımcıların vermiş olduğu cevaplar ile katılımcıların “büyükşehir düzenlemesi yerelleşmeyi artırmıştır” sorusuna verilen cevaplar arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 1,742E2^a olduğu ve anlamlılığının 0, 000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesi merkeziyetçiliği artırmıştır” sorusuna verilen cevaplar ile “büyükşehir düzenlemesi yerelleşmeyi artırmıştır” sorusuna verilen cevaplar arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür. Böylelikle “yasanın amacı yerelleşmek iken ortaya çıkan durum yerelde merkeziyetçi bir yapı kazandırmıştır” hipotezimiz kısmen doğrulanmıştır.

Tablo 3.84. “Büyükşehir Düzenlemesi Yerelleşmeyi Artırmıştır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	13	13	13,1	16,2
Kısmen Katılıyorum	3	3	3	3
Katılmıyorum	83	83	83,8	100
Toplam	99			

Anketimizin 34. Sorusuna katılımcıların %13’ü katılıyorum, %3’ü kısmen katılıyorum, %83’ü katılmıyorum cevabını vermişlerdir.

6360 sayılı Kanunun kamu hizmetlerinin sunumuna etkisi; Balıkesir Büyükşehir Belediyesi örneği çalışmasında Balıkesir ilinde bulunan 20 belediye başkanı, 2 belediye başkan vekili ve 33 belediye başkan yardımcısı ile yapılan ankette de katılımcıların çoğunluğunun yerelleşmenin artmadığını belirttikleri görülmüştür. Ayrıca aynı çalışmada 6360 sayılı Kanunla büyükşehir ilçe belediyelerinin büyükşehir belediyesine bağımlılığının arttığı sonucu, kırsal mahallelerin uzak olması ve coğrafi engellerin hizmet maliyetini arttırdığı sonuçları çıkmıştır (Genç ve Daşcı, 2016: 24-26).

Tablo 3.85. “Büyükşehir Düzenlemesi Yerelleşmeyi Artırmıştır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	6	3	53
	Uzak	7	0	30
Siyasi parti	CHP	7	1	49
	AKP	2	1	14
	MHP	4	1	20
Nüfus Fazlalığı	Az	6	3	54
	Çok	7	0	29
Yüzölçümü	Dar	5	2	38
	Geniş	8	1	45
Mahalle sayısı	Az	0	2	28
	Çok	13	1	55
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	6	2	32
	Artan	6	1	41
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	3	0	26
	1+Dönem	10	3	56

“Büyükşehir düzenlemesi yerelleşmeyi artırmıştır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların muhtarlık görev süreleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 33,547^a olduğu ve anlamlılığının 0, 001 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesi yerelleşmeyi artırmıştır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların muhtarlık görev süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir düzenlemesi yerleşmeyi artırmıştır” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin sahip olduğu mahalle sayısı arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 7,993^a olduğu ve anlamlılığının 0,018 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir düzenlemesi yerleşmeyi artırmıştır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyelerinin sahip olduğu mahalle sayısı arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür. Böylelikle “yasanın amacı yerleşmek iken ortaya çıkan durum yerelde merkezîyetçi bir yapı kazandırmıştır” hipotezimiz doğrulanmıştır.

Tablo 3.86. “Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Arasındaki Siyasi Çekişmeler Mahallemizde Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	64	64	64	69
Kısmen Katılıyorum	5	5	5	5
Katılmıyorum	31	31	31	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 35.sorusuna katılımcıların %64’ü katılıyorum, %5’i kısmen katılıyorum, %31’i katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyelerinin siyasi çekişme yaşadığı ve bunun kamu hizmetlerine olumsuz yansıdığı katılımcılar tarafından gözlenmiştir.

Tablo 3.87. “Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Arasındaki Siyasi Çekişmeler Mahallemizde Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	39	2	22
	Uzak	25	3	9
Siyasi parti	CHP	24	5	29
	AKP	17	0	0
	MHP	23	0	2
Nüfus Fazlalığı	Az	41	3	19
	Çok	23	2	12
Yüzölçümü	Dar	34	0	11
	Geniş	30	5	20
Mahalle sayısı	Az	24	0	6
	Çok	40	5	25
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	35	0	5
	Artan	26	3	19
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	15	1	13
	1+Dönem	48	4	18

“Büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin mevcut partisi arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 31,053^a olduğu ve anlamlılığının 0, 000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin mevcut partisi arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür. CHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %41,4’ü, AKP’li belediyelere bağlı katılımcıların %100’ü, %MHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %92’si ilçe belediyesi ve büyükşehir belediyesi arasında siyasi çekişme yaşandığını, kamu hizmetlerinin sunumunda olumsuz sonuçlar doğurduğunu söylemiştir. AKP’li ve MHP’li belediyelerin büyükşehirle farklı siyasi görüşlere sahip olmasının yanında CHP’li belediyelere bağlı katılımcılarda büyükşehir belediyesiyle siyasi çekişme yaşandığını söylemektedir.

“Büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin yüzölçümü arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 6,932^a olduğu ve anlamlılığının 0, 031 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin yüzölçümü arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin 6360 sayılı Yasayla değişen gelirleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 11,865^a olduğu ve anlamlılığının 0, 003 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin 6360 sayılı Yasayla değişen gelirleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür

“Büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 16,432^a olduğu ve anlamlılığının 0,037 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.88. “Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Arasındaki Siyasi Çekişmeler Mahallemizde Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	0	0	1	1
35-44	7	1	8	16
45-54	38	2	11	51
55-64	17	2	5	24
65+	2	0	6	7
Pearson's Test Chi-Square	16,432 ^a			99
p	0,037			

“Büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 20,660^a olduğu ve anlamlılığının 0,002 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.89. “Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Arasındaki Siyasi Çekişmeler Mahallemizde Hizmet Sunumunu Olumsuz Etkilemektedir” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların eğitim durumu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
İlkokul	51 %65,4	4 %5,1	23 %29,5	78 %100
Ortaokul	6 %66,7	0 %0	3 %33,3	9 %100
Lise	7 %58,3	0 %0	5 %41,7	12 %100
Üniversite	0 %0	1 %100	0 %0	1 %100
Pearson Chi-Square	20,660 ^a			
p	0,002			

Böylelikle “belediyeler arasında yaşanan siyasi çekişme kapatılan köylerde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir” hipotezimiz doğrulanmıştır.

Tablo 3.90. “Tüzel Kişiliği Kaldırılan Belde ve Köylerde Yaşayanlarda Aidiyet Sorunu Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	40	40	40	46,0
Kısmen Katılıyorum	6	6	6	6
Katılmıyorum	54	54	54	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 36.sorusuna katılımcıların %40’ı katılıyorum, %6’sı kısmen katılıyorum, %54’ü katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Köylerin tüzel kişiliklerine son verilmesine rağmen buralarda yaşayan vatandaşlar kendilerini bir şehirli olmaktan çok köylü hissetmektedir diyebiliriz.

Tablo 3.91. “Tüzel Kişiliği Kaldırılan Belde ve Köylerde Yaşayanlarda Aidiyet Sorunu Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	21	5	37
	Uzak	19	1	17
Siyasi parti	CHP	29	2	27
	AKP	3	1	13
	MHP	8	3	14
Nüfus Fazlalığı	Az	27	5	31
	Çok	13	1	23
Yüzölçümü	Dar	21	5	19
	Geniş	19	1	35
Mahalle sayısı	Az	14	3	13
	Çok	26	3	41
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	16	0	24
	Artan	23	5	20
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	11	2	16
	1+Dönem	29	4	37

“Tüzel kişiliği kaldırılan belde ve köylerde yaşayanlarda aidiyet sorunu yaşanmaktadır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin yüzölçümü arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 6,573^a olduğu ve anlamlılığının 0,037 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “tüzel kişiliği kaldırılan belde ve köylerde yaşayanlarda aidiyet sorunu yaşanmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin yüzölçümü arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Tüzel kişiliği kaldırılan belde ve köylerde yaşayanlarda aidiyet sorunu yaşanmaktadır” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin 6360 sayılı Yasa sonrası değişen gelirleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 5,942^a olduğu ve anlamlılığının 0,049 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “tüzel kişiliği kaldırılan belde ve köylerde yaşayanlarda aidiyet sorunu yaşanmaktadır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin 6360 sayılı Yasa sonrası değişen gelirleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.92. “Eski Orman Köylerine/Yeni Mahallelere Hizmet Götürmede Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	67	67	67	69
Kısmen Katılıyorum	2	2	2	2
Katılmıyorum	31	31	31	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 37.sorusuna katılımcıların %67’si katılıyorum, %2’si kısmen katılıyorum, %31’i katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.93. “Eski Orman Köylerine/Yeni Mahallelere Hizmet Götürmede Sorunlar Yaşanmaktadır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	41	2	20
	Uzak	26	0	11
Siyasi parti	CHP	40	1	17
	AKP	10	1	6
	MHP	17	0	8
Nüfus Fazlalığı	Az	44	2	17
	Çok	23	0	14
Yüzölçümü	Dar	34	1	10
	Geniş	33	1	21
Mahalle sayısı	Az	24	1	5
	Çok	43	1	26
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	25	1	14
	Artan	34	1	13
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	20	0	9
	1+Dönem	46	2	22

İl merkezine yakın olan katılımcıların %65,1’i, uzak olan katılımcıların %70,3’ü katılıyorum cevabını vermiştir. Geliri azalan ilçe belediyesine bağlı katılımcıların %62,3, geliri artan grupta yer alan katılımcıların %70,8’i, bağlı bulundukları ilçe belediyesinin sahip olduğu mahalle sayısı az olan katılımcıların %80’i, mahalle sayısı fazla olan katılımcıların %60’ı eski orman köylerine hizmet götürmede sorunların yaşandığını

söylemiştir. İlçe merkezine yakın mesafeli katılımcıların 72,2’si, orta mesafeli katılımcıların %65,6’sı, uzak mesafeli katılımcıların %62,5’si katılıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.94. “Büyükşehir Belediyesi Modeli Öncesine Geri Dönülmelidir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	83	83	83	84
Kısmen Katılıyorum	1	1	1	1
Katılmıyorum	16	16	16	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 38.sorusuna katılımcıların %83’ü katılıyorum, %1’i kısmen katılıyorum, %16’sı katılmıyorum cevabını vermiştir.

Sağirekmekçi (2015: 113) çalışmasında sorulan “köylerden şehirlere olan göçler durmuştur” sorusuna %88,1’i katılmıyorum, “köylere daha nitelikli hizmet götürülmüştür” sorusuna %86,1’i katılmıyorum, “değişiklikten sonra sadece köyün adı değişmiş ancak köy hayatında herhangi bir değişiklik olmamıştır” sorusuna %84,1’i katılmıyorum cevabını vermiştir. Muhtarların büyük çoğunluğu, yeni değişikliklerle beklentilerin artmasına rağmen hizmetlerin etkililiği açısından herhangi bir farklılık olmadığını belirtmiştir.

Tablo 3.95. “Büyükşehir Belediyesi Modeli Öncesine Geri Dönülmelidir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	53	1	9
	Uzak	30	0	7
Siyasi parti	CHP	47	1	10
	AKP	15	0	2
	MHP	21	0	4
Nüfus Fazlalığı	Az	55	0	8
	Çok	28	1	8
Yüzölçümü	Dar	40	0	5
	Geniş	43	1	11
Mahalle sayısı	Az	29	0	1
	Çok	54	1	15
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	33	0	7
	Artan	41	0	7
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	25	1	3
	1+Dönem	57	0	13

İl merkezine yakın katılımcıların %84,1’i, uzak katılımcıların %81,1’i, geliri azalan ilçe belediyelerine bağlı katılımcıların %82,5’i, artan katılımcıların %85,4’ü, az mahalleye sahip belediyelere bağlı katılımcıların %96,7’si fazla mahalleye sahip belediyelere bağlı katılımcıların %77,1’i katılıyorum cevabını vermiştir. Yüz ölçümü dar belediyelere bağlı katılımcıların %89,9’u, geniş yüzölçümüne sahip belediyelere bağlı katılımcıların %78’,2’si

katılıyorum cevabı vermiştir. CHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %81’i, AKP’li belediyelere bağlı katılımcıların %88,2’si, MHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %84’ü katılıyorum cevabını vermiştir. Tüm belediye gruplarında da görüldüğü üzere katılımcı muhtarlar eski modele geri dönmek istediğini söyleyebiliriz.

“Büyükşehir belediyesi modeli öncesine geri dönmelidir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 21,907^a olduğu ve anlamlılığının 0,005 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyesi modeli öncesine geri dönmelidir.” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.96. “Büyükşehir Belediyesi Modeli Öncesine Geri Dönmelidir” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	1	0	0	1
35-44	14	1	1	16
45-54	42	0	9	51
55-64	23	0	1	24
65+	3	0	5	8
Pearson’s Test Chi-Square	21,907			100
p	0,005			

Tablo 3.97. “Büyükşehir Belediyelerinin İlçelerde Yerel Hizmet Ofisleri Açılmalıdır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	93	93	93	96
Kısmen Katılıyorum	3	3	3	3
Katılmıyorum	4	4	4	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 39.sorusuna katılımcıların %93’ü katılıyorum, %3’ü kısmen katılıyorum, %4’ü katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.98. “Büyükşehir Belediyelerinin İlçelerde Yerel Hizmet Ofisleri Açılmalıdır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	59	3	1
	Uzak	34	0	3
Siyasi parti	CHP	52	3	3
	AKP	16	0	1
	MHP	25	0	0
Nüfus Fazlalığı	Az	59	1	3
	Çok	34	2	1
Yüzölçümü	Dar	42	1	2
	Geniş	51	2	2
Mahalle sayısı	Az	29	0	1
	Çok	64	3	3
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	38	0	2
	Artan	45	1	2
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	28	1	0
	1+Dönem	64	2	4

İlçe merkezine yakın katılımcıların %86,1'i, orta mesafeli katılımcıların % 96,9'u, uzak mesafeli katılımcıların %96,9'u katılıyorum cevabını vermiştir. Orta ve uzak mesafeli katılımcıların yakın katılımcılarına oranla daha fazla yerel hizmet ofislerine ihtiyaç duyduklarını söyleyebiliriz.

“Büyükşehir belediyelerinin ilçelerde yerel hizmet ofisleri açılmalıdır” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların muhtarlık dönem süreleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 39,051^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyelerinin ilçelerde yerel hizmet ofisleri açılmalıdır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların muhtarlık dönem süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Büyükşehir belediyelerinin ilçelerde yerel hizmet ofisleri açılmalıdır” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 26,354^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “büyükşehir belediyelerinin ilçelerde yerel hizmet ofisleri açılmalıdır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür

Tablo 3.99. “Büyükşehir Belediyelerinin İlçelerde Yerel Hizmet Ofisleri Açılmalıdır” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların eğitim durumu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
İlkokul	73 %93,6	2 %2,6	3 %3,8	78 %100
Ortaokul	9 %66,7	0 %0	0 %0	9 %100
Lise	11 %91,7	1 %8,3	0 %0	12 %100
Üniversite	0 %0	0 %0	1 %100	1 %100
Pearson Chi Square	26,354 ^a			
P	0,000			

Tablo 3.100. “Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden İlçe Belediyelerine ve Büyükşehir Belediyesine Ayrılan Paylar Yeniden Düzenlenmelidir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	89	89	89	95
Kısmen Katılıyorum	6	6	6	6
Katılmıyorum	5	5	5	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 40.sorusuna katılımcıların %88’i katılıyorum, %11’i kısmen katılıyorum, %1’i katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.101. “Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden İlçe Belediyelerine ve Büyükşehir Belediyesine Ayrılan Paylar Yeniden Düzenlenmelidir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	53	5	5
	Uzak	36	1	0
Siyasi parti	CHP	51	4	3
	AKP	17	0	0
	MHP	21	2	2
Nüfus Fazlalığı	Az	55	3	5
	Çok	34	3	0
Yüzölçümü	Dar	39	2	4
	Geniş	50	4	1
Mahalle sayısı	Az	26	1	3
	Çok	63	5	2
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	40	0	0
	Artan	40	3	5
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	26	2	1
	1+Dönem	62	4	4

İlçe merkezine yakın katılımcıların %80,6’sı, orta mesafeli katılımcıların %87,5’i, uzak mesafeli katılımcıların %100’ü katılıyorum cevabını vermiştir. CHP’li belediyelere bağlı katılımcıların %87,9’u, AKP’li belediyelere bağlı katılımcıların %100’ü, MHP’li

belediyelere bağlı katılımcıların %84'ü katılıyorum cevabını vermiştir. Nüfusu az olan belediyelere bağlı katılımcıların %87,3'ü, nüfusu fazla olan belediyelere bağlı katılımcıların %91,9'u katılıyorum cevabını vermiştir. Yüz ölçümü dar olan ilçe belediyeleri sınıflandırmasına bağlı katılımcıların %86,7'si, yüzölçümü geniş olan ilçe belediyeleri sınıflandırmasına bağlı katılımcıların %90,9'u katılıyorum cevabını vermiştir.

“Genel bütçe vergi gelirlerinden ilçe belediyelerine ve büyükşehir belediyesine ayrılan paylar yeniden düzenlenmelidir” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin 6360 sayılı Yasa sonrası değişen gelirleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 7,333^a olduğu ve anlamlılığının 0,026 olduğu görölmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “genel bütçe vergi gelirlerinden ilçe belediyelerine ve büyükşehir belediyesine ayrılan paylar yeniden düzenlenmelidir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların bağlı bulundukları ilçe belediyesinin 6360 sayılı Yasa sonrası değişen gelirleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görölmüştür. Geliri azalan ilçe belediyelerine bağlı katılımcıların %100'ü katılıyorum cevabını verirken, geliri artan belediyelere bağlı katılımcıların da %83,3'ü katılıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.102. “Mahalli İdare Birlikleri Yeniden Kurulmalıdır” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	95	95	95	96
Kısmen Katılıyorum	1	1	1	1
Katılmıyorum	4	4	4	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 41.sorusuna katılımcıların %95'i katılıyorum, %1'i kısmen katılıyorum, %4'ü katılmıyorum cevabı vermiştir.

Tablo 3.103. “Mahalli İdare Birlikleri Yeniden Kurulmalıdır” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	60	0	3
	Uzak	35	1	1
Siyasi parti	CHP	54	0	4
	AKP	16	1	0
	MHP	25	0	0
Nüfus Fazlalığı	Az	60	1	2
	Çok	35	0	2
Yüzölçümü	Dar	43	1	1
	Geniş	52	0	3
Mahalle sayısı	Az	30	0	0
	Çok	65	1	4
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	39	0	3
	Artan	45	1	2
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	28	0	1
	1+Dönem	66	1	3

“Mahalli idare birlikleri yeniden kurulmalıdır” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların muhtarlık dönem süreleri arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 31,534^a olduğu ve anlamlılığının 0,005 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “mahalli idare birlikleri yeniden kurulmalıdır” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların muhtarlık dönem süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Anketimizin 5.sorusu “büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki mahalli idare birliklerinin kapatılmasını uygun buluyorum” ile anketimizin 41.sorusu arasında anlamlılık testi yapılmış Pearson Chi-Square değerinin 56,872^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “mahalli idare birlikleri yeniden kurulmalıdır” sorusuna verilen cevaplar ile anketimizin 5.sorusuna verilen cevaplar arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür

“Mahalli idare birlikleri yeniden kurulmalıdır” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 26,580^a olduğu ve anlamlılığının 0,001 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “mahalli idare birlikleri yeniden kurulmalıdır” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.104. “Mahalli İdare Birlikleri Yeniden Kurulmalıdır” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	1	0	0	1
35-44	16	0	0	16
45-54	49	1	1	51
55-64	24	0	0	24
65+	5	0	3	8
Pearson’s Test Chi-Square (Değer)	26,580 ^a			100
Anlamlılık	0,001			

Tablo 3.105. “Köylere Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	91	91	91	92
Kısmen Katılıyorum	1	1	1	1
Katılmıyorum	8	8	8	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 42.sorusuna katılımcıların %91’i katılıyorum, %1’i kısmen katılıyorum, %8’i katılmıyorum cevabını vermiştir. Mutlu’ya (2013: 16) göre köy ile kent sosyo-ekonomik vs. nitelikleri itibariyle farklı yerleşim yerleridir. Köy bir yasa ile kent olmayacağı gibi kentte köy olamaz. Bu sebeple siyasal düzenlemeler farklı nitelikler taşımak zorundadır. 6360 sayılı Yasa ile işlev olarak köy, isim olarak kentin mahallesi konumunda sanal mekânlar ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.106. “Köylere Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	58	1	4
	Uzak	33	0	4
Siyasi parti	CHP	52	0	6
	AKP	15	0	2
	MHP	24	1	0
Nüfus Fazlalığı	Az	56	1	6
	Çok	35	0	2
Yüzölçümü	Dar	41	1	3
	Geniş	50	0	5
Mahalle sayısı	Az	28	1	1
	Çok	63	0	7
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	37	1	2
	Artan	43	0	5
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	27	1	1
	1+Dönem	63	0	7

Anketimizin 2. sorusu “büyükşehir belediyesi (il) sınırındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum” ile “Köylere tüzel kişilikleri geri

verilmelidir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 31,008^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “köylere tüzel kişilikleri geri verilmelidir” sorusuna verilen cevaplar ile anketimizin 2.sorusuna verilen cevaplar arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

“Köylere tüzel kişilikleri geri verilmelidir” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 27,893^a olduğu ve anlamlılığının 0,000 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “köylere tüzel kişilikleri geri verilmelidir” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.107. “Köylere Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusu ile Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	1	0	0	1
35-44	15	1	0	16
45-54	47	0	4	51
55-64	24	0	0	24
65+	4	0	4	8
Pearson’s Test Chi-Square (Değer)	27,893 ^a			100
Anlamlılık	0,000			

Tablo 3.108. “Belde Belediyelerine Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusunun Analizi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Katılıyorum	90	90	90	92
Kısmen Katılıyorum	2	2	2	2
Katılmıyorum	8	8	8	100
Toplam	100	100		

Anketimizin 43.sorusuna katılımcıların %90’ı katılıyorum, %2’si kısmen katılıyorum, %8’i katılmıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 3.109. “Belde Belediyelerine Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusunun Yeni Mahallelerin Bağlı Oldukları Belediye Gruplarına Göre Analizi

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
İl Merkezine uzaklık	Yakın	58	1	4
	Uzak	32	1	4
Siyasi parti	CHP	52	1	5
	AKP	14	1	2
	MHP	24	0	1
Nüfus Fazlalığı	Az	55	2	6
	Çok	35	0	2
Yüzölçümü	Dar	41	1	3
	Geniş	49	1	5
Mahalle sayısı	Az	29	0	1
	Çok	61	2	7
6360 sayılı yasa ile Gelir artış oranı	Azalan	37	0	3
	Artan	41	2	5
Muhtarların dönem sayılarına göre	1.Dönem	29	0	0
	1+Dönem	60	2	8

“Belde belediyelerine tüzel kişilikleri geri verilmelidir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcının muhtarlık dönem süresi arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 25,975^a olduğu ve anlamlılığının 0,026 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “belde belediyelerine tüzel kişilikleri geri verilmelidir” sorusuna verilen cevaplar ile muhtarlık dönem süreleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür

“Belde belediyelerine tüzel kişilikleri geri verilmelidir” sorusuna katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcı yaş grupları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 24,739^a olduğu ve anlamlılığının 0,002 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “belde belediyelerine tüzel kişilikleri geri verilmelidir” sorusuna verilen cevaplar ile yaş grupları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.110. “Belde Belediyelerine Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusu İle Katılımcıların Yaş Grupları Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların yaş grubu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
25-34	1	0	0	1
35-44	16	0	0	16
45-54	45	2	4	51
55-64	24	0	0	24
65+	4	0	4	8
Pearson’s Test Chi-Square (Değer)	24,739 ^a			100
Anlamlılık	0,002			

“Belde belediyelerine tüzel kişilikleri geri verilmelidir” sorusuna, katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasında anlamlılık testi yapılmış, Pearson Chi-Square değerinin 14,071^a olduğu ve anlamlılığının 0, 029 olduğu görülmüştür. Anlamlılık değeri 0,05 altında olduğu için ($p < 0,05$) “belde belediyelerine tüzel kişilikleri geri verilmelidir” sorusuna verilen cevaplar ile katılımcıların eğitim durumları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmüştür.

Tablo 3.111. “Belde Belediyelerine Tüzel Kişilikleri Geri Verilmelidir” Sorusu İle Katılımcıların Eğitim Durumu Arasındaki Anlamlılık Testi

Katılımcıların eğitim durumu	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
İlkokul	69 %88,5	2 %2,6	7 %9	78 %100
Ortaokul	9 %100	0 %0	0 %0	9 %100
Lise	12 %100	0 %0	0 %0	12 %100
Üniversite	0 %0	0 %0	1 %100	1 %100
Pearson Chi Square	14,071 ^a			
P	0, 029			

Tablo 3.112. 6360 Düzenlemesine İlişkin Katılımcı Muhtarların Görüşleri

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
1.	Büyükşehir belediyesi sınırlarının il sınırlarına kadar genişlemiş olması vatandaşa daha etkin hizmet sunulması açısından olumlu bir gelişmedir.	%68	%15	%17	100
2.	Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum.	%10	%10	%80	100
3.	Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki il özel idarelerinin kapatılmasını uygun buluyorum.	%5	%2	%93	100
4.	Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki mahalli idare birliklerinin kapatılmasını uygun buluyorum.	%3	%1	%96	100
5.	Büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin, imar ve planlama bütünlüğü sağladığını düşünüyorum.	% 83	%1	%16	100
6.	Büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin ulaşım planlamasında bütünlüğü sağladığını düşünüyorum.	%5	%7	%88	100
7.	Büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesi mahallemizde altyapı planlamasında bütünlük sağlamamıştır.	%87	%2	%11	100
8.	Büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin mahallemizde sunulan hizmetlerin maliyetlerini arttırdığını düşünüyorum.	%74,7	%6	%19,1	99
9.	Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı'nın çalışmalarını olumlu bulmaktayım.	%3	%5	%92	100

Tablo 3.112. 6360 Düzenlemesine İlişkin Katılımcı Muhtarların Görüşleri (devamı)

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
10.	Büyükşehir belediyesi statüsünün yönetici-vatandaş ilişkilerini güçlendirdiğini düşünüyorum.	% 57	%3	%40	100
11.	Büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle yeni ilçelerin kurulması olumlu olmuştur.	%84	%7	%9	100
12.	Büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerde verimliliğin arttığını düşünüyorum.	%24	%8	%68	100
13.	Büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahalle halkının yerel kamu hizmetlerine ulaşımı kolaylaşmıştır.	%54	%13	%33	100
14.	Büyükşehir statüsüne geçilmesinin yazışmaları/bürokrasiyi artırdığını düşünüyorum.	%10	%1	%89	100
15.	Büyükşehir statüsüne geçilmesinin ardından gelen su faturalarına şikâyetler artmıştır.	%45	%0	%55	100
16.	Köyden dönüşen mahallelerde ulaşım alakaı sorunlar yaşanmaktadır.	%2	%0	%98	100
17.	İlçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır	%93	%0	%7	100
18.	Büyükşehir yönetimine geçilmesiyle, bağılı olduğumuz ilçe belediyelerinin büyükşehir belediyesine bağımlılığı artmıştır.	%83,8	%8	%8	99
19.	Büyükşehir yönetimine geçilmesiyle ilçe belediyelerinin temsil imkanı azalmıştır (temsil adaletsizliği).	%86	%11	%3	100
20.	Büyükşehir düzenlemeleri sonrasında halkın altyapı konusundaki şikâyetleri artmıştır.	%49	%1	%50	100
21.	Büyükşehir düzenlemesi sonrasında mahallemizde ulaşım şikâyetleri artmıştır.	%8	%0	%92	100
22.	Büyükşehir düzenlemesi sonrasında mahallemizde imar düzenlemeleri konusundaki şikâyetler artmıştır.	%61	%10	%29	100
23.	Büyükşehir düzenlemesiyle büyükşehir belediyesi ile aramızda koordinasyon sorunları yaşanmaktadır.	%58	%7	%35	100
24.	Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri imar yetkilerinin bölüşümünde ve uygulanmasında sorunlar yaşamaktadır.	%50,5	%4	%45,4	99
25.	Eski köylere/yeni mahallelere hizmet götürme konusunda personel açısından sorunlar yaşanmaktadır.	%42	%4	%54	100
26.	Belediyeler kapatılan köylere/ yeni mahallelere hizmet getirme konusunda teknik ekipman, araç-gereç sorunu yaşamaktadır.	%40	%6	%54	100

Tablo 3.112. 6360 Düzenlemesine İlişkin Katılımcı Muhtarların Görüşleri (Devamı)

		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Toplam
27.	Büyükşehir belediye düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır.	%58	%2	%39	100
28.	Büyükşehir düzenlemesi yerel demokrasi açısından uygun değildir.	%40	%31	%29	100
29.	Eski köyler/yeni mahallelerin ilçe merkezine uzak olması hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir.	%75	%3	%22	100
30.	Eski köyler/yeni mahallelerin ilçe merkezi ile arasında coğrafi engeller hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir.	%68	%3	%29	100
31.	Köylerin mahalleye dönüşmesi hizmet etkinliğini azaltmıştır.	%72	%4	%24	100
32.	Köylerin mahalleye dönüşmesi tarım ve hayvancılık faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir.	%5	%6	%89	100
33.	Büyükşehir düzenlemesi merkezileştirmesi artırmıştır.	%83	%3	%14	100
34.	Büyükşehir düzenlemesi yerelleşmeyi artırmıştır.	%13	%3	%83	100
35.	Büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir.	%64	%5	%31	100
36.	Tüzel kişiliği kaldırılan belde ve köylerde yaşayanlarda aidiyet sorunu yaşanmaktadır.	%40	%6	%54	100
37.	Eski orman köylerine/yeni mahallelere hizmet götürmede sorunlar yaşanmaktadır.	%67	%2	%31	100
38.	Büyükşehir belediyesi modeli öncesine geri dönülmelidir.	%83	%1	%16	100
39.	Büyükşehir belediyelerinin ilçelerde yerel hizmet ofisleri açılmalıdır.	%93	%3	%4	100
40.	Genel bütçe vergi gelirlerinden ilçe belediyelerine ve büyükşehir belediyesine ayrılan paylar yeniden düzenlenmelidir.	%89	%6	%5	100
41.	Mahalli idare birlikleri yeniden kurulmalıdır.	%95	%1	%4	100
42.	Köylere tüzel kişilikleri geri verilmelidir.	%91	%1	%8	100
43.	Belde belediyelerine tüzel kişilikleri geri verilmelidir.	% 90	%2	%8	100

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Türk yerel yönetim sistemi, Türkiye’de yerel yönetim reformları çerçevesinde 6360 sayılı Yasayla kısmi değişiklik yaşamıştır. Küreselleşen dünyada, gerek dış dinamikler gerekse iç dinamikler Türk yerel yönetim sistemini reforma zorlamıştır. Dünya genelinde merkezden yerele doğru bir yetki aktarımının söz konusu olması Türkiye’nin de bu konuda çalışma yapmasına sebep olmuştur. Bu kapsamda Aydın ilinin de içinde olduğu 14 il büyükşehir belediye statüsüne geçirilmiştir. Yerelleşmek için yapılan 6360 sayılı Yasanın merkezin yerinin değişmesine, yerelde merkezileşmeye sebep olduğunu söyleyebiliriz. Çalışmamızda hedeflenen temel amacımız 6360 sayılı Yasanın gerekçesi olarak diyebileceğimiz etkin, kaliteli, verimli ve hızlı hizmet anlayışı gibi unsurların Aydın ilinde kapatılan köylere ve beldelere nasıl yansıdığını, yasayla gelen uygulamaların köy dokusu için uygunluğunu ortaya koymaktır. Bunun için Aydın ilinde yer alan 100 eski köy/yeni mahalle muhtarıyla görüşülmüştür.

6360 sayılı Yasayla büyükşehir belediye sınırlarını il sınırlarına kadar genişletilmiş, büyükşehir belediye sınırının en uzak dağ orman köyüne dahi hizmet götürmek zorunda kalmıştır. Saha çalışmamızda muhtarlarımız bu durumu olumlu bulmaktadır. Yasayla büyükşehir belediye ve ilçe belediyesi tarafından hizmet götürülecek olması olumlu ve uygun bir gelişme olarak görmektedirler. Fakat büyükşehir belediyesinin hizmet alanının il sınırına kadar genişlemiş olması neticesinde köy, belde belediyeleri, il özel idareleri ve mahalli idare birliklerinin kapatılması bu soruda göz ardı edilmiştir. Köylere belediyeler tarafından hizmet getirilmesi açısından ele alındığını söyleyebiliriz. Aydın İlinde parçalı idari yapının düzenlenmesi bakımından bakacak olursak olumlu bir gelişme olduğunu söyleyebiliriz.

Yasa kapsamında büyükşehir belediye sınırları içerisinde yer alan belde belediyelerin ve köylerin tüzel kişiliğine son verilmiştir. Bu kapsamda Aydın ilinin sınırları içerisinde yer alan 340’ı orman köy olmak üzere toplam 490 köy ve 36 belde belediyesi kapatılmış yerine aynı isimle mahalle oluşturulmuştur. Saha çalışmamızda katılımcılarımızın bu durumu uygun görmediğini, şehirli olmanın vermiş olduğu artı vergilere tabi tutulacak olmaları, ilerleyen zamanlarda daha fazla soruna sebep olacağını söyleyebiliriz. Burada yaşayan vatandaşlar ve katılımcı muhtarlar 5 yıl süreyle çevre temizlik ve arazi vergilerinin alınmadığının farkında olup gelecekte büyük sorunlarla karşılaşacaklarını ön görmektedirler. Yerel yönetimlerde parçalanmış idari alanı, iç içe

geçmiş belediyelerden kaynaklı sorunları düzenleme amacı taşıyan yasa, kapatılan köy muhtarları tarafından olumsuz görülmektedir. Küçük belediye ve köylerin bütçe kaynaklarının yetersiz olması, borç üreten yerel yönetim birimi özellikleri göstermesi, kanun koyucu tarafından önlemin alınmasına sebep olmuştur. Kanunun köy ve beldelerin tüzel kişiliğine son vermesi, yerel yönetimlerin var oluş sebebine kısmen aykırı olduğu söylenebilir. 6360 sayılı Yasadan kaynaklı sorunlar öncelik sırasına göre büyükşehir ve ilçe belediyeleri tarafından giderilmeye çalışılmaktadır. Fakat saha çalışmamızda katılımcı muhtarların yasadan kaynaklı çok fazla sorunla karşılaştıkları, eski modele geri dönmek istedikleri tespit edilmiştir. Katılımcılarımıza tüzel kişiliklerine son verilmesinden kaynaklı kişisel beklentilerinden uzak cevap verilmesi, vatandaşa hizmet odaklı objektif tutum sergilemeleri gerektiği iletilmiş olsa da bazı sorularda objektif tutumlardan uzaklaştıklarını söyleyebiliriz.

Saha çalışmamızda il özel idarelerin ve mahalli idare birliklerinin kapatılmasının uygun görülmediği, büyükşehir ve ilçe belediyelerinin seçime yatırım odaklı hizmet anlayışı geliştirmesi kamu hizmetlerinin sunumunda olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Böylelikle “il özel idareleri ve mahalli idare birliklerinin kapatılması kırsal alanda sunulan hizmeti olumsuz etkilemiştir” alt hipotezimiz doğrulanmıştır.

Yapılan anket çalışmamızda 6360 sayılı Kanun, il sınırından imar ve planlama bütünlüğü sağladığı konusunda olumlu görüş almıştır. İl genelinin tek bir otorite tarafından büyük ölçekli planlar ortaya koyması, mahallelerin tarihi dokusuna ve kültürüne uygun imarların gelişmesini sağlaması, çarpık yerleşmelerin önüne geçmesi olumlu bir gelişmedir. Örneklem içerisindeki bazı köylerde imarın olmaması ve köylü vatandaşların alışkın oldukları düşünce yapısı, yasanın kent genelinde imar ve planlamada bütünlük sağlamasının önünde engel oluşturmaktadır. Muhtarlarla yapılan görüşme sırasında, vatandaşların eskiden az bedelle ahır ve bahçe evi gibi yapıları kolay yapabildikleri, şimdiki uygulamayla ise vatandaşların imar uygulamalarının getirmiş olduğu faturalardan dolayı yeni yapılardan uzak durduğu muhtarlarca dile getirilen sorunlardandır.

Aydın Büyükşehir Belediyesi’nin yasa sonrası ulaşım konusunda girişimleri olmuştur. Bu kapsamda 65 yeni modern belediye otobüsü, Aydın ilinin değişik noktalarından başlatılarak, ilçeleri il merkezine bağlamış, köy ve beldelerin geçiş güzergâhlarında bu yeni modern araçlarla ulaşım sağlanmaya başlamıştır. Belli dönem ücretsiz hizmet veren bu belediye otobüsleri, hizmete girdikten bir ay sonra özel halk otobüs

fıyatlarının altında bir ücretle kullanıma geçmiştir. Fakat bu kapsamda yapılan faaliyetlerin kapatılan köylerin muhtarlarını memnun etmediği görülmektedir. Genel itibariyle ulaşım konusunda eski köyler herhangi bir sorun yaşamamakta ve 6360 sayılı Yasa öncesinde olduğu gibi ulaşımın birlik araçlarıyla yapıldığı görülmektedir.

Çalışmamızda alt yapı çalışmasının bir bütünlük sağlamadığı katılımcı muhtarlar tarafından aktarılmıştır. Yasanın büyükşehir belediyelerinin 10 yıllık yatırım bütçelerinin %10'unu kapatılan köy ve beldelerdeki alt yapı çalışması için kullanması gerektiği düşünüldüğünde alt yapı sorunlarının gelecekte azalacağı ve memnuniyet oranının artacağı söylenebilir. İl genelinde plan hazırlayan en büyük otorite olan büyükşehir belediyesinin alt yapı planlamasında bir bütünlük sağlayacağı düşünülebilir. Şuan kapatılan köylerde bulunan alt yapılar il özel idareleri tarafından yapılmış alt yapılar olmaktadır. Ayrıca yapılan görüşmelerde muhtarlardan alınan bilgilere göre, büyükşehir belediyesinin bu konu hakkında projelerinin olduğu, öncelik sırasına konularak uygulanacağı fakat mevcut dönemde somut bir çalışmanın gerçekleşmediği bilgisi paylaşılmıştır.

6360 sayılı Yasanın en önemli hedeflerinden biri de hizmet maliyetlerinin azaltılmasıydı. Katılımcı muhtarlarla yapılan saha çalışması anket formunun analizinde de gördüğümüz üzere büyükşehir belediye ve ilçe belediyelerinin buralara sunduğu hizmetlerin maliyetlerinin azalmadığı, aksine bu maliyetlerin arttığını söyleyebiliriz. Şehir merkezlerinde uzmanlaşmış personellerin kırsallarda yeterli teknik performansı göstermemesi, uzaklık ve ulaşım gibi engeller hizmet maliyetlerinin azalmasına engel olmaktadır. Katılımcı muhtarların fazlaca üzerinde durdukları konu, personellerin yeterli teknik bilgidен yoksun olmasıdır.

Aydın Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın daha aktif rol alması, yasanın kapatılan köylerde yarattığı olumsuzlukların giderilmesinde etkili olacaktır. Katılımcı muhtarlar, YİKB' nın herhangi bir hizmetini görmediklerinden ve yasanın yürürlüğe girmesinin ardından baya zaman geçmesine rağmen kamu hizmet sunumunda aktif rol almadığından şikâyet etmektedirler.

Yasayla birlikte Aydın ilinde Efeler adında ilçe kurulmuştur. Saha çalışmamızda Efeler ilçe belediyesine bağlı katılımcılarımız tarafından da yeni ilçe kurulması olumlu karşılanmıştır.

Yasayla birlikte il özel idareleri ve diğer kurumların kapatılması sonucunda, büyükşehir belediyeleri alt hizmet birimleri kurmuştur. Vatandaşlar yapılmasını istedikleri hizmetler için bu alt birim amirleriyle ve müdürleriyle kısa bir süre içinde iletişime geçebilmektedir. Bunun sonucunda, yasanın yönetici ve vatandaş ilişkilerini güçlendirdiği görülmektedir.

6360 sayılı Yasayla amaçlanan “yerelleşme” düşüncesi, yerelde çok güçlü bir merkezi yapının oluşmasını sağlamıştır. Büyükşehir belediyesine uzakta olan ve büyükşehir belediyesiyle ilişkisi kısıtlı olan yerleşim yerlerine hizmet götürülmesi, uzakta olan yerleşim yerlerini ve birimlerini büyükşehir belediyesine bağlı kılmak, yerinden yönetim kavramının halka yakınlık ilkesiyle bağdaşmamaktadır. İl Özel İdarelerinin kapatılması ve buradan doğacak boşluğu valiliklerde kurulan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları’ nın yürütmesi, yerelleşme iddiasında bulunan yasanın sadece merkezin yerini değiştirdiğini söyleyebiliriz. Kırsal alanlar için belirlenmiş bütçenin, ihtiyacı olan yerlerde kullanımına ilişkin kesin bir düzenleme yapılmamış olması da diğer bir sorun alanıdır. Ayrıca YİKB’nın bu yetkileri kullanacak nitelikli personele sahip olmaması da tartışılacak diğer bir sorundur. Saha çalışmamızla, yerelde merkeziyetçi bir tutumun olduğu hipotezimiz doğrulanmış, 6360 sayılı Yasa yerelde çok güçlü bir merkezi otorite oluşturmuştur. Anakent düzeyinde hizmetlerin sunulmasında çok fazla birimin yetkili olması nedeniyle planlama ve koordinasyon ile ölçek etkinliği ortadan kalkmış, bu da kaynak israfına yol açmıştır.

Belediyecilik sisteminde temel amaç, vatandaşların taleplerini en yakın yerden, en kısa zamanda ve kaliteli bir şekilde karşılayabilmektir. 6360 sayılı Yasayla kapatılan köy ve beldelerde kamu hizmetinin sunulması genel olarak büyükşehir belediyesinin sorumluluğundadır. Kapatılan köylerin büyükşehir belediye ile arasındaki mesafenin fazla olması; hizmet sunumunu, hizmet maliyetlerini, hizmetin en yakın yerden en kısa zamanda sunulması anlayışını zedelemektedir. Bu sebeple büyükşehir belediyesi, ilçe merkezlerinde yerel hizmet ofisleri açmıştır. Fakat açılan bu hizmet ofislerinin ilçe merkezlerinde olmasından dolayı ilçe merkezine uzak olan kapatılmış köy ve beldeler hizmet sunumundan olumsuz etkilenmiştir. Özellikle ilçe belediyelerinin sahip olduğu yüz ölçümü ve coğrafi şartlar, kapatılan köy ve beldelerin ilçe merkezine olan uzaklık faktörünü daha da etkili kılmaktadır. İlçe belediyeleri şehir merkezlerinde kamu hizmetlerini zamanında ve vatandaşların beklentilerine uygun bir şekilde sunmakta zorlanırken, bunun üzerine bir de 6360 sayılı Yasayla bu belediyelerin sorumluluk sahası genişletilmiştir. Bu durum ilçe belediyelerinin büyük ekonomik sıkıntılar yaşamasına ve hizmet sunumlarında aksamalara

yol açmıştır. Saha çalışmamızda da alt hipotezimiz sınanmış olup, katılımcılarımız kapatılan köylerin /yeni mahallelerin ilçe merkezine uzak olmasının ve sorumluluk sahasının genişlemesinin hizmet sunumunda aksamalara yol açtığını düşünmektedir.

6360 sayılı Yasa ilçe belediyelerini büyükşehir belediyelerine bağımlı hale getirmiştir. İlçe belediyelerinin karar organları, sınırlı konularda bağımsız kararlar alma yetkisine sahip hale gelmiştir. Kamu hizmetlerinin görülmesinde, alınan kararlarda ve uygulamalarda ilçe belediyeleri ve büyükşehir belediyesi arasında siyasi çekişmeler yaşanmaktadır. Bu siyasi çekişmeler farklı siyasi partilere sahip belediyelerde daha fazla olmakla birlikte, Aydın için CHP'li ilçe belediyelerinin, büyükşehir belediyesiyle de siyasi çekişme yaşadığını saha çalışmamızda görmekteyiz. Yaşanılan bu sorunlar kırsal alanda kamu hizmetinin sunulmasında olumsuzluklara yol açmakta, vatandaşların talep ve beklentileri istenilen düzeyde karşılanamamaktadır. Yaşanılan büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki görev ve yetki çakışmalarına kanun koyucunun ek düzenlemeler yapması gerekmektedir. Böylelikle büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler azalacak, kırsalda sunulan kamu hizmetleri daha kaliteli olacak ve istenilen düzeye ulaşacaktır.

6360 sayılı Kanunla sorumluluk sahası genişleyen, sorunları ve hizmet beklentileri farklılaşan büyükşehir belediye meclisinde, karar vermek daha da güç hale gelmiştir. Kentlerin yerel hizmet sorunları çözilememişken yeni büyükşehirlerin, ilçelerin ve köylerinin sorunlarının çözülmesi daha da zorlaşmıştır. Köylerin kapatılması ve mahalleye dönüştürülerek ilçe belediyelerine bağlanması tarımın, tarım arazileri ile meraların, orman ve yaylaların yapılaşma alanlarına dönüşmesi riskini arttırmaktadır.

Saha çalışmamızda su faturalarına ilişkin vatandaşların haksız yere alındığı düşünülen atık su bedellerine ilişkin şikâyetler söz konusudur. Katılımcı muhtarlarla yapılan anket görüşmesinde suyun ton fiyatının 1Tl olduğu, asıl problemin alt yapısı olmayan mahallelerden alınan atık su bedelleri olduğu dile getirildi. Ayrıca yasa öncesi muhtarların su faturalarını toplamakta güçlük çektikleri, yeni yasayla ASKİ'nin bu işlemi üstlendiği ve bu uygulamanın başarılı sonuç verdiği dile getirilmiştir.. Ayrıca şuanda şebeke suyunun ücretleri en ucuz tarifenin %25'ini geçemeyeceği için 5 yılın sonunda su faturalarına ilişkin sorunların artacağını söyleyebiliriz. 5 yıl sonra ek vergilerle tarımla uğraşmanın mali bir getirisi olmayacağı için vatandaş çareyi tarlalarını satmakta bulacaklardır. 5 yıllık zaman bitmeden bu konuda yasal düzenlemenin ve uygulamanın

yapılması, köylerde yaşayan vatandaşların ağır vergi ve faturalarla mağdur edilmemesi gerekmektedir.

Yeni yasayla vatandaşlar kamu hizmetlerine daha kolay ulaşmakta, evde bakım hizmetleri, sağlık hizmetleri gibi alt hizmet birimlerinden kolay bir şekilde faydalanmaktadırlar. Ayrıca Aydın'ın su ve kanalizasyon birimi ASKİ için Aydın ilinde memnuniyetin fazla olduğu gözlenmektedir. Köylerde yaşayan vatandaşlar hukuki, idari ve yönetsel olarak şehirli statüsüne geçmiş olsa da vatandaş hala kendini köylü gibi hissetmektedir. Aidiyet sorunu olmamaktadır.

Belediyelerde personel ve teknik ekipman konusunda sıkıntı yaşanmadığını fakat yeterli teknik bilgiye sahip personel sıkıntısı yaşandığını söyleyebiliriz. Büyükşehir belediyesinin personel seçiminde ahabap-dost ilişkilerini yapmaması, kamu hizmetleri için vasıflı ve yeterli personelleri tercih etmesi önerilmektedir. Tarım ve hayvancılık açısından yasanın olumlu ya da olumsuz bir etkisi saha çalışmamızda gözlenmemiştir. Fakat büyükşehir belediyesi il genelinde bu konuda makro politikalar belirleyerek vatandaşlara tarım arazilerini verimli kullanmalarını ve belediyenin modern tarım konusunda vatandaşlara yol gösterici olması önerilmektedir. Kapatılan köylerdeki muhtarlar, vatandaşların kamu hizmetlerinden nasıl faydalanmaları gerektiği konusunda bilinçlendirmeli, afiş ve broşürlerle vatandaşlara yol gösterici olmalıdır.

Köylerde sunulan hizmetlerde belediyelerin siyasi parti oy dağılımlarını ve siyasi çıkarlarını arka plana itmeleri böylelikle vatandaşların “eşit kamu hizmeti” anlayışına uygun hizmet görmelerini sağlamaları gerekmektedir. Saha çalışmamızda katılımcı muhtarlar bu durumdan fazlasıyla şikâyet etmiştir.

Aydın ilinde yapılan bu çalışmada katılımcı muhtarların 6360 sayılı Kanun öncesi modele geri dönmek istedikleri görülmektedir. Katılımcı muhtarların vatandaşlara hizmet açısından objektif tutum sergileyerek bu cevabı verdikleri konusunda şüpheler mevcuttur. Ancak katılımcıların her fırsatta dile getirdiği diğer bir konu ise köylülerin imece usulü ile satın aldıkları taşınır taşınmaz malların devir edilmesidir. Vatandaşların yasa öncesi uygulamalara geri dönerek ellerinden alınmış olan taşınır taşınmaz mallara tekrardan sahip olmak istedikleri bilinen bir gerçektir.

Sonuç olarak temel hipotezimiz olan “ 6360 sayılı Kanun ile köylerin kapatılması ve yerine yeni mahalleler kurulması idari, hizmet ve yönetsel olarak olumsuz bir gelişmedir”

hipotezimiz muhtarlarla yapılan anket formuyla sınanmış ve doğrulanmıştır. 6360 sayılı Yasa kapatılan köylerde çeşitli olumsuzluklara yol açmış, burada yaşayan vatandaşlar kamu hizmetlerinden istenilen düzeyde faydalanamamıştır. Metropoliten kentlerin en büyük problemlerinden biri olan kırdan kente göç için gerekli yasal düzenlemeler ve uygulamalar yapılmalı aksi takdirde zorla şehirli statüsüne geçirilmiş olan köy vatandaşı, şehir merkezlerinin cazibesi ve şehirli olmanın tüm külfetini ödeyecektir. Bu durum kırdan kente göç hareketinin daha fazla yoğunlaşacağına sebep olacaktır.

5. KAYNAKLAR

- 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu (2004), Resmi Gazete, Tarih: 23.07.2004, Sayı: 25531.
- Adıgüzel, Ş.(2012). 6360 Sayılı Yasa'nın Türkiye'nin Yerel Yönetim Dizgesi Üzerine Etkileri: Eleştirel Bir Değerlendirme. *Toplum ve Demokrasi Dergisi, Yıl 6, Sayı 13-14*, s. 153-176
- Akatay, A.(2011). *Sivil Toplum Kuruluşları Yönetim, Yönetişim ve Gönüllülük* (2.baskı). Ankara: Pozitif Matbaa.
- Akıllı,H., Özaslan, R.K.(2015). 6360 Sayılı Kanun'a İlişkin Literatür Taraması. *Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakülte Dergisi, Sayı 30*, s.155-184
- Altan, Y. ve Karaca, F.(2016). Türk Metropoliten Şehir Yönetim Sistemindeki Değişime 6360 Sayılı Kanun'un Etkileri: Samsun Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Yönetim Bilimleri Dergisi, Cilt 14, Sayı 28*, s.553-584.
- Anadolu Ajansı(2017). <http://aa.com.tr/tr/ekonomi/kruvaziyer-gemiler-en-cok-kusadasina-ugradi-/872986>) Erişim Tarihi:03.08.2017.
- Aydın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü.(2016). Aydın İli 2015 Yılı Çevre Durum Raporu.
- Bahadır, G. (2017). *6360 sayılı büyükşehir yasası'nın muhtarlıklar üzerine sosyo-ekonomik etkileri: Vakfıkebir/Trabzon örneği* . Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Avrasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Bayar, F. (2008). Küreselleşme kavramı ve küreselleşme sürecinde Türkiye. *Uluslararası Ekonomik Sorunlar Dergisi, (32)*, 25-34.
- Belli, A. ve Aydın, A.(2017). 6360 Sayılı Kanun ve Yerelde Merkezileşme. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi .Sayı 55*, s.401-413.
- Bölükbaşı, Y.Z.(2011). Sakarya Metropoliten Alanı, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya.
- Can, E. (2013). “6360 Sayılı Kanun ve Yerel Yönetimlerde Yeni Dönem”, (Ed.: F. N. Genç), *Yönetişim, Türk Kamu Yönetimine Yansımaları*, ss. 265 - 275, Konya: Çizgi Kitabevi.
- Canpolat, H.(2010). Türk Yerel Yönetim Sisteminde Ölçek Reformları ve 5747 Sayılı Kanunla İlgili Yargı Kararlarının Değerlendirilmesi. *Türk İdare Dergisi. Sayı 467*, 79-113
- Çakmar Muhtarlığı.(2016). <http://cakmarkoyu.blogspot.com.tr/2010/12/aydin.html> Erişim Tarihi: 28.11.2017
- Çelikyay H. (2014), Değişen Kent Yönetimi ve 6360 Sayılı Büyükşehir Yasası, SETA Vakfı, İstanbul.

- Çetin, S. (2010). Türkiye’de Kamu Yönetimi Reform Sürecinin Değerlendirilmesi: Aksayan ve İşleyen Yönleri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 19, Sayı 3*, 23-38.
- Çetinkaya, Y.Ö.(2012). *Yerel Yönetimler Reformunun Yerel ve Bölgesel Kalkınmaya Etkisi*. Yayınlanmış Doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Çiçek, Y. (2014). Geçmişten Günümüze Türkiye’de Yerel Yönetimler. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 53-64
- Dik, E.(2014). 6360 Sayılı Kanun Bağlamında Köylerin Mahalleye Çevrilmesi Sorunu. *Mülkiye Dergisi*, 38(1),75-102
- Emini, F.T.(2009).Türkiye’de Yerel Yönetimler Reformunun İç ve Dış Dinamikleri. *Yönetim ve Ekonomi*, 16 (2), 31-48.
- Eryılmaz, B.(2011).*Kamu Yönetimi* (4.baskı).Ankara: Okutman Yayıncılık
- Genç, F.N. ve Daşçı, S.(2016). 6360 Sayılı Kanunun Kamu Hizmetlerinin Sunumuna Etkisi: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, Cilt: 6 Sayı: 2
- Genç, F.N.(2014). 6360 Sayılı Kanun ve Aydın’a Etkileri. *Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Cilt: 1, Özel Sayı,1-29.
- Genç, N. ve Korkın, E. (2017). 6360 Sayılı Kanun’la Tüzel Kişiliği Kaldırılan Belde Belediyelerinde Halkın Uygulamaya İlişkin Algısı: Atça (Sultanhisar-Aydın) Örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 19 (32), ss. 84-95.
- Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi. Aydın İli Tarımsal Yatırım Rehberi. https://www.tarim.gov.tr/SGB/TARYAT/Belgeler/il_yatirim_rehberleri/aydin.pdf Erişim Tarihi: 20.06.2017.
- Gökçe, O. ve Turan, E. (2000). Kamu Yönetiminin Dönüşümü ve Dönüşümün Temel Unsurları. *Selçuk Üniveristesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 8(15), 175-200.
- Gözler, K.(2013). “6360 Sayılı Kanun Hakkında Eleştiriler: Yirmi Dokuz İlde İl Özel İdareleri ve Köylerin Kaldırılması ve İlçe Belediyelerinin Büyükşehir İlçe Belediyesi Hâline Dönüştürülmesi Anayasamıza Uygun mudur?” *Legal Hukuk Dergisi*, Cilt 11, Sayı 122, s.37-82
- Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) (2012).Enerji Sektörü Raporu
- Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) (2014) Aydın’da Organik ve İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Stratejisi ve Yatırım Önerileri Analizi Projesi Aydın Organik Ve İyi Tarım Yol Haritası Raporu
- Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) (2014). Güney Ege Bölgesi Organize Sanayi Bölgeleri Araştırma Raporu

- Harita Genel Müdürlüğü, (2017). http://www.hgk.msb.gov.tr/images/urun/il_ilce_alanlari.pdf. Erişim Tarihi: 20.07.2017.
- İçişleri Bakanlığı (2017), Türkiye Mülki İdare Bölümleri Envanteri. <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx>. Erişim Tarihi: 05.07.2017.
- İzci, F. ve Turan,M.(2013) . Türkiye’de Büyükşehir Belediyesi Sistemi ve 6360 Sayılı Yasa ile Büyükşehir Belediyesi Sisteminde Meydana Gelen Değişimler: Van Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 18(1), 117-152.
- Kalkınma Bakanlığı, (2011). İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE).
- Kalpaklıoğlu, G. (2017). *6360 sayılı büyükşehir yasasının kırsal kesime etkilerinin değerlendirilmesi (Ordu Büyükşehir Belediyesi örneği)* . Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Karaarslan, M. (2007). *Türkiye’de Yerel Yönetimler Reformu Bağlamında Yerel Yönetimlerin Özerkliği ve Denetimi*. Yayınlanmış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karaarslan, M.(2012-2013). Nasıl Bir Yerel Yönetim 6360 Sayılı Kanun Üzerine Bir Değerlendirme. *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt:17-18, Sayı: 26-27-28-29,ss. 123-162.
- Karasar, N.(2012). Bilimsel Araştırma Yöntemi (24.Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Keleş, R. (2014). *Yerinden Yönetim ve Siyaset* (9.basım). İstanbul: Cem Yayınevi.
- Keleş, R.(1997). Yerel Yönetimlerin Denetimi. *Sayıştay Dergisi*, Sayı 25 (Özel Sayı), 10-17.
- Kesgin, B. (2015). Etkinlikle Demokratiklik Arasında Belediyeler. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, Yıl:7, Sayı:14, 157-176.
- Koyuncu E. ve T.Köroğlu.(2012). “Büyükşehir Tasarısı Üzerine Bir Değerlendirme”, TEPAV, www.tepav.org.tr.
- Küçükaycan, D. (2013). *Yerel Yönetimlerde Bütçe Saydamlığı: Büyükşehir Belediyeleri ve Büyükşehir İl Özel İdareleri Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Maden Teknik Arama (MTA) (2010). http://www.mta.gov.tr/v3.0/sayfalar/bilgi-merkezi/maden_potansiyel_2010/Aydin_Madenler.pdf Erişim Tarihi: 26.07.2017.
- Oktay, T.(2016).Metropol Kent Yönetimi Yaklaşımları ve Uygulama Modelleri.
- Ökmen, M. (2003).Yerel Yönetimlerde Yeniden Düzenleme Girişimleri ve Son Reform Tasarıları Üzerine Bir Değerlendirme. *Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi Yönetim ve Ekonomi*, Cilt:10, Sayı: 1, 117-139.

- Parlak, B. (2014). Avrupa Birliği Perspektifinden Merkezi Yönetim-Yerel Yönetim İlişkileri. *TESAM Akademi Dergisi* , Cilt 1, Sayı 1, 2014.
- Sağirekmekçi, A. (2015). *Yerelleşme-merkezileşme tartışmaları bağlamında türkiye’de mahalleye dönüşen köy yönetimlerinin mevcut durumu: Hatay örneği*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Sayan, İ.Ö. (28 Mayıs, 2013) Türkiye’de İdari Sistem ve Örgütlenme. 01.05.2016 Konrad Adenauer Stiftung. [http://www.kas.de/wf/doc/kas_34517-1522-12-30.pdf?130529081937Ülkelerden haberler](http://www.kas.de/wf/doc/kas_34517-1522-12-30.pdf?130529081937Ülkelerden%20haberler)
- Stratejik Kamu Yönetimi Dergisi, Sayı 4, 49-71.
- T.B.M.M. Başkanlığı. (2004). 113. Birleşim. T.B.M.M Tutanak Dergisi, <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d22/c055/tbmm22055113.pdf> Erişim Tarihi: 25.09.2017.
- Tekel, A.(2006). Desantralizasyon ve Türkiye 'de Metropolitan Alan Yönetimleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Sayı 5, s.71-88.
- TEPAV, (2014). Yenilenen Yerel Yönetim Sisteminde Belediye ve İl Özel İdarelerinin Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Alacakları Payların Karşılaştırmalı Analizi, <http://www.tepav.org.tr/tr/haberler/s/3243> , (01.10.2016).
- Toprak,Z. (2013, Şubat). *Güncel Sorunlar Işığında, Türkiye’de Yerel Yönetimler*. Yerel Yönetimler Sempozyumu, Yenimahalle Belediyesi, ODTÜ ve TUIÇ düzenlemesi, 21-22 Şubat 2013, Ankara, Tebliğ Olarak Sunulmuştur.
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Şehir Plancıları Odası. (2012). Büyükşehir Belediyesi Kanunu Değişikliği Değerlendirme Raporu. http://www.spo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=4451#.VLm Erişim Tarihi: 12.10.2016.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK).(2014). Seçilmiş Göstergelerle Aydın 2013. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası.
- Urhan, V.F. (2008). Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması. *Sayıştay Dergisi*. Sayı:70, 85-102
- Yalçındağ, S. (1993). Bitmeyen Senfoni: Yerel Yönetimler Reformu. *Amme İdaresi Dergisi*,.26(1), 43-69.
- Yay, E. ve Aktel, M. (2015). 1980 Sonrası Dönemde Türk Kamu Yönetiminde Zihinsel Dönüşüm. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, Cilt 7, Sayı 2, 54-69.
- Yıldırım, U., Gül, Z., Akın, A.(2015). İl Mülki Sınırı Büyükşehir Belediye Modelinin Getirdiği Yenilikler. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 10(2), s. 205-229.
- Yılmaz, A.(2007). AB’ye Uyum Sürecinde Türk Kamu Yönetiminin Dönüşümü Sorunlar ve Projeksiyonlar. *Dumlupınar Pınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 17, ss. 215-240.

- Yılmaz, H. (2016). Yerinden Yönetim İlkesinin Kuvvetler Ayrılığına Dayanan Hükümet Sistemleri Bağlamında Değerlendirilmesi. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, sayı 26, 511-545.
- Zengin, O. (2014). Büyükşehir Belediyesi Sisteminin Dönüşümü: Son On Yılın Değerlendirilmesi. *Ankara Barosu Dergisi*. 72(2), 91-116

7. EKLER

Ek1. Anket Formu

Sayın Katılımcı; Bu çalışma, Adnan Menderes Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölüm Başkanı ve danışman hocam Prof. Dr. Fatma Neval GENÇ gözetiminde ve denetiminde, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi yüksek lisans öğrencisi Yunus Tekçe'nin "Yeni Büyükşehir Belediye Kanunun Aydın'da Kapatılan Köylere/Yeni mahallelere Etkisi: Aydın İli Örneği" adlı tez çalışması için yapılmaktadır. Konu hakkında fikir ve görüşlerinize ihtiyaç duyulmaktadır. Katılımcı olarak kimlik bilgileriniz kesinlikle paylaşılmayacaktır. Anket sorularında ankete ilişkin ifadeleri destekleme düzeyinizi (1. Katılıyorum, 2. Kısmen Katılıyorum, 3. Katılmıyorum) (X) işareti ile her soru için yalnızca bir satırı işaretleyerek belirtirseniz sevinirim. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Yunus TEKÇE

Adnan Menderes Üniversitesi

SBKY Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi

İletişim: 0543 569 90 06

A.DEMOGRAFİK SORULAR						
Cinsiyetiniz	Kadın ()		Erkek ()			
Yaşınız	18-24 ()	25-34 ()	35-44 ()	45-54 ()	55-64 ()	65+ ()
Eğitim Durumunuz	Lise ()		Yüksek Okul ()			
	Üniversite ()		Ortaokul ()			
	Doktora ()		Yüksek lisans ()			
Doğduğunuz Yerleşim Yeri	Köy ()		Mahalle ()		Belde () İlçe ()	
	İl ()					
İkamet Yeriniz	Köyden Dönüşen Mahalle ()					
	Merkez Mahalle ()					
Mesleğiniz	Memur ()		Esnaf () Emekli ()			
	Çiftçi ()		Ev hanımı () İşçi ()			
	Serbest meslek (eczacı, doktor, mühendis vs...) ()					
Belediyeniz						
Mahalleniz						
Muhtarlık Süreniz	Dönem					

B. 6360 DÜZENLEMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİZ		Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
1.	Büyükşehir belediyesi sınırlarının il sınırlarına kadar genişlemiş olması vatandaşa daha etkin hizmet sunulması açısından olumlu bir gelişmedir.			
2.	Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki köylerin/beldelerin mahalleye dönüştürülmesini uygun buluyorum.			
3.	Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki il özel idarelerinin kapatılmasını uygun buluyorum.			
4.	Büyükşehir belediyesi (il) sınırlarındaki mahalli idare birliklerinin kapatılmasını uygun buluyorum.			
5.	Büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin, imar ve planlama bütünlüğü sağladığını düşünüyorum.			
6.	Büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin ulaşım planlamasında bütünlüğü sağladığını düşünüyorum.			
7.	Büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesi mahallemizde altyapı planlamasında bütünlük sağlamamıştır.			
8.	Büyükşehir belediyesi statüsüne geçilmesinin mahallemizde sunulan hizmetlerin maliyetlerini artırdığını düşünüyorum.			
9.	Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı'nın çalışmalarını olumlu bulmaktayım.			
10.	Büyükşehir belediyesi statüsünün yönetici-vatandaş ilişkilerini güçlendirdiğini düşünüyorum.			
11.	Büyükşehir belediyesi düzenlemesiyle yeni ilçelerin kurulması olumlu olmuştur.			
12.	Büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahallemizde sunulan yerel hizmetlerde verimliliğin arttığını düşünüyorum.			
13.	Büyükşehir düzenlemesine geçtikten sonra mahalle halkının yerel kamu hizmetlerine ulaşımı kolaylaşmıştır.			
14.	Büyükşehir statüsüne geçilmesinin yazışmaları/bürokrasiyi artırdığını düşünüyorum.			
15.	Büyükşehir statüsüne geçilmesinin ardından gelen su faturalarına şikâyetler artmıştır.			
16.	Köyden dönüşen mahallelerde ulaşım alakaı sorunlar yaşanmaktadır.			
17.	İlçe belediyelerinin sorumluluk sahasının genişlemesi hizmet sunumunda aksamalara neden olmaktadır			
18.	Büyükşehir yönetimine geçilmesiyle, bağılı olduğumuz ilçe belediyelerinin büyükşehir belediyesine bağımlılığı artmıştır.			
19.	Büyükşehir yönetimine geçilmesiyle ilçe belediyelerinin temsil imkanı azalmıştır (temsil adaletsizliği).			
20.	Büyükşehir düzenlemeleri sonrasında halkın altyapı konusundaki şikâyetleri artmıştır.			
21.	Büyükşehir düzenlemesi sonrasında mahallemizde ulaşım şikâyetleri artmıştır.			
22.	Büyükşehir düzenlemesi sonrasında mahallemizde imar düzenlemeleri konusundaki şikâyetler artmıştır.			
23.	Büyükşehir düzenlemesiyle büyükşehir belediyesi ile aramızda koordinasyon sorunları yaşanmaktadır.			

24.	Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri imar yetkilerinin bölüşümünde ve uygulanmasında sorunlar yaşamaktadır.			
25.	Eski köylere/yeni mahallelere hizmet götürme konusunda personel açısından sorunlar yaşanmaktadır.			
26.	Belediyeler kapatılan köylere/ yeni mahallelere hizmet getirme konusunda teknik ekipman, araç-gereç sorunu yaşamaktadır.			
27.	Büyükşehir belediye düzenlemesiyle belediyelerle mülki idarelerle arasında görev ve yetki çatışmaları yaşanmaktadır.			
28.	Büyükşehir düzenlemesi yerel demokrasi açısından uygun değildir.			
29.	Eski köyler/yeni mahallelerin ilçe merkezine uzak olması hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir.			
30.	Eski köyler/yeni mahallelerin ilçe merkezi ile arasında coğrafi engeller hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir.			
31.	Köylerin mahalleye dönüşmesi hizmet etkinliğini azaltmıştır.			
32.	Köylerin mahalleye dönüşmesi tarım ve hayvancılık faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir.			
33.	Büyükşehir düzenlemesi merkeziyetçiliği artırmıştır.			
34.	Büyükşehir düzenlemesi yerelleşmeyi artırmıştır.			
35.	Büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki siyasi çekişmeler mahallemizde hizmet sunumunu olumsuz etkilemektedir			
36.	Tüzel kişiliği kaldırılan belde ve köylerde yaşayanlarda aidiyet sorunu yaşanmaktadır			
37.	Eski orman köylerine/yeni mahallelere hizmet götürmede sorunlar yaşanmaktadır			
38.	Büyükşehir belediyesi modeli öncesine geri dönmelidir.			
39.	Büyükşehir belediyelerinin ilçelerde yerel hizmet ofisleri açılmalıdır.			
40.	Genel bütçe vergi gelirlerinden ilçe belediyelerine ve büyükşehir belediyesine ayrılan paylar yeniden düzenlenmelidir.			
41.	Mahalli idare birlikleri yeniden kurulmalıdır.			
42.	Köylere tüzel kişilikleri geri verilmelidir.			
43.	Belde belediyelerine tüzel kişilikleri geri verilmelidir.			

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Yunus TEKÇE
Doğum Yeri ve Tarihi : Sarıkamış- KARS / 09.08.1992

Eğitim Durumu

Önlisans Öğrenimi : Anadolu Üniversitesi/ Açık Öğretim Fakültesi/ Adalet
Lisans Öğrenimi : Çanakkale 18 Mart Üniversitesi/ Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi / Uluslararası İlişkiler
Lisansüstü Öğrenimi :Adnan Menderes Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Siyaset Bilimi ve Kamu yönetimi/ Yüksek Lisans
Bildiği Yabancı Diller: Orta Seviye İngilizce

İş Deneyimi

Öğretim Elemanı (2015-2016 Bahar Dönemi) Adnan Menderes Üniversitesi, Yenipazar Meslek Yüksekokulu, Yenipazar \ Aydın

İletişim

e-posta Adresi : tekceyunus@gmail.com / yunus.tekce @adu.edu.tr
Tarih :